

Dødsinteressant eller sykt unyttig?

*En korpusbasert tilnærming til
grammatikaliseringen av forsterkende elementer i
norsk*

Maria Theresa Robles Westervoll

Masteroppgave i nordisk språk
Institutt for lingvistiske og nordiske studier

UNIVERSITETET I OSLO

Høsten 2015

Dødsinteressant eller sykt unyttig?

*En korpusbasert tilnærming til
grammatikaliseringen av forsterkende elementer i
norsk*

Maria Theresa Robles Westervoll

Masteroppgave i nordisk språk

Institutt for lingvistiske og nordiske studier

Universitetet i Oslo

Høsten 2015

© Maria Theresa Robles Westervoll

2015

Dødsinteressant eller sykt unyttig? *En korpusbasert tilnærming til grammatikaliseringen av forsterkende elementer i norsk.*

Maria Theresa Robles Westervoll

<http://www.duo.uio.no>

Trykk: Reprosentralen, Universitetet i Oslo

Sammendrag

Denne oppgaven er en korpusbasert undersøkelse av forsterkende elementer i norsk.

Forsterkende elementer kan fungere som adledd i en adjektiv- eller adverbfrase (*forferdelig godt*), eller som forledd i et sammensatt adjektiv/adverb (*dødsøy*). Forsterkere uttrykker altså ulike grader av "veldig", til tross for at en god del av disse forsterkerne opptrer som en slags motsetning til leddet de modifierer. Siden mange forsterkere har mistet deler av sitt opprinnelige semantiske innhold og tilegnet seg en mer grammatisk funksjon, argumenteres det for at de har gjennomgått en grammatikaliseringsprosess.

Formålet med oppgaven er å se om det finnes noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere, og om forsterkerbruken begrenses på grunn av det opprinnelige semantiske innholdet. Resultatene har vist at forsterkere blir hentet fra domener som uttrykker avvik fra det som er vanlig, og som gjerne har negative denotasjoner. Dette kan være fordi negative uttrykk oppfattes som mer ekspressive. Forsterkerbruken blir begrenset hvis forsterkeren ikke har kommet særlig langt i en grammatikaliseringsprosess og det opprinnelige semantiske innholdet dermed er tydelig til stede. På grunnlag av disse resultatene har jeg i tillegg posisjonert utvalgte forsterkere på en grammatikaliseringsskala for å se hvor langt i prosessen de ulike forsterkerne har kommet. Skalaen kan dermed vise hvilke forsterkere som har blitt grammatikalisert, og hvilke som kanskje er på vei til å bli det. Det viser seg at de mest grammatikaliserte forsterkerne ofte er de mest frekvente.

Utviklingen av forsterkere kan skje gjennom tre ulike prosesser. Den første er en leksikaliseringsprosess, og denne gjelder forsterkere som kun forekommer med utvalgte adjektiv (f. eks. *pære full/dansk*). Den andre er en tradisjonell grammatikaliseringsprosess, og denne gjelder de fleste forsterkerne vi har (f. eks. *fryktelig, forferdelig, avsyndig*). Den tredje er en raskere grammatikaliseringsprosess der man hopper over et såkalt mellomstadium, og denne utviklingen av forsterkere er ikke like gradvis som den foregående prosessen (f. eks. *sinnssykt*). Utviklingsprosessen til forsterkere behøver dermed ikke å være lik for dem alle.

Forord

Å skrive masteroppgave har virkelig vært litt av en utfordring. Likevel er det litt vemodig nå som alt er over. I løpet av studietiden har jeg lært utrolig mye, men mest overraskende er nok det jeg har lært om meg selv – aldri i mine villeste fantasier hadde jeg trodd at jeg kom til å forelske meg i nordiskfaget. Jeg har vært så heldig å få lov til å oppleve kunnskapsrike og inspirerende forelesere med en fantastisk lidenskap for faget, og jeg må innrømme at jeg har blitt litt "starstruck" av og til.

Det er mange jeg har lyst til å takke for å ha hjulpet meg gjennom denne prosessen. Den aller største takken går til veileder Hans-Olav Enger. Det finnes ikke ord som kan beskrive hvor takknemlig jeg er for alt du har gjort. Du har vært engasjert, oppmuntrende, omtenksum, inspirerende, kommet med gode innspill og gitt grundige tilbakemeldinger, i tillegg til at du har en enestående evne til å få kritikk til å høres hyggelig ut. Jeg kunne oppriktig talt ikke hatt en bedre veileder!

Jeg vil også takke alle de fantastiske kollegaene mine på Tekstlaboratoriet for all forståelse og oppmuntring, samt inspirerende samtaler – dere er en fin gjeng! En spesiell takk går til Andre Kåsen for litteraturtips, jeg tror det reddet meg litt. I tillegg vil jeg takke alle medstudenter hvis veier jeg har krysset i løpet av studietiden. Det er fascinerende hvordan desperasjon og frustrasjon rundt eksamenstider kan knytte folk sammen. Spesielt vil jeg takke Karoline Holtklampen for å ha holdt meg i hånda gjennom mesteparten av masterstudiet.

Jeg vil takke mamma, som egentlig ikke har skjønt hva jeg har holdt på med i det siste, men som ubetinget har støttet meg og hatt troen på meg. Tusen takk til Signi og Marianne, som har hørt på all sutringen min og gitt meg utallige peptalks. Dere er verdens beste heiagjeng. Og takk til Kim, som har orket å bo med en hjemmeskrivende masterstudent.

Til slutt vil jeg takke Are, som har vært en fantastisk diskusjonspartner under oppgaveskrivingen, men som også har oppmuntret meg og tatt vare på meg. Du gjør meg bedre.

Alle feil og misforståelser som måtte forekomme i denne oppgaven, er helt og holdent mine egne. Det er tross alt jeg som har skrevet den.

Oslo, november 2015

Maria Theresa Robles Westervoll

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	1
1.1	Formålet med oppgaven.....	1
1.2	Teoretisk rammeverk og metode	2
1.3	Oppgavens struktur	2
2	Bakgrunn og teori	4
2.1	Hva er forsterkende elementer?	4
2.2	Kategorisering av forsterkere.....	7
2.2.1	"Scalar" – graderende forsterkere.....	9
2.2.2	"Semantic feature copying" – forsterkere som kopierer semantiske trekk	10
2.2.3	"Evaluative" – evaluerende forsterkere.....	11
2.2.4	"Comparative" – sammenlignende forsterkere.....	12
2.2.5	"Modal" – modale forsterkere	12
2.3	Grammatikaliseringsteori.....	12
2.3.1	Hva er grammatikalisering?	12
2.3.2	Synkroni og diakroni	16
2.4	Faktorer relatert til grammatikalisering av forsterkere	18
2.4.1	Frekvens og analogi	18
2.4.2	Inflasjon og retorisk devaluering.....	21
2.4.3	Rutinisering, konvensjonalisering og fornyelse	23
2.4.4	"Maxim of extravagance", subjektivitet og identitet.....	25
2.4.5	"Den negative preferansen"	27
3	Metode og materiale	29
3.1	Valg av metode	29
3.1.1	Teoretisk utgangspunkt	30
3.1.2	Forskningsspørsmål.....	30
3.2	Korpus.....	32
3.2.1	Korpuslingvistikk	32
3.2.2	Bruk og valg av korpus	32
3.2.3	Presentasjon av korpusene	33
3.3	Søkestrenger og kriterier.....	34
3.4	Grammatikaliseringsskalaen	35
3.5	Semantisk analyse av adjektiv	36
4	Semantisk kategorisering av forsterkere.....	39
4.1	Om kategoriseringen.....	39
4.2	De semantiske kategoriene	42
4.2.1	Kvantitet og størrelse	42
4.2.2	Uvirkelighet.....	44
4.2.3	Frykt og avsky	45
4.2.4	Makt og vold	47
4.2.5	Verdi og sannhet.....	48
4.2.6	Mentale forstyrrelser	49
4.2.7	Sjeldenhet	50
4.2.8	Øvre og ytre beliggenhet	51
4.2.9	Religion	52
4.2.10	Diverse	53
4.3	Forsterkernes plass i språket – grammatikk eller leksikon?	56
4.3.1	Hvorfor så mange forsterkere?.....	57
4.3.2	Desemantisering av forsterkere	58

4.3.3	"Open-choice principle" vs. "idiom principle".....	59
4.4	Oppsummering.....	60
5	Grammatikaliseringsskala.....	62
5.1	Utforming av skalaen.....	62
5.2	Forsterkerne på skalaen.....	66
5.2.1	Stadium 1.....	66
5.2.2	Stadium 2.....	68
5.2.3	Stadium 3.....	70
5.2.4	Frekvens.....	73
5.3	Utviklingen av forsterkende elementer.....	74
5.4	Oppsummering.....	77
6	Oppsummering og konklusjon.....	79
6.1	Forsterkernes semantiske systematikk.....	79
6.2	Hvilke begrensninger har bruken av de ulike forsterkerne?.....	80
6.3	Hvilke forsterkere kan sies å ha blitt grammatikaliserte?.....	81
6.4	Videre forskning.....	82
6.5	Konklusjon.....	82
	Litteraturliste.....	85
	Korpus.....	89
	Vedlegg 1 – Korpustreff fra LBK.....	90

Figurer og tabeller

Figur 1. Lorenz' deleksikaliseringmodell	10
Figur 2. Cline of grammaticality	16
Figur 3. Grammatikaliseringsskala	35
Tabell 1. Kvantitet og størrelse	42
Tabell 2. Uvirkelighet	44
Tabell 3. Frykt og avsky	45
Tabell 4. Makt og vold	47
Tabell 5. Verdi og sannhet	48
Tabell 6. Mentale forstyrrelser	49
Tabell 7. Sjeldenhet	50
Tabell 8. Øvre og ytre beliggenhet	51
Tabell 9. Religion	52
Tabell 10. Diverse	54
Figur 3. Grammatikaliseringsskala	63
Tabell 11. Oversikt over forsterkerne på skalaen	64
Tabell 12. De mest frekvente forsterkerne på skalaen	73
Figur 4. Leksikaliseringmodell	76
Figur 5. Grammatikaliseringmodell I	76
Figur 6. Grammatikaliseringmodell II	77

1 Innledning

1.1 Formålet med oppgaven

Språket kan være nokså gåtefullt. Vi utveksler ord og uttrykk som på overflaten er fullstendig forståelige for oss, men ser vi nærmere på dem, kan mye av det virke noe underlig. Det denne oppgaven skal handle om, er det som kan kalles *forsterkende elementer*. Forsterkende elementer kan fungere som adledd i en adjektiv- eller adverbfrase, eller som forledd i et sammensatt adjektiv/adverb. En god del av disse forsterkerne opptrer som en slags motsetning til det leddet de modifierer, men betydningen blir likevel ikke en selvmotsigelse – tvert imot blir det en forsterkning. Om noe er *dødsgøy*, eller noe smaker *forferdelig godt*, forstår vi at dette ikke betyr at noe er "like gøy som død", eller at noe smaker "så godt at det er forferdelig", men at det heller betyr "veldig gøy" og "veldig godt". Elementene *død* og *forferdelig* har her mistet sitt opprinnelige meningsinnhold, og har tilegnet seg en grammatisk funksjon som forsterkere i disse tilfellene. I denne oppgaven skal jeg se på de elementene som vanligvis brukes som forsterkere, og belyse utviklingen av forsterkerne ved hjelp av grammatikaliseringsteori.

Tidligere forskning på forsterkende elementer har vært gjort blant annet i engelsk (Hopper & Traugott, 2003, Lorenz, 2002), svensk (Wijk-Andersson, 1997) og tysk (Claudi, 2006), men lite i norsk, i hvert fall fra et grammatikaliseringsspektiv. Jeg ønsker derfor å se nærmere på hvordan utvalgte forsterkere vi har i norsk, har utviklet seg fra leksikon til grammatikk, og jeg kommer til å støtte meg på den tidligere forskningen i de andre språkene. Oppgaven har to forskningsspørsmål, hvorav det første er todelt:

- 1a. Er det noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere?
- b. Blir bruken av forsterkerne begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold?
2. Hvordan kan ulike forsterkere posisjoneres på en grammatikaliseringsskala?

Det første forskningsspørsmålet handler om å kartlegge hvilke semantiske domener forsterkere kommer fra, og om begrensninger i bruksmåte har å gjøre med forsterkernes opprinnelige semantiske innhold. Det andre forskningsspørsmålet tar utgangspunkt i at forsterkere kan befinne seg på ulike steder i et kontinuum, der leksikon og grammatikk utgjør

hver sin ytterkant. Målet blir da å plassere de ulike forsterkerne på en grammatikaliseringsskala på grunnlag av resultatene fra det første forskningsspørsmålet. Forskningsspørsmålene vil hovedsakelig bli forsøkt besvart kvalitativt i form av semantisk analyse, men også ved hjelp av kvantitativ evidens. Oppgaven skal først og fremst gi en synkron oversikt over hvordan utvalgte forsterkere brukes i dag, men jeg har også tatt med et diakront aspekt som viser til hvilken funksjon disse elementene har hatt før de ble forsterkere.

1.2 Teoretisk rammeverk og metode

Det teoretiske rammeverket for oppgaven er grammatikaliseringsteori. Grammatikalisering blir definert som utviklingen fra en leksikalsk form til en grammatisk form, eller fra en grammatisk form til en mer grammatisk form (Heine, 2003, s. 577). Heine (2003, s. 599) mener at grammatikalisering altså kan være med på å forklare hvordan grammatikk utvikler seg: "Grammaticalization constitutes merely one of the factors that determine the history and future development of grammar". Innenfor bruksbasert teori, som handler om at språkstruktur oppstår gjennom språk i bruk, blir grammatikalisering beskrevet som den kognitive organiseringen av språkerfaring (Bybee, 2006, s. 711). Bybee (2003, s. 602) påpeker at grammatikaliseringsprosessen forekommer i konteksten av en bestemt konstruksjon. Dette gjelder også for forsterkende elementer da det er i selve konstruksjonen *forsterker + adjektiv/adverb* vi ser endringer, i motsetning til når forsterkeren brukes som et vanlig adjektiv med sitt opprinnelige semantiske innhold.

Forskingsspørsmålene skal besvares ved hjelp av semantisk analyse av forsterkerne og adjektivene de forekommer sammen med, analyse av forsterkernes bruksmåte, og forekomst i korpus. Jeg vil se på hvilke typer adjektiv forsterkerne forekommer oftest sammen med for å kunne avgjøre hvor langt i grammatikaliseringsprosessen forsterkerne har kommet. Analyser av semantikk og bruksmåte vil til en viss grad være basert på introspeksjon, men med data fra korpus skal jeg forsøke å underbygge resultatene av disse analysene. Jeg velger å bruke skriftspråkskorpus fremfor talemålskorpus, da skriftspråkskorpus er betraktelig større og jeg trenger store mengder data for å kunne gjøre kvantitative undersøkelser.

1.3 Oppgavens struktur

Oppgaven består av 6 kapitler inkludert innledningen. I kapittel 2 gjør jeg rede for oppgavens bakgrunn og teori, nærmere bestemt grammatikaliseringsteori. Jeg gjør også grundigere rede

for hva forsterkende elementer er og hvilke faktorer som er relevante for forsterkere som grammatikaliseres. I kapittel 3 begrunner jeg valg av metode for datainnsamling og analyse av materialet. Forsknings spørsmål 1a og 1b vil bli besvart i kapittel 4, og forsknings spørsmål 2 vil bli besvart i kapittel 5. Kapittel 4 vil dermed ta for seg den semantiske kategoriseringen av forsterkerne samt hvilken bruksmåte de har og hvilke typer adjektiv de forekommer sammen med. I kapittel 5 skal forsterkerne posisjoneres på en grammatikaliseringsskala på grunnlag av resultatene fra kapittel 4. Kapittel 6 består av oppsummering og konklusjon.

2 Bakgrunn og teori

I dette kapittelet skal jeg presentere det teoretiske rammeverket for oppgaven og hvilke faktorer som er relevante for kategoriseringen av forsterkere i kapittel 4 og 5. Først vil jeg gjøre rede for hva forsterkende elementer er, og på hvilken måte disse kan kategoriseres. Deretter vil jeg presentere det teoretiske utgangspunktet, som er grammatikaliseringsteori, og hvilke faktorer som er relatert til grammatikaliseringen av forsterkere.

2.1 Hva er forsterkende elementer?

Denne oppgaven handler om forsterkende elementer som kan fungere som adledd i en adjektiv- eller adverbfrase (*fryktelig morsom/fort*), eller som forledd i et sammensatt adjektiv/adverb (*kjempemorsom/kjempefort*)¹. Siden forleddene har en slik allment forsterkende funksjon, fungerer de nærmest som et prefiks i en avledning (Norsk Referansegrammatikk [NRG], 1997, s. 80).² I forsterkernes tilfelle kan altså grunnordet *morsom* bli tillagt forsterker-prefikser som *mega-*, *super-*, eller *døds-*. Bolinger (1972, s. 17) beskriver termen forsterker som "any device that scales a quality, whether up or down or somewhere between the two". Dette vil si at forsterkere formidler adjektivenes grad, som i *skrekkelig varmt* eller *forferdelig kjedelig*. Samtidig kan forsterkere også fremheve *talerens vurdering* av i hvilken grad adjektivet gjelder, uten at dette nødvendigvis forsterker selve adjektivet:

- 1) Jeg blir småforbanna av å være sulten (eget eksempel)
- 2) Bjarne er overraskende hyggelig (eget eksempel)

Adjektivmodifisering er den vanligste funksjonen til forsterkere, men enkelte adverb er også graderbare og kan derfor bli modifisert av forsterkere (*utrolig fort*, *vanvittig sjelden*).

Hva som klassifiseres som adverb, har riktignok vært noe omdiskutert. NRG (1997) har redusert adverb-klassen fordi de har prioritert morfologiske kriterier i

¹ Partisipper vil også her bli regnet som adjektiv.

² En avledning er ifølge NRG (1997, s. 53) et ord som er dannet av et annet ord (grunnord) ved hjelp av et avledningsaffiks (prefiks eller suffiks). I andre tilfeller dannes ord uten tillegg eller fradrag av noe, som substantivet (*et*) *skriv*, dannet av verbet (*å*) *skrive*. Dette kaller NRG (1997, s. 53) for konversjon.

ordklasseinndelingen, og tradisjonelle adverb som kan gradbøyes (som *fort* og *ofte*), har derfor valgt å klassifisere som adjektiv, til tross for at de ikke kan stå som predikativ eller attributt. Kulbrandstad (1998, s. 142), derimot, regner *fort* og *ofte* som adverb til tross for at disse kan gradbøyes. Dette er først og fremst fordi de modifierer innholdet i en setning eller en frase. Papazian (2006) argumenterer også for at disse skal regnes som adverb. Han trekker frem at bøyingskriteriet i NRG brukes nokså selektivt, da ord som *hvordan* regnes som adjektiv, til tross for at de ikke kan gradbøyes (Papazian, 2006, s. 153). I stedet mener Papazian (2006, s. 154) at betydning og syntaktisk funksjon er viktigere kriterier, og at bøyning heller bør være et tilleggskriterium for ord med bøyning. Han peker på at ord som *ofte*, *lenge* og *sjelden* både semantisk og syntaktisk skiller seg klart fra adjektiv fordi de betegner tidsforhold og ikke egenskaper, og at de følgelig står til verbaler, som tidsadverbialer. Videre sier han at adjektiv riktig nok kan stå adverbialt, men da er det alltid i nøytrumsform og som måtesadverbial eller gradsadverbial, ikke som tidsadverbial (Papazian, 2006, s. 173). Den avgjørende syntaktiske forskjellen mellom adjektiv og de tradisjonelle adverbene er at adverbene som nevnt aldri kan stå attributivt eller predikativt til et substantiv, som er adjektivets to hovedfunksjoner:

3) *En ofte mann (eget eksempel)

4) *Mannen var ofte (eget eksempel)

Jeg mener at dette er avgjørende argumenter mot å regne disse ordene som adjektiv, og velger derfor å følge Kulbrandstads og Papazians klassifisering.

Det som kanskje umiddelbart er mest påfallende hva angår forsterkende elementer, er at mange av dem opptrer som en slags motsetning til det leddet de modifierer. Til tross for dette oppfatter vi dem som en forsterkning, og ikke som en selvmotsigelse. Vi vet for eksempel at *døds**gøy* ikke betyr "like gøy som død", men heller "veldig gøy". *Død* har i denne sammenheng mistet mye av sitt opprinnelige meningsinnhold, og har i tillegg fått en ny grammatisk funksjon. Mange forsterkende adledd, som *fryktelig* og *forferdelig*, har generelt tilhørt leksikon og har tradisjonelt blitt klassifisert som adjektiv. I engelsk vil blant annet Lorenz (2002) regne dem som en egen kategori på grunn av deres syntaktiske og semantiske funksjon, noe vi skal komme tilbake til under.

Jeg har valgt å regne de tradisjonelle forsterkerne og prefiks-forsterkerne til én og samme kategori, til tross for at den første gruppen er ord, mens den andre er del av ord. Innenfor grammatikaliseringsteorien mener man at utviklingen fra leksikon til grammatikk er

en gradvis prosess. Et eksempel kan være at mange affikser opprinnelig har vært frie leksemer som seinere har blitt semantisk og fonologisk reduserte, og deretter bundet til grunnordet (Haspelmath, 1992, s. 71), som at *-lig* i *vennlig* har utviklet seg fra det norrøne substantivet *lik* (i betydningen "form, legeme") via det norrøne affikset *-ligr*. Når vi er klar over det diakrone opphavet til affikser, er det i prinsippet ingen forskjell mellom dem og leksikalske elementer, annet enn at affikser ikke kan stå alene lenger grunnet nettopp grammatikalisering (Haspelmath, 1992, s. 72). Det er derfor hverken enkelt eller nødvendig å skille mellom fullverdige ord og ikke-ord. Ifølge deLancey (2002, s.1591) kan skillet mellom leksikon og grammatikk være en utfordring selv på morfemnivå: "While it is easy to find unambiguously lexical and unambiguously grammatical morphemes, it is notoriously difficult to draw a clear dividing line". Forsterkernes art, fullverdige ord eller ikke, er altså den samme: de gjennomgår en tilnærmet lik grammatikaliseringsprosess, og både bruken og effekten er lik. Med andre ord er det selve *fenomenet* forsterker jeg anser som det mest interessante. Dette kan likevel reise spørsmål for videre forskning. Som vi skal se i kapittel 4, viser det seg at affiksforsterkere er utviklet av substantiv eller fremmedord, mens uavhengige forsterkere er utviklet av adjektiv. Det ville derfor vært interessant å se om disse to typene forsterkere ter seg annerledes, annet enn at den ene er del av ord og den andre ikke er det.

De fleste forsterkere er leksikalske ord med innhold eller betydning, som *skrekkelig* og *utrolig*. Leksikalske ord utgjør de åpne klassene, noe som vil si at det stadig kommer til nye ord (NRG, 1997, s. 21), enten ved nylaging eller inntak av utenlandske ord. I tillegg har vi også noen forsterkere som har blitt så grammatikaliserte at de kun har en grammatisk funksjon (lukket klasse), som *veldig* og *så*. I motsetning til de åpne klassene er det sjelden vi får inn nye ord i de lukkede klassene. Hvis man kontrasterer disse eksemplene:

5) *Foreteelsen var veldig (NRG, s. 21)

6) Foreteelsen var fryktelig (eget eksempel)

er det tydelig hvor grammatikalisert *veldig* faktisk er. Setningen gir ingen mening da *veldig* ikke kan stå alene som predikativ og mangler mye av sitt semantiske innhold. *Veldig* har blitt redusert til å fungere som en ren forsterker, og kan kun opptre sammen med et adjektiv eller adverb: *veldig pen/lenge*. Forsterker-kategorien fremstår altså som en delvis åpen klasse på grunn av at den inkluderer både grammatiske ord (lukket klasse) og leksikalske ord (åpen klasse) som henholdsvis *veldig* og *skrekkelig*, og Lorenz (2002) har derfor definert forsterkere som en *leksiko-grammatisk kategori*. Denne mellomposisjonen mellom

grammatikk og leksikon gjør at forsterkere blir en ganske interessant kategori sett fra et grammatikaliseringsspektiv. Dette er nok én av grunnene til at forsterkere har vært mye omtalt i grammatikaliseringslitteraturen (f. eks. Hopper & Traugott, 2003, Dahl, 2001, Wijk-Andersson, 1997). I den norske grammatikaliseringslitteraturen, derimot, har forsterkerne fått lite oppmerksomhet.³ Forhåpentligvis vil denne oppgaven bidra til større kunnskap om utviklingen av forsterkere i norsk.

Lorenz (2002, s. 143) har gjort en studie av grammatikalisering av forsterkere i engelsk der han blant annet sier at deres hovedoppgave er å formidle ekspressivitet: "Intensification is a lexico-grammatical category that is mainly employed to achieve expressivity. As such, it thrives on novelty, i.e. on innovation and semantic change". Dette vil si at endring nærmest er uunngåelig for forsterkere etter hans syn. Lorenz (2002, s. 145) har også observert at det kan virke som at forsterkerne mister både styrke og betydning fra det øyeblikket de blir tatt i bruk. Jo oftere en forsterker blir brukt, jo mindre markert og ekspressiv blir den. Dette ser vi for eksempel når det gjelder forsterkeren *sinnssykt*, da det kan virke som at bruken av denne forsterkeren oppleves som mindre markert i dag enn det den kanskje ble for 15 år siden. Som en konsekvens av ulik bruk vil alle forsterkerne befinne seg på ulike steder i et kontinuum, der leksikon utgjør den ene enden og grammatikk den andre. Hyppig bruk av en forsterker kan dermed føre til at den vil bevege seg fra leksikon mot grammatikk.

2.2 Kategorisering av forsterkere

Det finnes flere måter å kategorisere forsterkere på. Siden forsterkere omhandler den semantiske kategorien *grad*, vil elementene de forsterker, befinne seg på bestemte punkter på en abstrakt intensitetsskala (Quirk et al., 1985, s. 589). Som nevnt i avsnitt 2.1 beskriver Bolinger forsterkere som elementer som kan gradere en kvalitet, enten oppover, nedover eller et sted i mellom. Bolinger (1972, s. 17) mener at man kan skille mellom fire forsterkerkategorier på grunnlag av hvilken del av graderingsskalaen de dekker:

"Boosters" (øvre del av skalaen): She is terribly selfish

"Compromisers" (midtre del av skalaen): He is rather an idiot

"Diminishers" (nedre del av skalaen): They were little disposed to argue

"Minimizers" (bunnen av skalaen): He's a bit of an idiot

³ Skommer (1992) har skrevet en kort artikkel om utviklingen av forsterkerprefikser i norsk, men nevner ikke grammatikaliseringsteori.

Etter min mening er denne kategoriseringen noe vag, spesielt når det gjelder forskjellen mellom "diminisher" og "minimizer". Lorenz har imidlertid bygget videre på ideen om å se på *hvordan* forsterkere graderer et adjektiv/adverb, noe vi skal komme tilbake til under.

Claudi (2006), som har skrevet om forsterkere i tysk, har valgt å kategorisere dem etter kjernebetydning, altså etter det opprinnelige semantiske innholdet. Dette vil si at hun har funnet semantiske fellestrekk mellom forskjellige forsterkere, og kategorisert dem deretter. Hun har kommet frem til 11 kategorier som representerer de ulike kjernebetydningene, og disse er "kvantitet og størrelse", "uvirkelighet", "frykt og avsky", "makt og vold", "verdi og sannhet", "mentale sykdommer", "sjeldenhet", "øvre og ytre beliggenhet", "religion", "dyr", og til slutt en "diverse"-kategori (Claudi, 2006, s. 354–361). Eksempelvis vil forsterkerne *ganske* og *fullstendig* tilhøre kategorien "kvantitet og størrelse", og forsterkerne *fryktelig* og *skrekkelig* tilhøre kategorien "frykt og avsky". Alle forsterkerne er listet med sitt opprinnelige semantiske innhold og hvilken ordklasse de tilhører. I tillegg vises det til om forsterkerne kan brukes som negative og/eller positive forsterkere, og hvilket stilistisk nivå de tilhører, altså om forsterkeren kun brukes i bestemte sosiale grupper, om den er standard for alle språkbrukere, eller om den er utdatert. Ved hjelp av dette prøver Claudy (2006, s. 353) å argumentere for at kompatibiliteten mellom forsterkere og adjektiv skyldes to faktorer: forsterkernes kjernebetydning og graden av grammatikalisering.

Claudi (2006, s. 352) sier seg uenig i Bolingers beskrivelse av forsterkere fordi hun mener at termen forsterkere kun gjelder de elementene som faktisk *forsterker* et adjektiv/adverb, altså de som Bolinger vil kalle "boosters". Lorenz har derimot tatt utgangspunkt i Bolingers definisjon av forsterkere, og beskriver dem som elementer som formidler adjektivenes grad (*skrekkelig varmt*), eller talerens vurdering av i hvilken grad adjektivet gjelder (*småforbanna*). Det er også denne definisjonen som er utgangspunktet for denne oppgaven (jf. 2.1). Med en slik vid definisjon foreslår Lorenz (2002, s. 147–152) fem forskjellige bruksmåter for forsterkere. Denne kategoriseringen fokuserer ikke så mye på hver enkelt forsterkers betydning isolert, men heller på *hvordan* forsterkerne graderer adjektivene/adverbene i en bestemt sammenheng, som nevnt over. Dette betyr at i noen tilfeller kan samme forsterker havne i ulike kategorier fordi den rett og slett har flere bruksmåter. De semantiske kategoriene kaller han *scalar*, *semantic feature copying*, *evaluative*, *comparative* og *modal*. Det sier seg selv at elementene som graderes av forsterkere, må være graderbare, men dette gjør at vi kan skille mellom to typer forsterkere: de som impliserer grenserestriksjoner (*fullstendig*), og de som ikke gjør det (*veldig*). Dette

har ført til at blant annet Quirk et al. (1985) hevder at forsterker og adjektiv må være i "harmoni" (Athanasidou, 2007, s. 555–556). De forsterkerne som impliserer slike grenserestriksjoner har altså en semantikk som gjør at de ikke kan modifisere abstrakte kvaliteter. Vi kan dermed ha sammensetninger som *fullstendig ødelagt*, men ikke *fullstendig trøtt*.

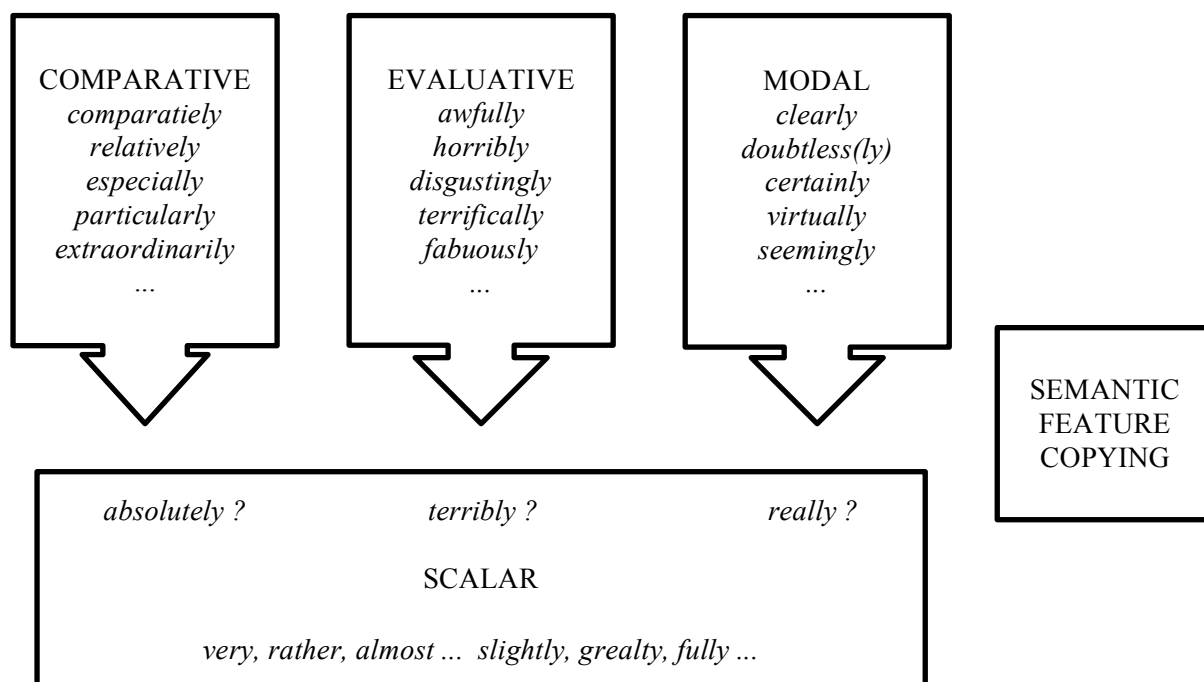
Jeg velger å bruke både Claudis semantiske kategorier og Lorenz' bruksmåte kategorier, men med visse modifikasjoner, da det ikke alltid er et én-til-én forhold mellom norske, tyske og engelske forsterkere.

2.2.1 "Scalar" – graderende forsterkere

Scalar-kategorien er den minst semantisk markerte av kategoriene (Lorenz, 2002, s. 147). Dette vil si at den omfatter forsterkere som er leksikalsk begrenset til å gradere kvaliteten til det leddet de modifiserer, og har altså ikke annet semantisk innhold over dette. Disse forsterkerne kan kalles gradforsterkere, da de kun uttrykker grad. Denne typen forsterkere kan igjen deles inn i to underkategorier:

- a) forsterkere med leksikalsk betydning som er graderende. Dette kan være forsterkere som *fullstendig*, *helt*, *så*. Her er det den leksikalske betydningen som gjør at disse kan kvalifiseres som forsterkere – de er graderende på grunn av selve begrepsinnholdet.
- b) forsterkere som har tilegnet seg en graderende betydning over tid, og som i forsterkende posisjon ikke uttrykker annet enn grad, som *fryktelig*, *forferdelig*, *sinnssykt*, *skrekkelig*, *utrolig*, *veldig*. Elementene av denne typen (med unntak av *veldig*) er altså ikke graderende når de ikke brukes som forsterkere.

Siden forsterkere har en tendens til å miste sitt semantiske innhold med tiden, kan "scalar"-kategorien sees på som et diakront "deleksikaliseringssluk", altså det første steget i en grammatikaliseringssprosess (se 2.3.1). Lorenz (2002, s. 148) illustrerer dette med denne modellen:

Figur 1. Lorenz' deleksikaliseringmodell

De tre vertikale boksene representerer tre "clines", eller stier, av deleksikalisering. Elementene i disse konseptuelle ressursene kan altså med tiden bli en del av "scalar"-inventaret.

2.2.2 "Semantic feature copying" – forsterkere som kopierer semantiske trekk

Ut ifra modellen til Lorenz er dette en kategori som ikke har noen direkte kobling til "scalar"-kategorien fordi den ikke gjennomgår den samme deleksikaliseringprosessen som de tre andre kategoriene. I denne kategorien mener Lorenz (2002, s. 148) at forsterkerne oppnår sin forsterkende effekt ved å kopiere en del av betydningen til det leddet de modifierer, og at dette av og til nærmest kan resultere i "semantisk reduplikasjon". I eksempler som *sykelig sjalu* og *hysterisk morsomt* er det en nær synonym betydning mellom forsterkerens semantiske innhold og leddet den modifierer. Ifølge Lorenz er andre eksempler av denne typen når forsterkeren motsier deler av innholdet til leddet som blir modifisert, noe som resulterer i en nedtonende effekt, som *mildt irritert*, *vagt lik*, osv. Etter min mening virker det ikke som forsterkerne kopierer betydningen til det leddet de modifierer, men heller at forsterkerens kjernebetydning fremdeles står ganske sterkt, som f. eks. i *mildt irritert*. Det er dette som fører til at de så ofte forekommer sammen med adjektiv hvis semantikk har noe til

felles med forsterkernes. I tillegg er det mulig å bruke forsterkerne fra disse eksemplene for å forsterke adjektiv som ikke er synonyme, som *sykelig kjedelig/grundig*, og da har vi ikke lenger med en såkalt "feature copying" å gjøre.

Lorenz (2002, s. 149) mener at kopieringsforsterkere er altfor nært bundet med leddene de modifierer, til å kunne gjennomgå en grammatikaliseringsprosess. Det som heller skjer, er at de blir individuelt desemantiserte og utvikler seg til en del av en bestemt kollokasjon (se 2.4.1). Disse forsterkerne blir med andre ord "ko-leksikaliserte" med leddene de modifierer. Med tiden mener Lorenz (2002, s. 149) at den kommunikative effekten er lik for både grammatikaliserte og ko-leksikaliserte forsterkere, fordi de mister ekspressivitet og innovasjon kan bli "nødvendig".

2.2.3 "Evaluative" – evaluerende forsterkere

Lorenz (2002, s. 149) trekker frem evaluerende forsterkere som den største ressursen til innovasjon innenfor forsterkere generelt. I tillegg til å gradere uttrykker disse forsterkerne talerens personlige mening om noe. De kan deles inn i to underkategorier:

a) forsterkere som uttrykker en "telisk" evaluering, altså som uttrykker om en norm er oppfylt eller ikke, som

7) Vannet var passelig varmt (eget eksempel)

b) forsterkere som uttrykker en åpen, "ikke-telisk" evaluering. Dette er en nærmest ubegrenset kategori, fordi den omfatter alle forsterkere som er avledet av evaluerende adjektiver. Det er opp til taleren å trekke en kobling mellom personlig evaluering og adjektivisk kvalitet ved bruk av forsterkere som *håpløst/latterlig/smertelig/sørgelig/grufullt pirkete*. Med andre ord kan disse forsterkerne uttrykke idiosynkratisk personlig vurdering.

Lorenz (2002, s. 150) mener at det er disse ikke-teliske evaluerende forsterkerne som fører til kontinuerlig innovasjon og deleksikalisering. Hvordan vi evaluerer at en referent innehar en bestemt kvalitet i en bestemt grad, baserer seg på personlige oppfatninger. Om man for eksempel velger å kalle noen *sykt tynn* eller *sykelig tynn*, er det her snakk om en nyanseforskjell mellom dem, der *sykelig tynn* er utelukkende negativt, mens *sykt tynn* ikke trenger å være det. Andre evaluerende uttrykk, som *kvalmende lykkelig*, opptrer som en

motsetning. Slike uoverensstemmelser gjør uttrykkene mer kraftfulle, i tillegg til at det gjør dem anvendelige til sarkastisk eller ironisk bruk (jf. *dødsøy* i 2.1).

2.2.4 "Comparative" – sammenlignende forsterkere

Dette er en mindre kategori fordi den er begrenset til forsterkere av komparativ betydning (Lorenz, 2002, s. 150). De sammenlignende forsterkerne oppnår sin effekt ved å sammenligne leddet de modifiserer med noe annet. Dette kan være forsterkere som *relativt*, *spesielt*, *uvanlig*. Om man kaller noen *uvanlig pen*, vil dette bety at man synes at vedkommende er penere *i forhold til* det som er "vanlig". På mange måter kan de sammenlignende forsterkerne reduseres til en rent graderende funksjon (jf. forsterkerne i 2.2.1), siden dømmekraft utøves på grunnlag av sammenligning. Om man synes noen er "stor" eller "liten", vil dette implisere at vedkommende er større eller mindre enn andre mennesker. Lorenz (2002, s. 151) mener likevel at sammenlignende forsterkere kan kategoriseres for seg selv, fordi "sammenligning" er en del av forsterkernes semantikk.

2.2.5 "Modal" – modale forsterkere

Det er en relevant kobling mellom epistemisk modalitet og forsterkning (Lorenz, 2002, s. 151). Modale forsterkere som *tilsynelatende* og *sannsynligvis* uttrykker i hvilken grad taleren mener noe er sant. Når slike forsterkere opptrer sammen med et adjektiv eller adverb, uttrykkes det i hvilken grad taleren mener kvaliteten av adjektivet/adverbet er sann. De modale forsterkerne omfatter forsterkere som uttrykker en høy grad av sikkerhet, som *faktisk*, *tydeligvis*, *definitivt*, *virkelig*, og forsterkere som uttrykker tilbakeholdenhet, som *tilsynelatende*, *sannsynligvis*.

Denne oppgaven skal som nevnt handle om forsterkere i lys av grammatikaliseringsteori, og vil derfor hovedsakelig fokusere på forsterkere som tilhører "scalar"-kategorien, som er den mest grammatikaliserte av de fem kategoriene.

2.3 Grammatikaliseringsteori

I dette avsnittet vil jeg presentere oppgavens teoretiske rammeverk, og drøfte skillet mellom synkroni og diakroni i grammatikaliseringsteori.

2.3.1 Hva er grammatikalisering?

Meillet (1912) var den første som brukte termen *grammatikalisering* om prosessen der leksikalske elementer går inn i det grammatiske systemet (deLancey, 2002, s. 1590). Siden har det oppstått flere forskjellige definisjoner av fenomenet, og for klarhetens skyld ønsker jeg å se litt nærmere på noen av dem. Heine (2003, s. 577) definerer grammatikalisering som utviklingen fra en leksikalsk form til en grammatisk form, eller fra en grammatisk form til en mer grammatisk form. Han mener at grammatikaliseringsteori kan tilby en forklaring på hvordan og hvorfor grammatiske kategorier oppstår og utvikler seg. Teorien er basert på antakelsen om at hovedmålet med språk er vellykket kommunikasjon:

To this end, one salient human strategy consists in using linguistic forms for meanings that are concrete, easily accessible, and/or clearly delineated to also express less concrete, less easily accessible, and less clearly delineated meaning contents. To this end, lexical or less grammaticalized linguistic expressions are pressed into service for the expression of more grammaticalized functions (Heine, 2003, 578).

Hopper & Traugott (2003, s. 18) skiller mellom to betydninger ved termen *grammatikalisering*. På den ene siden er det et forskningsrammeverk som tar for seg forholdet mellom leksikalsk og grammatisk materiale i språk, både diakront og synkront. På den andre siden refererer termen til selve endringen der leksikalske elementer og konstruksjoner ender opp med å oppfylle grammatiske funksjoner i bestemte språklige kontekster, og at disse, etter å ha blitt grammatikalisert, fortsetter å utvikle nye grammatiske funksjoner. Med andre ord refererer termen grammatikalisering både til prosessen der grammatikk oppstår, og til studiet av denne prosessen. I tillegg sier Bybee (2003, s. 602) at det ikke er nok å definere grammatikalisering som en prosess der et leksikalsk element blir til et grammatisk element, men også at denne prosessen forekommer i konteksten av en bestemt konstruksjon. Hun mener derfor at det er mer nøyaktig å si at leksikalske elementer i en bestemt konstruksjon er det som blir grammatikalisert, enn bare å si at et leksikalsk element blir grammatikalisert. En konstruksjon defineres av Traugott & Trousdale (2013, s. 1) som en "konvensjonell symbolsk enhet":

Constructions are conventional in that they are shared among a group of speakers. They are symbolic in that they are signs, typically arbitrary associations of form and meaning. And they are units in that some aspect of the sign is so idiosyncratic [...] or so frequent [...] that the sign is entrenched as a form-meaning pairing in the mind of the language user.

At grammatikaliseringsprosessen forekommer i en konstruksjonskontekst, ser vi tydelig i utviklingen av preposisjonen *hos*, som kommer av det norrøne substantivet *hús*, i betydningen "hus" (Bokmålsordboka). Denne preposisjonen har utviklet seg fra en bestemt *hús*-konstruksjon i norrønt til et selvstendig ord i moderne norsk: *hús Baldrs* (Balders hus) > *hos Balder*. Denne meningsforskjellen mellom *hus* og *hos* kan kalles *divergens*: "Divergence results when a form undergoes grammaticalization and the original form continues to be used as an autonomous element so that the grammaticalized and the ungrammaticalized forms coexist side by side" (Heine, 2003, 589). Divergensen i bruken av *hús* har ført til at preposisjonen *hos* har skilt seg fra substantivet *hus* gjennom en grammatikaliseringsprosess. Samtidig finnes substantivet *hus* fortsatt i moderne norsk med sin opprinnelige betydning. Også forsterkere blir grammatikalisert i en konstruksjonskontekst, fordi det er i selve konstruksjonen *forsterker* + *adjektiv/adverb* vi ser endringer, i motsetning til når forsterkeren brukes som et vanlig adjektiv med sitt opprinnelige meningsinnhold. I setningen

8) Den vesten er sinnssykt stygg (eget eksempel)

har forsterkeren blitt semantisk bleket. *Sinnssykt* betyr altså ikke "gal" lenger, men "svært", og har dermed fått en ny, grammatisk funksjon. Samtidig finnes fortsatt adjektivet *sinnssyk* med sin opprinnelige betydning:

9) Alle vrangforestillingene gjorde ham sinnssyk (eget eksempel)

Dette er i tråd med Heines sitat (over) om vellykket kommunikasjon, da et leksikalsk element med en konkret betydning blir brukt med en mer abstrakt betydning for å kunne utgjøre en grammatisk funksjon, altså som forsterker.

Ifølge Heine (2003, s. 579) innebærer grammatikaliseringsprosessen fire inter-relaterte mekanismer som forekommer i en bestemt rekkefølge. Den første er desemantisering, der et uttrykk blir utsatt for semantisk reduksjon eller tap av meningsinnhold. Den andre mekanismen er ekstensjon, som er kontekstgeneralisering, altså at uttrykket blir brukt i nye kontekster. Disse to mekanismene kan likevel være vanskelig å skille fra hverandre, da semantisk reduksjon oftest er synlig først når uttrykket blir brukt i nye kontekster, noe også Heine (2003, s. 600) så vidt er inne på. Hvis vi igjen bruker *sinnssykt* som eksempel, ser vi den semantiske reduksjonen i konteksten *sinnssykt vakker*, men det er vanskelig å påvise om *sinnssykt* ble semantisk redusert før det ble tatt i bruk i en forsterkende

kontekst. Det kan heller se ut som at de to første mekanismene forekommer nærmest samtidig, og vi kan derfor klassifisere dem som overlappende. Dette stemmer også med Lorenz' idé (jf. 2.1) om at forsterkere mister både styrke og betydning fra det øyeblikket de blir tatt i bruk. Den tredje mekanismen er dekategoriisering, der uttrykket mister morfosyntaktiske egenskaper og/eller selvstendighet, som kun gjelder for prefiks-forsterkere og de forsterkerne som ikke lenger kan stå predikativt (jf. 2.1). Bortsett fra tap av selvstendighet er det kun syntaktiske egenskaper disse forsterkerne mister.

Det kan virke som at tidligere grammatikaliseringsforskning ofte har begrenset dekategoriisering til tap av morfologiske kjennetegn fordi det har vært en generell morfembasert tilnærming til grammatikalisering (Brems & Hoffmann, 2012, s. 1560). I litteraturen beskrives dekategoriisering blant annet som "tap av bøyningsegenskaper" (deLancey, 2002, s. 1593) og "utviklingen av affiks eller klitikon" (Heine, 2003, s. 579). Men grammatikk omfatter både morfologi og syntaks, og selv om det ikke skjer noe med de morfologiske egenskapene i forsterkernes tilfelle, kan man likevel snakke om dekategoriisering på grunn av at de mister en syntaktisk funksjon.

Den fjerde mekanismen er erosjon, der uttrykket blir utsatt for fonetisk reduksjon. Et eksempel på erosjon kan være formen/uttalen av avledningsaffikset *-lig* (jf. 2.1). Som jeg har vært inne på tidligere, har dette affikset utviklet seg fra norrønt *lik*. Som del av affiks har den ustemte konsonanten *k* (*-lik*) blitt redusert til den stemte konsonanten *g* (*-lig*), som igjen har falt bort i de fleste talemål i dag ([*venli*]). Disse fire mekanismene har å gjøre med ulike aspekter ved språkstruktur og språkbruk: semantikk, pragmatikk, grammatikk og fonetikk. Som vi skal se seinere, gjennomgår forsterkerne de to eller tre første stadiene i denne grammatikaliseringsprosessen, men når ikke det siste stadiet, erosjon.⁴ Dette er heller ikke nødvendig for at man skal kunne kalle det grammatikalisering, da den ikke er en deterministisk prosess. Med andre ord er det hverken gitt eller nødvendig at et element må nå "endestadiet" for at man kan si at det har gjennomgått en grammatikaliseringsprosess. Det som derimot *kan* skje med forsterkerne, er det motsatte av fonetisk reduksjon, nemlig fonetisk *styrking* (den vesten er *sinnssykt* stygg). Denne styrkingen er noe språkbrukere kan benytte seg av for å gjøre forsterkeren enda mer forsterkende.

Grammatikalisering er altså en prosess med bestemte steg eller stadier som et element gjennomgår. Dette blir kalt en "cline", eller en sti, som er en metafor for hvordan elementene

⁴ Reduksjonen i uttalen av affikset *-lig* er noe som har skjedd tidligere.

har en tendens til å gjennomgå de samme type endringene i samme rekkefølge (Hopper & Traugott, 2003, s. 6–7):

content item > grammatical word > clitic > inflectional affix

Figur 2. Cline of grammaticality

På grunnlag av dette beskriver Hopper & Traugott (2003, s. 19) grammatikalisering som studiet av grammatiske former sett på som ikke-statiske objekter, altså enheter som gjennomgår endring.

Når en forsterker først blir redusert til en graderende funksjon uten å uttrykke sitt fulle opprinnelige semantiske innhold, gjennomgår den en grammatikaliseringsprosess. Jeg har vært inne på at det fra et grammatikaliseringsspektiv er interessant å se forsterkernes posisjon mellom grammatikk og leksikon, og dette er fordi det kan indikere ulike stadier av en grammatikaliseringsprosess. Sett fra et diakront perspektiv er selve bevegelsen fra leksikon til grammatikk interessant, men fra et synkront perspektiv er forsterkere interessante på grunn av denne "gråsonen" mellom leksikon og grammatikk.

2.3.2 Synkroni og diakroni

Vi har to innfallsvinkler å ta utgangspunkt i når vi studerer språk; diakroni og synkroni. Diakroni handler om utviklingen av språk over tid, og synkroni tar for seg språkstrukturer løst fra foregående eller etterfølgende utvikling. Denne oppgaven vil ta utgangspunkt i synkrone data, og dette kan ved første øyekast virke vanskelig å forene med grammatikaliseringsteori på grunn av at grammatikaliseringsprosesser vanligvis foregår over lengre tid. "Grammaticalization theory is a field that is diachronic in the true sense: it not only allows for historical reconstructions but also makes it possible within limits to predict what is going to happen in the future, or else what is likely to exist in some unknown language" (Heine 2003, s. 598). Likevel er det et spesielt tilfelle hva gjelder forsterkere fordi dette er en utvikling som skjer ganske fort.

Spurkland (1989, s. 12) sier at det er uheldig å operere med et vanntett skille mellom synkroni og diakroni: "Enhver språktilstand er jo resultat av en foregående historisk utvikling, og historiske utviklinger gjenspeiles ofte i systemet. Dette er ikke til å komme forbi selv i en strengt synkron fremstilling. Spørsmålet er bare i hvilken grad og hvordan man skal ta hensyn til det". Med andre ord er det altså ikke helt problemfritt å skulle skille mellom diakroni og synkroni, og man kan ikke alltid utelukke det førstnevnte når man snakker om det

sistnevnte. "Man kan følgelig vanskelig slippe unna diakrone betraktninger hvor meget man enn legger vekt på et synkront aspekt i språkbeskrivelsen. Det er selvsagt mulig å være absolutt synkron, men språkbeskrivelsen som sådan er ikke tjent med det" (Spurkland, 1989, s. 13). Dette er noe også deLancey (2002, s. 1591–1592) er inne på, i lys av grammatikaliseringsteori:

Another traditional distinction which requires reevaluation in the light of modern studies of grammaticalization is the opposition of synchronic and diachronic analysis. Some scholars [...] are now suggesting that our traditional notion of a static synchronic "state" of a language in which every morpheme and construction can be unambiguously assigned a categorical place in the grammar is not only an idealization, but an unrealistic one, and that viewing grammar in terms of the fluid categories and indeterminately syntacticized constructions which are the stuff of the diachronic study of grammaticalization provides a more adequate basis for understanding the "synchronic" structure as well as the diachronic changes in language.

I tillegg er det heller ikke så uvanlig å drive synkrone studier i sammenheng med grammatikalisering, som f. eks. Vannebo (2003) som ser på pseudokoordinering med verbet *ta*, eller Opsahl og Svennevig (2007) som undersøker bruken av *bare* som pragmatisk partikkel.

Grammatikaliseringen av forsterkere er noe som kan skje fort, og det er derfor mulig å se på disse endringene fra et synkront perspektiv. Samtidig ser jeg også på adjektivenes opprinnelige semantiske innhold for å vise hvordan betydningen har endret seg når de brukes som dagens forsterkere. Den historiske utviklingen er altså relevant, men siden dette kun er en masteroppgave, og det er for lite tid til grundig etymologisk forskning, kan beskrivelsen av den historiske utviklingen fremstå som noe overfladisk. Tanken bak fremstillingen av denne oppgaven er å gi en synkron oversikt over hvordan utvalgte forsterkere brukes i dag, men jeg har også tatt med et diakront aspekt som viser til hvilken betydning disse elementene har hatt før de ble forsterkere. Det er altså et metodologisk valg fra min side å avgrense slik jeg har gjort for å kunne undersøke forsterkernes utvikling, så langt det lar seg gjøre. Jeg vil nå se nærmere på hvilke faktorer som kan ligge til grunn for hvordan forsterkere i det hele tatt kan bli utsatt for grammatikalisering.

2.4 Faktorer relatert til grammatikalisering av forsterkere

2.4.1 Frekvens og analogi

Frekvens har en viktig rolle innenfor grammatikalisering. Ifølge Bybee (2003, s. 602–603) er det ikke bare et resultat av grammatikalisering, men også en viktig bidragsyter til prosessen. Selv om frekvens er relevant for grammatikaliseringprosessen, kan denne påstanden være noe problematisk fordi frekvens får tildelt rollen som både årsak og virkning. Likevel kan vi anta at frekvens kan være med på å påvirke enkelte deler av prosessen. Traugott (2010, s. 280) forklarer dette slik:

While repetition by members of a language community undoubtedly is a major factor in the fixing, freezing and autonomizing associated with grammaticalization, frequency itself appears implausible as a motivation for the onset of grammaticalization. This is because it leaves the question unanswered what motivated the frequency in the first place, and secondly the historical record suggests that several changes considered to be instances of grammaticalization either show significant increases in frequency after grammaticalization has set in [...], or little increase at all [...].⁵

Når en sekvens av ord eller morfemer blir brukt frekvent, vil de bli *automatisert* til en enkelt fremkallingsenhet. Dette vil si at en konstruksjon som *forsterker + adj./adv.* blir skapt gjennom frekvens, og dermed blir en bestemt måte å uttrykke forsterkning på. Bybee (2003, s. 604) mener også at frekvent bruk fører til semantisk svekking gjennom tilvenning eller læring. Dette vil si at når man blir utsatt for gjentatte stimuli, vil man etter hvert slutte å respondere på likt nivå som før. Dette fenomenet (kalt *habituering*) er også kjent innenfor psykologien. For eksempel vil en overraskende høy lyd føre til en kveppereaksjon første gang den inntreffer, mens gjentatte forekomster av lyden gjerne fører til en stadig svekket reaksjon. Habituering regnes som en av de mest fundamentale formene for tilpasning til omgivelsene, og finnes i nesten alle responssystemer og hos nærmest alle arter (Store norske leksikon⁶). Dette har også en sammenheng med Dahls (2001a) inflasjonsbegrep, som vi skal se nærmere på i avsnitt 2.4.2. I tillegg vil semantisk svekking tillate det grammatikaliserte uttrykket å bli brukt i nye kontekster med nye pragmatiske assosiasjoner, noe som igjen fører til semantisk

⁵ Min utheving

⁶ <https://snl.no/habituering>

ending (Bybee, 2003, s. 604). Denne påstanden fører likevel til et metodologisk problem, da det er vanskelig å iaktta semantisk svekking *uten* nye kontekster. Blekingen av en forsterker vil føre til at et adjektiv eller adverb ikke trenger å ha noe til felles semantisk med forsterkeren, som at "død" ikke har noe med "gøy" å gjøre i *dødsgøy* (jf. 2.1). Vi kan altså snakke om en form for homonymi, fordi vi har sammensetninger med samme form, som *dødsangst/dødsfall* som faktisk har med død å gjøre, i motsetning til *dødsbra/dødsgodt* som kun er forsterkende.

Bybee (2003, s. 602) mener at repetisjon og hvordan den påvirker vår kognitive forestilling, er viktige faktorer for utviklingen av ny grammatikk. Språkstruktur blir dermed skapt gjennom språkbruk, og dette er grunnprinsippet i det som kalles bruksbasert teori. Når man bruker de samme lydene, ordene og mønstrene i tusenvis av brukssituasjoner, vil det påvirke den kognitive lagringen og bearbeidingen av den språklige erfaringen som gir språket dets struktur (Bybee, 2011, s. 69). Bruken av en konstruksjon, altså en konvensjonell symbolsk enhet (jf. 2.3.1) med forsterker, skaper en bestemt struktur, eller en slags "oppskrift", som kan brukes i bestemte kontekster. Så lenge man følger denne "oppskriften", kan man bruke diverse forsterkere om hverandre, og det vil likevel forsterke, altså fremheve talerens meninger. Dette må være fordi språkbrukeren på et vis forstår at adjektiv¹ (som er forsterker) ikke er likestilt med adjektiv² i en slik konstruksjon:

10) David Hasselhoff er forferdelig¹ kjekk² (eget eksempel)

I adjektivfrasen *forferdelig kjekk* er altså *kjekk* kjernen og *forferdelig* adledd som beskriver grad. Ifølge Vannebo (1972, s. 44) vil et eventuelt gradsadverbial alltid stå nærmest kjernen i en adjektivfrase, noe som stemmer overens med denne "oppskriften" eller konstruksjonen. Enger & Kristoffersen (2000, s. 285) kaller forsterkeren for en *bestemmer* i adjektivfrasen fordi den angir kvantiteten av egenskapen til kjernen. Hvis man altså antar at språkbrukere er i stand til å skille mellom hva som er forsterkeren og hva som er det "virkelige" adjektivet på grunn av at førstnevnte kun graderer sistnevnte, kan man også kanskje anta at språkbrukerne er i stand til å gjenkjenne det som en bestemt konstruksjon. Har man da i tillegg flere likestilte forsterkere, vil språkbrukerne også være i stand til å bytte ut en forsterker med en annen innenfor denne konstruksjonen, og likevel vite at den har det samme formålet:

11) David Hasselhoff er skrekkelig/utrolig/sykt kjekk (eget eksempel)

Her kan også analogi være relevant, altså det at språkbrukere justerer på en språkform for at den skal kunne passe inn i et større mønster, som for eksempel når man bøyer sterke verb svakt på grunn av påvirkning av det store antallet svake verb (Salmons, 2012, s. 63).

Språkbrukere følger et bestemt mønster, og slik kan man sette inn nye elementer som forsterkere i en allerede kjent forsterker-konstruksjon. Hopper & Traugott (2003, s. 65–66) beskriver analogi slik: "Analogy [...] refers to the attraction of extant forms to already existing constructions [...]". Forsterkerkonstruksjonen blir som nevnt en slags "oppskrift" på forsterkning, og språkbrukere kan anvende adjektiver som tidligere ikke har blitt brukt som forsterkere i denne ferdigkonstruerte konstruksjonen. Campbell (2013, s. 91) sier at "analogical change involves a relation of similarity", og det er nettopp denne likheten som gjør oppkomsten av nye forsterkere mulig. Så lenge elementets form passer, og semantikken er eller kan bli graderende, vil elementet kunne gli rett inn i forsterkerkonstruksjonen.

Innenfor bruksbasert teori blir grammatikalisering beskrevet som den kognitive organiseringen av språkerfaring (Bybee, 2006, s. 711). De generelle kognitive evnene våre gjør at vi er i stand til å kategorisere og organisere etter likhet og forskjell, og dermed blir våre språklige opplevelser kategorisert og organisert i hukommelsen som erfaringer (Bybee, 2006, s. 711). Forsterker-konstruksjonen blir med andre ord gjenkjent av språkbrukere som et konvensjonalisert uttrykk, en allment godkjent måte å uttrykke forsterkning på. Samtidig kan man anta at forsterkere blir kategorisert sammen på grunn av likhet, altså at de har det samme formålet, nemlig å forsterke. Dette gjør at språkbrukere enkelt og raskt kan "finne frem" til inventaret av forsterkere, og at det ved repetisjon kan bli en innarbeidet, automatisk prosess.

Konvensjonaliserte uttrykk, nærmere bestemt idiomer og kollokasjoner, finner vi både i skriftlig og muntlig diskurs. Idiom er konvensjonaliserte ordsekvenser som vanligvis består av vanlige ord og forutsigbar morfosyntaks, men har en utvidet betydning, ofte av metaforisk natur (Bybee, 2006, s. 713), som *å skjære ansikt* eller *å få jernteppe*. I forsterkernes tilfelle kan dette være uttrykk som *pære full/dansk* og *spenna gæren*. Disse forsterkerne er ganske unike da de ikke kan kombineres med noen andre adjektiv. Isteden har de gjennomgått en *leksikalisering*, det vil si at de har utviklet seg fra å være selvstendige leksemer til å bli en del av en ny leksikalsk enhet (deLancey, 2002, s. 1597). Kollokasjoner er ordsekvenser som er konvensjonaliserte, men forutsigbare. Innenfor forsterkerbruk kan dette være uttrykk som *brutalt ærlig* eller *hysterisk morsomt* (jf. 2.2.2). I motsetning til idiomene er dette uttrykk som er så forutsigbare at man vil forstå betydningen av dem, selv om man aldri har hørt dem før. Som nevnt i avsnitt 2.2.2 er det semantiske innholdet i *brutalt, hysterisk*

fremdeles til stede, og disse forsterkerne har en klar sammenheng med adjektivene de modifierer. De har rett og slett blitt deler av faste, men forutsigbare, uttrykk. Kollokasjoner forekommer gjentatte ganger i diskursen og er kjent som den konvensjonelle måten å uttrykke bestemte ideer på (Bybee, 2006, s. 713). Bybee (2006, s. 713) viser til en studie gjort av Erman og Warren fra 2000 som fant ut at kollokasjoner utgjorde rundt 55% av både muntlig og skriftlig diskurs. Talere gjenkjenner kollokasjoner, noe som indikerer at disse ordsekvensene er lagret i hukommelsen til tross for at de er ganske forutsigbare, altså regelmessige, i både form og betydning. Dette mener Bybee (2006, s. 714) viser at man har innarbeidet spesifikke strukturer, og at disse dermed kan bli brukt og gjenbrukt for å skape nye uttrykk. Slik kan man også tenke seg at eksisterende forsterkeruttrykk kan bli modifisert ved hjelp av nye forsterkere (*skrekkelig/forferdelig/sinnssykt festlig*).

Selv om frekvens alene hverken forårsaker eller er et resultat av grammatikalisering, er det sentralt fordi det kan føre til "frysing", automatisering og semantisk bleking av uttrykk. I denne sammenheng er frekvens et resultat av og bidragsyter til grammatikaliseringsprosessen, som nevnt innledningsvis i dette avsnittet.

2.4.2 Inflasjon og retorisk devaluering

Forsterkere er ofte leksemer som har mistet sin opprinnelige betydning, og Dahl (2001a, s. 91) foreslår at grammatikalisering kan bli sett på som en integrert del av studiet av livssyklusene til grammatiske konstruksjoner eller mønstre. Dahl (2001a, s. 99) bruker begrepene inflasjon og retorisk devaluering hva angår leksemenes *verdi*. Han sammenligner "inflasjon" i språkssystemet med inflasjonen i et valutasystem ved at elementer i systemet kan bli mindre funksjonelle over tid og til slutt må bli erstattet av nye elementer. På lignende vis bruker også Saussure begrepet "verdi" når han snakker om leksemenes betydning, fordi et ord kun har verdi når det står i forhold til de andre ordene innenfor et gitt språkssystem (Matthews, 2001, s. 16–17). Inflasjon er det uintenderte resultatet av intensjonelle handlinger. Dette vil si at alle individuelle handlinger gjerne rettet mot noe, men intensjonen er neppe å endre det kollektive språkssystemet (jf. 2.4.4). Fenomenet inflasjon er avhengig av en konflikt mellom den kortvarige interessen til språkbrukerne, altså hvor lenge språkbrukerne anser et uttrykk som effektivt, og den langvarige funksjonen av systemet. Eksempler på forsterkere som kan ha mistet verdi, kan være *skrekkelig*, *særs* eller *kanon-*. På samme måte kan penger miste verdi i et valutasystem. Her passer Bybees påstand (jf. 2.4.1) inn om at tilvenning fører til semantisk bleking. "Den kortvarige interessen til språkbrukerne" er nettopp kortvarig fordi

når språkbrukerne først har blitt vant til et språklig uttrykk, har ikke uttrykket like stor effekt lenger. Inflasjon er et eksempel på en mot-tilpasningsprosess⁷ fordi elementer i et system blir mindre funksjonelle over tid og dermed må bli erstattet. Samtidig styrer inflasjonen symbolske enheters livssyklus (Dahl, 2001b, s. 472).

Siden "overforbruk" av uttrykk fører til tap av retorisk styrke, må nye uttrykk tas i bruk i tilfeller der en stor effekt behøves. Dahl (2001b, s. 473) mener at dette er fordi språkbrukere ønsker å maksimere den retoriske effekten i utsagnene sine, som har en sammenheng med Haspelmaths (1999) "maxim of extravagance" (jf. 2.4.4). I tillegg er det ikke uvanlig at de språklige elementene som er grammatikaliserte, blir brukt i kontekster der de er overflødige, det vil si at de ikke bidrar med informasjon som er ny for mottakeren (Dahl, 2001b, s. 474). Språk er kjent for å inneholde en god del redundans, som for eksempel dobbelt bestemthet i norsk. Ytringer som *den bilen var fin* eller *den broren din er gal* ville vært forståelige selv om *bil* og *bror* ikke hadde vært bøydd i bestemt form. I flere norske dialekter holder det faktisk å si *bror din er gal*. Bestemt form av substantiv har utviklet seg gjennom en grammatikaliseringsprosess da bestemt artikkel tidligere var etterhengt substantivet, før det smeltet sammen med substantivet og har blitt slik det er i dag: *maðr-inn* > *mannen*. Samtidig har vi *den* som også uttrykker bestemthet, og dermed har *bil* og *bror* i eksemplene over fått dobbelt bestemthet. Om man i tillegg tar med et adjektiv i frasen, som f. eks. *den nye bilen*, blir bestemthet uttrykt tre ganger. Redundans ser vi også i kontekster som inneholder forsterkere, fordi forsterkerne kan unnværes uten at dette har noen stor innvirkning på innholdet i en setning. Om forsterkeren *sykt* utelates i ytringen *filmen var sykt kjedelig*, vil man kanskje gå glipp av i hvilken grad taleren syntes filmen var kjedelig, men man vil likevel forstå at "filmen var kjedelig".

Ved retorisk devaluering blir en konstruksjon som opprinnelig ble brukt for å uttrykke høy informasjonsverdi (counter to expectation), utvidet til å uttrykke middels (neutral to expectation) eller lav (in accordance with expectation) informasjonsverdi, som for eksempel når forsterkende elementer mister sin styrkende effekt (Dahl, 2001a, s. 121–122). Man kan anta at forsterkere som en gang var nye og kreative, ble opplevd som uventede, altså det Dahl kaller "counter to expectation", men etter hvert som disse ble konvensjonaliserte, ble de også forventet, eller "in accordance with expectation". Dette vil si at når forsterkerens innhold går tapt, blir frasens informasjonsverdi redusert (Dahl, 2001a, s. 123). Vi ser også denne retoriske devalueringen i en forsterker når den kan brukes sammen med seg selv, som i *jævlig jævlig*

⁷ Min oversettelse

eller (*sinn*s)sykt sykt, eller som i det danske *riktig(t) riktig*. At dette i det hele tatt er mulig, må bety at disse forsterkerne ikke lenger har det samme meningsinnholdet som det leddet de modifierer. Dette er en semantisk utvikling som er karakteristisk for en grammatikaliseringsprosess (Vannebo, 2003, s. 177). Som Bybee argumenterer Dahl (2001a, s. 99) for at konstruksjoner bør bli sett på som primære i en grammatikaliseringsprosess, rett og slett fordi det ofte handler om mer enn ett morfem. Hvis vi i det hele tatt skal kunne snakke om grammatikalisering av en forsterker, må altså hele frasen tas i betraktning: *Den vesten er sinnssykt stygg* vs. *Alle vrangforestillingene gjorde ham sinnssyk* (jf. 2.3.1). Divergensen, som nevnt i avsnitt 2.3.1, mellom de to bruksmåtene av *sinnssyk* viser at det grammatikaliserte *sinnssykt* skiller seg fra det opprinnelige *sinnssyk* som fortsatt er et selvstendig element, og dette gjør at de to formene kan eksistere side om side. Når det gjelder *veldig*, derimot, må divergensen mellom bruken som forsterker og den opprinnelige bruken som adjektiv ("mektig, gjev", Bokmålsordboka) ha vært ganske stor siden den ene bruksmåten har gått fullstendig tapt. Dette gjelder også for de mest frekvente forsterkerne i andre språk, som engelsk *very* (fra middelengelsk "sann, sant"), tysk *sehr* (fra gammelhøytysk "smertefull, sår"), og fransk *très* (fra latin "gjennom"). Her har alle de opprinnelige bruksmåtene forsvunnet, og disse elementene fungerer nå som "prototype"-forsterkere i sine respektive språk.

2.4.3 Rutinisering, konvensjonalisering og fornyelse

Dahl (2001a, s. 111) mener at noen av faktorene bak grammatikalisering og utviklingen av grammatiske konstruksjoner er det han kaller *rutinisering* og *konvensjonalisering*. Rutinisering er når komplekse oppgaver blir lagret mentalt som "rutiner" hos den handlende. Disse rutinene gjør at elementer i en ytring allerede er "ferdigkonstruert", eller automatisert, og ikke trenger å bli satt sammen på nytt for hver gang den skal brukes. Etter å ha blitt innlært, vil utføringen av ytringen være enklere og mer effektiv. Dette betyr at rutiner og frekvens henger tett sammen, slik Bybee (jf. 2.4.1) også mener når hun snakker om at ordsekvenser blir automatisert til bestemte fremkallingsenheter gjennom frekvent bruk. Konvensjonalisering er når en bestemt handling eller ytring oppnår en ikke-forutsigbar tolkning eller betydning i et bestemt samfunn. Dette forutsetter rutinisering fordi den komplekse handlingen/ytringen må være innlært slik at den nye tolkningen kan tillegges denne handlingen/ytringen (Dahl, 2001a, s. 111). Et typisk konvensjonalisert uttrykk i norsk er *Ha det!*, som er en allment godkjent måte å uttrykke avskjed på. Uttrykket kan virke noe

kryptisk før man lærer at det impliserer *ha det bra/godt*, men dette hindrer likevel ikke talerne i å bruke *Ha det!* som avskjedsuttrykk, nettopp fordi det er konvensjonalisert. Som nevnt i avsnitt 2.4.1 kan vi se på forsterker-konstruksjonen som et konvensjonalisert uttrykk fordi den har blitt en allment godkjent måte å uttrykke forsterkning på. Dermed blir uttrykk som *fryktelig vakker* og *sykt fint* brukt for slike formål, uten å bli tolket bokstavelig. Dahl (2001a, s. 112) mener at blant annet rutinisering og konvensjonalisering er en del av hvordan nye mønstre eller konstruksjoner oppstår, og den påfølgende utviklingen av disse mønstrene/konstruksjonene. Ved hjelp av disse mekanismene er man for det første i stand til å innarbeide en konstruksjon som *forsterker + adj./adv.* For det andre kan elementer i denne konstruksjonen bli utsatt for en gradvis endring med tiden, som at forsterkeren kan bli semantisk bleket og bli brukt i nye kontekster (jf. 2.3.1).

Et annet fenomen som er relevant innenfor grammatikalisering av forsterkere, er *renewal*, eller fornyelse, som går ut på at eksisterende betydninger inntar nye former. Vi får nyere forsterkende elementer som *sinnssykt* og *mæd* (av engelsk *mad*), men funksjonen og betydningen er likevel mer eller mindre den samme som de andre forsterkerne vi har. Hopper & Traugott (2003, s. 122) hevder at "Renewal results primarily in alternate ways of saying approximately the same thing, or alternate ways of organizing linguistic material. Often, but not always, these new ways are periphrastic, i.e., phrasal". Som et resultat av fornyelse viser de til forsterkere i engelsk, der man har flere sidestilte adverb som i utgangspunktet uttrykker omtrent det samme, som *awfully*, *frightfully*, *fearfully*, *terribly*, *ridiculously*, *insanely*, blant mange andre. Likevel kan det være nyanseforskjeller i de ulike forsterkerne fordi de kan markere sosial tilhørighet (jf. 2.4.4). Ifølge Hopper & Traugott (2003, s. 122) blir forsterkere oftere utsatt for fornyelse, antagelig på grunn av at de markerer en emosjonell funksjon. Med tiden kan forsterkere miste tyngden sin, altså bli utsatt for inflasjon (jf. Dahl i 2.4.2), og man må ty til nye forsterkere. Lorenz, som nevnt i avsnitt 2.1, er også inne på dette: "Over time, older items gradually shed much of their expressive force and either disappear altogether or become integrated into mainstream usage" (Lorenz, 2002. s. 143). Uttrykkene som forsvinner, kan dermed bli sett på som en form for "av-rutinisering", da tidligere rutineformler ikke lenger tas i bruk. Det kan tenkes at forsterkere og andre emosjonelle uttrykk eller slang, som *skrekkelig*, *særs* og *kanon-*, så ofte blir utdaterte på grunn av inflasjonen og på grunn av de nye uttrykksmåtene som kommer til (*sykt fett*). Nye forsterkere fungerer dermed som erstattere – de fordrer ingen ny syntaktisk funksjon, og er kun enheter som byttes ut. På denne måten kan sidestilte former sameksistere (Hopper & Traugott, 2003, s. 124).

2.4.4 "Maxim of extravagance", subjektivitet og identitet

Haspelmath (1999, s. 1057) mener at språkbrukere ønsker å være kreative, og at dette kan føre til språkendringer. Han tar utgangspunkt i Kellers (1994) *invisible-hand*-teori som går ut på at språkendringer er et resultat av menneskelige handlinger, men ikke et intensjonelt mål. Det er denne intensjonaliteten Dahl (jf. 2.4.2) sikter til. Hvis det ligger en hensikt bak enhver språkhandling, kan dette anses som intensjonelt på et individnivå, men sammenlagt kan slike individuelle handlinger resultere i uintenderte, kollektive endringer. Med andre ord er dette de kausale konsekvensene av individuelle handlinger som oppnår det samme målet (Haspelmath, 1999, s. 1054). Man har altså ikke som et intensjonelt mål å svekke et uttrykk når man bruker det, men med tiden er det uunngåelig at det som brukes, blir "slitt". Haspelmaths (1999, s. 1055) teori om språkhandlingsmaksimer bygger på Kellers *invisible-hand*-forklaringer. Disse språkhandlingene består av fem maksimer:

1. Hypermaxim: talk in such a way that you are socially successful, at the lowest possible cost.
2. Clarity: talk in such a way that you are understood.
3. Economy: talk in such a way that you do not expend superfluous energy.
4. Conformity: talk like the others talk.
5. Extravagance: talk in such a way that you are noticed.

Her er det altså den siste maksimen, "extravagance", Haspelmath fokuserer på, som går ut på å snakke slik at man blir lagt merke til, eller "maksimere retorisk effekt", som Dahl (jf. 2.4.2) kaller det. Forsterkere blir brukt for nettopp å forsterke, og jo mer man vektlegger dem, jo lettere vil det man sier bli lagt merke til. I tillegg åpner også denne maksimen for en teori om hvordan nye forsterkere blir til og hvordan de kan sameksistere. Om språkbrukere ønsker å bli lagt merke til, vil de kanskje velge nye måter å uttrykke "det gamle" på. Dette underbygges også av Lorenz (2002, s. 143):

"There is a pertinent link between the stylistic qualities of hyperbole and expressivity on the one hand, and novelty in language on the other. Crudely speaking, the more 'novel' or 'unusual' a linguistic item in a given function, the more expressive it will be perceived to be."

Siden forsterkere er en delvis åpen klasse, er det ikke sjelden at det kommer inn nye forsterkere, som for eksempel *sinnssykt*, som er relativt ny. Forsterkere brukes også ofte, så

den store variasjonen blant dem må kanskje til for å bevare ekspressiviteten. Siden det faktisk finnes et så stort inventar av forsterkere, kan man anta at dette kan være fordi det rett og slett er funksjonelt for språkbrukerne. Sagt på en annen måte: forsterkernes eksistens er avhengig av at de brukes, og hvis de brukes, må det bety at de behøves av språkbrukerne.

Forsterkere kan sees på som subjektivitetsmarkører fordi de markerer talerens meninger og synspunkter:

12) Klaus er ekstremt kjedelig (eget eksempel)

13) Nidarosdomen er fantastisk vakker (eget eksempel)

Ved hjelp av forsterkere viser man ikke bare hva man mener, men også i hvilken grad man mener noe. På denne måten utgjør forsterkerne en emotiv, og dermed subjektiv, dimensjon i diskursen. Bruken av forsterkere presenterer hvordan taleren har opplevd hendelser eller situasjoner. Slik lar man lytterne oppleve hendelser eller situasjoner slik taleren har opplevd dem, og dessuten kan man få dem til å tro på det som blir sagt (Athanasiadou, 2007, s. 561).

Gjennom subjektivitet gjør ens *identitet* seg synlig. Identitet er nært knyttet til språket, da man i stor grad uttrykker hvem man er og hvilke meninger man har *gjennom* språket. Bourdieu (1977) skriver om lingvistisk kapital og det lingvistiske markedet, som er en metafor for at språket til ethvert individ må ha en bestemt verdi som er i stand til å imøtekomme kravene som eksisterer på et bestemt sosialt "marked". Dette kan kobles til Haspelmaths hypermaksime (over) om at man skal være sosialt vellykket i måten man uttrykker seg på. Forsterkere, slik som andre enfatiske måter å uttrykke seg på, blir gjerne brukt som språklige tegn for å markere gruppe eller sosial identitet, som for eksempel ungdomsspråk (Lorenz, 2002, s. 143). Bourdieu (1977, s. 648) mener at "A person speaks not only to be understood but also believed, obeyed, respected, distinguished". I utgangspunktet handler dette om statusen til dialekter og sosiolekter, men dette kan like gjerne handle om bestemte uttrykksformer, som bruken av forsterkende elementer. Samtidig kan også visse forsterkere markere en bestemt dialekt (*en grådig koselig nabo, en ille bra kveld*) eller sosiolekt (*en himmelsk god kake, en sykt fet beat*). Forsterkere er ikke obligatoriske for formidling av informasjon, men de kan kanskje være nødvendige hvis man ønsker å bli trodd, adlydt, respektert og anerkjent.

2.4.5 "Den negative preferansen"

Påfallende mange forsterkere synes å ha en negativ betydning, som blant annet *forferdelig*, *fryktelig*, *skrekkelig*, *sykt/sinnssykt*, *forbanna*, *jævlig*, *døds-*, og *drit-*. Etter å ha undersøkt dette nærmere i korpus, viser deg seg faktisk at en stor andel av forsterkerne har et negativt semantisk innhold (jf. kapittel 4). Spørsmålet er da hvorfor det er denne typen forsterkere og ikke de positive som ofte blir foretrukket. Det virker som at det er en normal utvikling at forsterkere med en opprinnelig negativ betydning blir desemantisert på en måte som gjør at de også kan fungere som positive forsterkere. Forsterkere med en opprinnelig positiv betydning oppfører seg derimot ikke analogt med de negative forsterkerne, ved at de sjeldent forekommer sammen med både negative og positive adjektiv (se kapittel 4 og 5). Claudi (2006, s. 367) mener at svaret ligger *utenfor* det språklige domenet. Det er vanlig å anta at negative erfaringer vanligvis assosieres med dramatiske følelser som spenning, sinne og frykt. De samme følelsene kan også oppstå i følge med positive erfaringer som har å gjøre med ekstremt emosjonelt engasjement, og dette gjør at man kan tvile på om slike følelser er utelukkende positive. På den andre siden innebærer positive opplevelser følelser som assosieres med ro, tilfredshet og fred. Selv om disse følelsene også kan være intense, oppleves denne intensiteten på grunn av fraværet av alle de forstyrrende følelsene som karakteriserer de negative opplevelsene. Dette kan forklare hvorfor det finnes så få forsterkere med positiv kjernebetydning eller positive konnotasjoner. Om det er tilfellet, underbygger dette et funksjonalistisk syn om at språkstruktur tilpasser seg språkbrukernes behov.

"Maxim of extravagance" (jf. 2.4.4) kan også være relevant her, da bruk av negative forsterkere blir ansett som kraftigere uttrykk og at man dermed lettere blir lagt merke til. I flere av disse tilfellene brukes det vi kjenner som banneord og slang. Fjeld (2002, s. 152) mener at banneord blir mer og mer vanlig, og at de først og fremst brukes som rene forsterkere, men også som psykologiske sikkerhetsventiler og som nødløsning ved leksikalsk rådvillhet. Banning og slang kan også bli brukt for å markere forskjell, spesielt mellom ungdommer og voksne. Svendsen (2014) mener at ungdom gjør opprør gjennom språket ved at de tar i bruk nye ord og uttrykk for å markere at de er annerledes fra de voksne. På denne måten uttrykker kanskje ungdom eller andre sosiale grupper seg annerledes for å skille seg ut fra andre grupper, samtidig som dette kanskje er nødvendig for å være sosialt vellykket i den gruppa man tilhører (jf. Haspelmaths "hypermaxim" i avsnitt 2.4.4).

"Den negative preferansen" i sammenheng med forsterkning av i utgangspunktet positive elementer, som *dritfin*, kan virke som en motsigelse, og man kan derfor lure på hvordan slike konstruksjoner kan bli så lett akseptert av språkbrukere. Svaret kan ligge i hvordan de kognitive evnene våre kategoriserer språklige opplevelser som erfaringer (jf. Bybee i avsnitt 2.4.1). Betydning er lagret i kognitive skjemaer, som er enhver mental konstruksjon et menneske innehar og som de kan relatere til, for å tolke eller gi mening til stimuli fra den utenforliggende verden (Vandaele, 2002, s. 226). De kognitive skjemaene består av konstruksjonene et menneske har lært å bruke for å kunne håndtere den verden han/hun befinner seg i. Hvis kognitive skjemaer konstruerer forventninger som mennesker innehar som et resultat av visse stimuli, kan motsetning til disse kognitive skjemaene oppleves som en uoverensstemmelse (Vandaele, 2002, s. 227). Med tiden kan likevel slike uoverensstemmelser, som positiv bruk av negative forsterkere, bli konvensjonalisert, og den spontane uoverensstemmelsen forsvinner. Man kan, paradoksalt nok, kalle dette "en etablert uoverensstemmelse" (Vandaele, 2002, s. 247), og "motsigelsen" i uttrykk som *dritfin* står igjen som en sosial konvensjon.

3 Metode og materiale

I dette kapitlet skal jeg gjøre rede for valgt metode samt innsamling og analyse av datamateriale. Forskningsspørsmålene vil hovedsakelig bli forsøkt besvart kvalitativt i form av semantisk analyse, men også ved hjelp av kvantitativ evidens fra ulike korpus. Oppgaven har tre forskningsspørsmål, der det første forskningsspørsmålet som skal besvares, er todelt (jf. kapittel 1):

- 1a. Er det noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere?
- b. Blir bruken av forsterkerne begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold?
2. Hvordan kan ulike forsterkere posisjoneres på en grammatikaliseringsskala?

Skalaen i forskningsspørsmål 2 skal prøve å presentere et spekter som går fra minst til mest grammatikalisert, og dette skal ta utgangspunkt i hvilke typer adjektiver forsterkerne kan forekomme sammen med. Tanken er at jo mer generell forsterkeren er, både funksjonelt og semantisk sett, jo mer grammatikalisert vil den være. For å finne ut av dette trenger jeg store mengder data som kan representere hvordan språket brukes i dag, og dermed anser jeg nyere korpus som gode kilder for slik informasjon.

3.1 Valg av metode

Valg av metode for et forskningsprosjekt kan være avhengig av mange faktorer. Det finnes ulike syn på hva språk faktisk er, og dermed hva forskningsobjektet for språkvitenskapen bør være (Vindenes, 2013, s. 34). Det teoretiske utgangspunktet er altså en relevant faktor for valg av metode, men det er hovedsakelig forskningsspørsmålene som avgjør hvilken eller hvilke metoder som egner seg best. I forskning generelt kan man skille mellom kvantitativ og kvalitativ metode. Kvantitativ metode handler om innsamling og analyse av data i numerisk form, og krever som oftest store mengder data (Moyer, 2008, s. 27). Den kvalitative metoden, derimot, handler om innsamling og analyse av meningsbærende data (Moyer, 2008, s. 27). Dette vil si at man behøver å *tolke* dataene i lys av teori og kontekst for å kunne forstå *hvordan* noe er. Det er også mulig å kombinere en kvantitativ og kvalitativ fremgangsmåte (*mixed-methods*), noe som kan legge til rette for en dyperegående forståelse av et komplekst

fenomen (Abbuhl, Gass & Mackey, 2013, s. 124–125). På en annen side er det vanskelig å forestille seg en fullstendig kvantitativ analyse i språkvitenskapen, da en nødvendigvis må tolke dataene ("dette er en rulle/skarre-r"), og avgrense nokså vage kategorier ("dette er arbeiderklassen"). Uansett hvilken metode man skulle velge, er det ønskelig å oppnå høy validitet og reliabilitet. Validitet vil si at man faktisk undersøker det man har oppgitt som forskningsobjekt, og reliabilitet handler om at resultatene skal være pålitelige og etterprøvbare (Raising, 2010, s. 55). I dette avsnittet vil jeg begrunne valg av metode.

3.1.1 Teoretisk utgangspunkt

Oppgaven handler som sagt om utviklingen av forsterkere sett fra et grammatikaliseringsspektiv, og dermed vil en del sentrale idéer innen grammatikaliseringsteori legge premisser for metoden. Grammatikalisering har en bruksbasert tilnærming til grammatikk, og språk i bruk blir dermed et sentralt forskningsobjekt. Som nevnt i avsnitt 2.3.1 handler grammatikalisering om utviklingen av grammatiske elementer og kategorier, og forsterkere gjennomgår nettopp en slik utvikling. Denne utviklingen vil likevel ikke være identisk for alle forsterkere siden bruken ikke er identisk. Slik vil forsterkere befinne seg på ulike steder i et kontinuum, der leksikon utgjør den ene enden og grammatikk utgjør den andre. Hyppig bruk av en forsterker kan føre til at den vil bevege seg fra leksikon mot grammatikk (jf. 2.1). For å kunne undersøke en slik utvikling behøver jeg store mengder data som kan representere dagens faktiske språkbruk, noe som finnes både i korpus og på internett. Til tross for at materialet i korpusene kan være nokså omfattende, kan det ikke sammenlignes med språkets utallige muligheter ute i den virkelige verden. Likevel kan korpusene være nyttige når det gjelder mulige generaliseringer av frekvente konstruksjoner, i tillegg til at de inneholder eksempler på språkbruk som i det hele tatt er mulig. Ved hjelp av korpus kan jeg dermed undersøke forsterkernes frekvens og generalitet.

3.1.2 Forskningsspørsmål

Forskingsspørsmålene er som nevnt hovedsakelig det som avgjør valg av metode. Det første spørsmålet er som nevnt todelt og skal undersøkes både kvantitativt og kvalitativt. Jeg vil altså først prøve å finne ut av om det er noen semantisk systematikk i adjektivene som grammatikaliseres til forsterkere, ved hjelp av egne kunnskaper om hvilke forsterkere som brukes i språket vårt. Ikke alle adjektiv kan brukes som forsterkere, og jeg vil derfor se på

hvilke typer adjektiver som i det hele tatt har gjennomgått en slik utvikling og om de har noen semantiske fellestrekk. Ut ifra dette vil jeg prøve å kategorisere en mengde forsterkere etter kjernebetydning eller domene, noe som bygger på Claudis kategoriseringer (jf. 2.2). I den andre delen av dette forskningsspørsmålet skal jeg prøve å finne ut av hvilke begrensninger ulike forsterkere har og om dette har å gjøre med deres opprinnelige semantiske innhold, altså om de er *persistente*:

[...] when a form undergoes grammaticalization from a lexical to a grammatical item, some traces of its original lexical meanings tend to adhere to it, and details of its lexical history may be reflected in constraints on its grammatical distribution. This phenomenon has been called "persistence" (Hopper & Traugott, 2003, s. 96)

Det finnes flere forsterkere som kun kan forekomme sammen med utvalgte adjektiver, og jeg vil se om dette har en sammenheng med de semantiske kategoriene disse forsterkerne er hentet fra. Kategoriseringen etter bruksmåte vil derfor være bygget på Lorenz' kategoriseringer (jf. 2.2). I tillegg må jeg undersøke de ulike typene adjektiv som forsterkerne forekommer sammen med. Jeg har valgt å sortere disse adjektivene etter tre kategorier, positiv, negativ og nøytral betydning, og dette er fordi det kan synliggjøre forsterkernes desementisering og generalitet. Korpustreffene vil avgjøre hvorvidt forsterkeren kan regnes som en positiv og/eller negativ forsterker.

Det andre forskningsspørsmålet handler om hvordan man skal kunne posisjonere ulike forsterkere på en grammatikaliseringsskala som går over tre stadier (se avsnitt 3.4). Posisjoneringen er bygget på resultatene fra forskningsspørsmål 1, altså hvilke adjektiv forsterkerne kan forekomme sammen med, og hvilken bruksmåte forsterkerne har. I tillegg vil jeg se nærmere på de forskjellige forsterkerne for å underbygge plasseringen på de ulike stadiene på skalaen. Også her brukes korpus for å kunne illustrere med eksempler.

Johannessen (2003, s. 149) påpeker at korpus kan brukes både kvantitativt og kvalitativt. Min undersøkelse av frekvensen hos forsterkere og hvilke typer adjektiver de forekommer med, krever en kvantitativ fremgangsmåte, og dette kan enkelt utføres i korpus. Å bruke korpus kvalitativt er som å bruke det som "et hav man kan fiske ut passende fisk fra" (Johannessen, 2003, s. 149), og på denne måten kan jeg bruke eksemplene jeg finner for å illustrere hvordan de forskjellige forsterkerne fungerer. Korpussøk kan dermed bekrefte eller avkrefte egne intuisjoner om forsterkernes art.

3.2 Korpus

3.2.1 Korpuslingvistikk

Korpuslingvistikk er ikke knyttet til en spesiell språkteori, og korpus er anvendelig i mange typer lingvistikk (Johansson, 2005, s. 5). Bruk av korpus kan anses som formålstjenlig både i kognitiv lingvistikk og i grammatikaliseringsteori fordi anvendt språk er det som er i fokus. Hopper & Traugott (2003, s. 40) mener at brukere av språket er essensielle i språkutvikling: "Language does not exist separate from its speakers". Språkstruktur blir dermed skapt gjennom språk i bruk, som vi igjen kan finne i korpus. Korpuslingvisten Sinclair (1991, s. 109–110) fremhever at det finnes to modeller forskeren kan benytte seg av når språket skal forklares. Den ene modellen kaller han "open-choice principle", som ser på språket som et resultat av et stort antall komplekse valg, og den eneste restriksjonen er grammatikalitet. Den andre modellen kaller han "idiom principle", som referer til at språkbrukere allerede har et antall ferdigkonstruerte enheter å velge mellom. På grunnlag av disse to modellene mener Sinclair (1991, s. 115) at man kan gjøre antagelser om hvordan språkbrukere tenker.

3.2.2 Bruk og valg av korpus

Et korpus kan beskrives som "a body of texts put together in a principled way and prepared for computer processing" (Johansson, 1998, s. 3). "Å bruke korpus er å se" sier Johansson (2005). Han mener at korpus gjør det mulig for å oss å se nye mønstre, eller få bekreftet det vi tidligere bare har hatt antagelser om (Johansson, 2005, s. 3).

Corpus methods can organize huge masses of data, and make visible patterns which were only, if at all, dimly suspected. In giving access to new data, the technology opens up research topics which were previously inconceivable. We now have facts about language use which no amount of introspection or manual analysis could discover [...](Stubbs, 2002, s. 221).

I korpus kan man søke på ord eller ordstrenger i et utbredt materiale som er lett tilgjengelig, og dette må være én av grunnene til at "elektroniske korpus har blitt en mer og mer brukt metode for å finne lingvistiske data" (Johannessen, 2003, s. 141). I tillegg vil det i grammatisk taggede korpus være mulig å søke på (sekvenser av) grammatiske kategorier, eller kombinasjoner av grammatisk kategori og ordstrenger (Johannessen, 2003, s. 143.) Det

er liten fare for at forskeren kan påvirke data fra korpus, samtidig som det finnes en mulighet for at nye og overraskende data kan dukke opp (Johannessen, 2003, s. 149).

En av ulempene ved korpusbruk er at korpusene er begrenset med hensyn til mengde, teksttype og tekstkilde, samt tidsperiode (Johannessen, 2003, s. 152). Dette trenger likevel ikke å være begrensende for denne oppgavens formål. Jeg mener at generell forsterkerbruk er såpass utbredt i skrift, tale og sjangre at det ikke vil være problematisk å finne nok data. Der det kan finnes begrensinger, er når det gjelder *typen* forsterker. Ikke alle forsterkere egner seg i all type diskurs, som for eksempel *sinnssykt* eller *jævlig*, og disse kan dermed utelates av skrivere eller talere i gitte situasjoner. Det blir derfor viktig å bruke ulike korpus slik at man kan få data fra både formelle og uformelle situasjoner. Slik kan jeg bruke korpus til å teste egne intuisjoner om forsterkere.

Jeg har tidligere nevnt at forsterkere ofte blir utsatt for fornyelse (jf. 2.4.3), og korpusenes begrensede tidsperioder blir her heller en fordel enn en ulempe. Bruken av ulike forsterkere endrer seg fra tidsperiode til tidsperiode, og en slik begrensning kan dermed gi en antydning om hvilke forsterkere som er de mest frekvente i et gitt tidsrom, og når de nye forsterkerne oppstår. De mange eksemplene på forsterkerbruk i korpusene gjør det altså mulig å foreta generaliseringer.

Det finnes både skriftspråskorpus og talemålskorpus, men for å kunne samle inn nok data til denne oppgaven, har jeg kun valgt å bruke skriftmålskorpus, da talesmålskorpusene er for små. Jeg ønsker mest mulig variasjon når det gjelder sjangre og formalitet, og har derfor endt opp med å bruke to korpus. Det ene korpuset, Leksikografisk bokmålskorpus, inneholder skriftlige tekster av ulike sjangre. Det andre korpuset, NoWac, er noe jeg anser har en mellomposisjon mellom det skriftlige og muntlige fordi det er basert på tekster hentet fra internett. Dette kan selvfølgelig være mye forskjellig, men hvis man regner med sjangre som blogger, diskusjonsfora og lignende, vil mange av tekstene være preget av muntlig form.

3.2.3 Presentasjon av korpusene

Leksikografisk bokmålskorpus (LBK)⁸

Leksikografisk bokmålskorpus er et representativt, vektet korpus laget for leksikografiske formål. LBK skal dokumentere moderne bokmålstekster fra perioden 1985 til 2013, og inneholder ca. 100 millioner ord. Korpuset er merket med informasjon om tekstprodusentenes

⁸ <http://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/lbk/index.html>

kjønn, alder og geografiske tilhørighet, i tillegg til sjanger, emne og andre vanlige kildeopplysninger. LBK skal være et balansert korpus. Det vil si at tekstsammensetningen i korpuset ikke er tilfeldig, men er gjort i henhold til en bestemt modell. Modellen for LBK er basert på undersøkelser av hvilke typer tekst og hvor mye av hver type en "gjennomsnittsläser" kommer borti. Balanseringen av korpuset har hele tiden som mål å forholde seg til følgende fordeling:

Sakprosa - 45%

Skjønnlitteratur - 25%

Aviser og periodika - 20%

TV-teksting - 5%

Upublisert materiale, småtrykk - 5%

LBK er et lingvistisk annotert korpus, og man kan søke på ord fra en bestemt ordklasse og med bestemte trekk. Korpusetekstene er tagget med Oslo-Bergen-taggeren, som er en morfologisk og syntaktisk tagger for bokmål og nynorsk. Korpuset har blitt gjort søkbart i korpussystemet Glossa.

NoWac (Norwegian Web as Corpus)⁹

NoWac er et stort web-basert korpus for bokmål som inneholder 700 millioner ord. Korpuset er bygget ved å automatisk gå igjennom alle dokumenter på .no-domenet på internett i perioden november 2009 til januar 2010. Alle de nedlastede dokumentene har blitt behandlet på flere måter for å kunne bygge et lingvistisk korpus, blant annet at de har blitt tillagt lemmatisering og *part-of-speech* tagging, eller POS-tagging. Dette vil si at man kan søke på ord fra en bestemt ordklasse.

3.3 Søkestrenger og kriterier

For å kunne søke på forsterkere i korpus har jeg måttet velge ut de spesifikke forsterkerne jeg ønsker å vite mer om. I LBK har jeg for eksempel søkt på "vanvittig" + adj./adv., og søkestrengen ser slik ut: `[(((word="vanvittig" %c)))[((ordkl="adj"|ordkl="adv"))]]`. På denne måten kunne jeg få opp alle mulige treff der "vanvittig" ble etterfulgt av adjektiver eller adverb. I tillegg var det mulig å gjøre om alle treffene som kom opp, til en frekvensliste som viste hvilke adjektiver/adverb forsterkeren forekom mest med, og dette vil bli brukt når

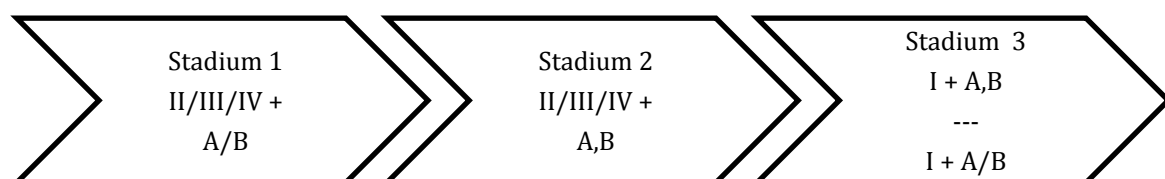
⁹ <http://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/nowac/>

forsterkerne skal vurderes i kapittel 4. I NoWac var det ikke mulig å søke på ord som ble etterfulgt av flere ordklasser, så der måtte jeg søke på én ordklasse om gangen: "vanvittig" + adj. og "vanvittig" + adv. Det var heller ikke mulig å få opp en frekvensliste slik man kunne i LBK. Likevel er NoWac det desidert største korpuset av de to, og den store mengden data gjør at korpuset er hensiktsmessig å bruke av to grunner: for det første kan man komme over eksempler som ikke finnes i det andre korpuset, og for det andre kan antall treff være nokså talende for bruken av en spesifikk forsterker i seg selv.

Kriteriene for hva som er relevante treff, følger definisjonen av forsterkende elementer i avsnitt 2.1. De må altså fungere som adledd i en adjektiv- eller adverbfrase eller som prefiks i et sammensatt adjektiv/adverb. I tillegg må forsterkere gradere en kvalitet (jf. Bolinger i 2.1). Det kan være en ulempe å søke på en forsterker etterfulgt av adverb på grunn av at man får opp flere treff som ikke er relevante for oppgavens formål, som for eksempel *vanvittig nok*. Likevel velger jeg å gjøre det fordi jeg mener man mister flere relevante forsterkertreff når man ikke regner med adverbene. Jeg vil derfor heller gjennomgå disse treffene manuelt, så langt det lar seg gjøre, og forkaste de treffene som ikke oppfyller kriteriene.

3.4 Grammatikaliseringsskalaen

Jeg har utviklet en grammatikaliseringsskala til forskningsspørsmål 2 som skal illustrere hvor grammatikaliserte de utvalgte forsterkerne egentlig er:

Figur 3. Grammatikaliseringsskala

Skalaen tar utgangspunkt i forsterkernes generalitet, altså hvor stor rekkevidde de har når det gjelder hvilke typer adjektiv de kan forekomme sammen med, og hvilke bruksmåter de har. Skalaen bygger på Lorenz' og Claudis kategoriseringer (jf. 2.2) og Heines inter-relaterte mekanismer i grammatikaliseringsprosessen (jf. 2.3.1). Posisjoneringen av de ulike forsterkerne på skalaen vil også være bygget på funnene i forskningsspørsmål 1. Stadium 1 på skalaen vil altså ligge nærmest leksikon og stadium 3 vil ligge nærmest grammatikk.

Stadium 1 vil bestå av elementer fra "evaluative"- (II), "comparative"- (III) og "modal"-kategorien (IV) (jf. Lorenz i avsnitt 2.2). I tillegg brukes disse elementene helst som *enten* positiv eller negativ forsterker (A/B). Et eksempel fra dette stadiet er *fabelaktig*, som tilhører "evaluative"-kategorien og som helst brukes som positiv forsterker (jf. 4.2.2) (f. eks. *fabelaktig god*). Stadium 2 vil bestå av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategorien, og som i tillegg brukes som *både* positiv og negativ forsterker (A,B). Et eksempel fra dette stadiet er *definitivt*, som tilhører "modal"-kategorien og som kan forekomme med både positive og negative adjektiv (jf. 4.2.5) (f. eks. *definitivt bra/feil*). Denne forsterkeren kan også plasseres her på grunn av at kjernebetydningen ikke har blitt bleket nok til å kun uttrykke grad. Stadium 3 vil bestå av elementer med graderende betydning, enten denne betydningen allerede ligger i forsterkerens opprinnelige semantikk eller forsterkeren har tilegnet seg den gjennom semantisk bleking. Disse kan dermed sies å tilhøre "scalar"-kategorien (I), som *vanvittig* (jf. 4.2.6). I tillegg er disse forsterkerne så generelle at de kan forsterke både positive og negative adjektiv (A,B) (f. eks. *vanvittig sexy/lei*). Samtidig vil det også finnes elementer på dette stadiet som har graderende betydning, men som helst brukes som enten positiv eller negativ forsterker (A/B) (f. eks. *komplett idiotisk*).

3.5 Semantisk analyse av adjektiv

For at det skal være mulig å si noe som helst om hvordan forsterkere fungerer, er man nødt til å se på hvilke elementer forsterkerne forekommer sammen med. Jeg har, som nevnt i avsnitt 3.1.2, valgt å kategorisere adjektivene som blir forsterket, på grunnlag av om de er positive, negative eller nøytrale. Dette er mest for å gjøre synlig hvorvidt forsterkerne har blitt desemantiserte, eller om bruken blir begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold. Hva som regnes som positive og negative adjektiv, er bygget på egen intuisjon. Å klassifisere adjektiv etter positivitet og negativitet er en ganske omfattende, om ikke umulig, oppgave. Det vil nok også være flere som er uenige i denne klassifiseringen. Siden kontekst og kulturelle oppfatninger er viktige faktorer for hva som oppleves som positivt eller negativt, vil adjektivenes intensjon ofte være relativ. Man kan kanskje lure på om det da er noen hensikt i å klassifisere adjektivene på denne måten. Det som likevel er interessant her, er forsterkernes rekkevidde, altså hvilke typer adjektiv de er i stand til å forsterke, og derfor er det et poeng at adjektivene må klassifiseres.

Man kan ha en ganske sterk intuisjon om polaritet, altså motsetninger mellom ordpar. Polaritet i semantikken handler i utgangspunktet som form:

Many opposite pairs are formally asymmetrical, in that one member bears a negative affix, while the other has no correspondent formal mark: happy : unhappy, like : dislike, etc. [...] In the case of the formally asymmetrical pairs, we may confidently speak of the 'positive' and 'negative' terms of the opposition [...] It seems reasonable to assume that dirty, false, and so on have the same sort of relation to their partners as unclean and untrue; that is to say, we may regard them as being 'covertly' negative – i.e. negative in meaning, but without an overt negative affix. (Cruse, 1986, s. 246-247).

De fleste adjektivene jeg har klassifisert, kan ikke skilles fra hverandre på grunnlag av om de har et "negativt" affiks eller ikke, men på grunnlag av denne "skjulte" negativiteten, som Cruse (1986) her omtaler som negativ i betydning.

Polarity can also be assigned fairly plausibly to most members of antonym pairs. For instance, relative to the scale over which long and short operate, it is long which is the positive term, as it represents a higher value: to make a short thing long one must add, not subtract, units of length. Bad is arguably negative, and good positive, with regard to the scale of merit: badness is not strictly the mere absence of merit – it is a positive property in its own right – but it is directionally identical to what a short-type opposite of good would be if it existed [...] (Cruse, 1986, s. 247)

Denne verdiskalaen Cruse refererer til, har jeg forsøkt å anvende på disse mer abstrakte konseptene som nettopp *dårlig/bra*. På den andre siden har jeg *ikke* anvendt denne skalaen på de konkrete konseptene skalaen egentlig tar utgangspunkt i, som *kort/lang*. I denne oppgaven er slike konkrete tilstander som *kort/lang*, *lav/høy*, *liten/stor* osv., regnet som nøytrale adjektiv, og dette har å gjøre med at det ikke er i disse ordene det kan foreligge enten et semantisk samsvar med eller en semantisk motsetning til en forsterker. Nøytrale adjektiv kan forekomme med så å si alle forsterkere, da semantikken deres ikke fører til at forsterkerbruken må begrenses, som f. eks. *fryktelig/vanvittig/utrolig/fantastisk stor*. Unntaket er de forsterkerne som impliserer grenserestriksjoner (jf. 2.2), som f. eks. **fullstendig/helt/komplett/totalt stor*, men disse grenserestriksjonene gjelder også for de mer abstrakte konseptene som *bra/gøy/spennende* osv. Med antagelsen om at forsterkere generelt kan forekomme med alle nøytrale adjektiv, vil hovedfokuset være på hvorvidt forsterkerne kan forekomme med positive og/eller negative adjektiv. De nøytrale adjektivene vil derfor få lite oppmerksomhet her.

En slik form for introspeksjon kan føre til at resultatene jeg har kommet fram til, nok kan diskuteres. Til syvende og sist vil kategoriseringen av både forsterkerne og adjektivene de forekommer sammen med til en viss grad være subjektiv. Selv om mange forskere har ønsket at språkvitenskapen skal ligne naturvitenskapen mest mulig, er dette ikke alltid mulig. Språket er et produkt av både natur og kultur, og Mæhlum (1999, s. 163) mener at den delen som er et sosiokulturelt produkt, ikke kan forklares, men at det i beste fall kan forstås. Denne delen krever tolkning, altså hermeneutikk, og tolkning vil alltid være noe subjektiv. Når det kommer til å beskrive språklige fenomener, mener Luraghi (2005, s. 16) derfor at språkvitenskapen bør anses som "det den er":

The idea of finding exceptionless principles in language change appeals to many linguists, who wish to give a more 'scientific' look to their discipline, because the existence of exceptionless laws makes linguistics closer to the hard science. [...] On the contrary, I think we should recognize that linguistics is a soft science and try to live with it. This means that we should be ready to admit that linguistic 'laws' [...] are at best tendencies. This more realistic attitude would prevent us from making too strong claims, while in the meantime providing us with better means to describe attested phenomena.

4 Semantisk kategorisering av forsterkere

I dette kapittelet vil jeg kategorisere diverse forsterkere etter kjernebetydning og bruksmåte for å kunne besvare det første, todelte forskningsspørsmålet (jf. kapittel 1):

- 1a. Er det noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere?
- b. Blir bruken av forsterkerne begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold?

I avsnitt 4.1 går jeg nærmere inn på hvordan forsterkerne kategoriseres. I 4.2 gjør jeg rede for de ulike semantiske kategoriene og de tilhørende forsterkerne, og i 4.3 diskuterer jeg forsterkernes plass i språket. Til slutt kommer en oppsummering i 4.4.

4.1 Om kategoriseringen

Ideen til å kategorisere forsterkere etter kjernebetydning, eller opprinnelig semantisk innhold, kommer fra Claudis artikkel fra 2006, som har gjort nettopp dette med forsterkere i tysk (jf. 2.2). Siden flere av de tyske forsterkerne er ganske like de norske, velger jeg å følge Claudis (2006, s. 354–361) semantiske kategorier, med noen modifikasjoner. Slik Claudi (2006, s. 353) påpeker, vil listen av forsterkere definitivt ikke være komplett: "To aim at completeness would equal the idea of being able to catch all the mosquitos that are constantly hatching out in some tropical lake". Siden det ikke er mulig å foreta et generelt søk på forsterkere som finnes i korpus, må man ha sett seg ut bestemte forsterkere man vil finne ut mer om på forhånd. Jeg har forsøkt å ta med de forsterkerne som jeg intuitivt opplever som mest brukt, men det kan selvsagt likevel være forsterkere som mangler. Dette kan det være tre grunner til: jeg har unnlatt å ta dem med på grunn av a) at dataene har vært problematiske å sortere (f. eks. *så*, som har gitt så store mengder data at forsterkerbruk har vært for omfattende å sortere ut); b) at dataene ikke har vært tilstrekkelige (f. eks. *absolutt* som gir mange treff, men bare få av dem kan regnes som typisk forsterkerbruk); c) at andres dialekter og idiolekter kan inneholde frekvente forsterkere som jeg ikke har i min dialekt eller idiolekt. I tillegg vil bruken av de ulike forsterkerne, både når det gjelder sjanger og når det gjelder hvilke adjektiv eller adverb de kan forekomme sammen med, til en viss grad være subjektiv. Heldigvis kan korpus forenkle denne oppgaven ved at jeg kun trenger å forholde meg til de treffene jeg får.

Korpustreffene vil dermed vise om elementet forsterker positive adjektiv (A) og/eller negative adjektiv (B) (se vedlegg 1). Forsterkere er avledet av adjektiv som kan bli brukt forsterkende, og den eldste betydningen av adjektivet blir ansett som kjernebetydningen. I noen tilfeller kan kjernebetydningen kun avdekkes ved hjelp av etymologi. Alle forsterkerne har derfor blitt søkt opp i Bokmålsordboka (www.nob-ordbok.uio.no) for definisjon¹⁰.

Jeg vil også ta i bruk Lorenz' kategorier (jf. 2.2). Siden "semantic feature copying"-kategorien er forbeholdt kollokasjoner, vil jeg utelate denne. Dermed gjenstår fire kategorier: "scalar" (2.2.1), "evaluative" (2.2.3), "comparative" (2.2.4) og "modal" (2.2.5). "Scalar" (I) omfatter forsterkere som er begrenset til å gradere kvaliteten til det leddet de modifierer, enten fordi de har en leksikalsk betydning som er graderende, eller fordi de har tilegnet seg en graderende betydning over tid (f. eks. *kolossalt*). "Evaluative" (II) omfatter forsterkere som uttrykker talerens evalueringer, både teliske og ikke-teliske (f. eks. *fabelaktig*). "Comparative" (III) omfatter forsterkere som sammenligner leddet de modifierer, med noe annet (f. eks. *usedvanlig*), og "modal" (IV) omfatter forsterkere som uttrykker i hvilken grad taleren mener noe er sant (f. eks. *definitivt*). Merk at noen forsterkere kan tilhøre flere kategorier.

Jeg skal altså se på forsterkernes kjernebetydning, om de kan forsterke negative og/eller positive adjektiver, og dermed hvilken semantisk bruksmåte de har. Dette krever likevel en form for avgrensning. Etter å ha søkt opp alle forsterkerne i korpus er det én ting som står klart: det meste går an. Det viser seg at de fleste forsterkerne har blitt brukt for å forsterke både positive og negative adjektiv minst én gang, men det er stor variasjon i frekvens. I LBK kan man omgjøre treffene man får, til en frekvensliste, der adverbet eller adjektivet forsterkeren forekommer mest sammen med, havner øverst med antall treff, og slik teller den videre nedover. Jeg har valgt å se på de 40 mest frekvente kombinasjonene for hver forsterker (så langt det lar seg gjøre), som i gjennomsnitt utgjør ca. 50% av de totale treffene alt i alt. Dette er definitivt ikke helt uproblematisk, da treffene per forsterker kan variere fra 12 til 40 000. Likevel vil de 40 mest frekvente kombinasjonene med en veldig frekvent forsterker utgjøre en stor andel av totalen, og dette vil dermed være informativt hva gjelder bruken. I andre tilfeller vil forsterkeren være så lite frekvent at den får under 40 treff i LBK, men fordelingen av forekomsten med positive og negative adjektiv vil likevel være

¹⁰ Bruken av Bokmålsordboka kan kanskje oppfattes som noe overfladisk her, men for dette formålet er den tilstrekkelig, da denne oppgaven ikke er ment å handle om etymologi.

interessant.¹¹ I det betraktelig større NoWac-korpuset vil man selvfølgelig få mange flere treff per forsterker, men siden NoWac ikke kan omgjøre treffene i form av frekvenslister, har jeg valgt å utelate bruken av dette korpuset for akkurat dette formålet.

Kriteriet for at en forsterker kan klassifiseres som A (positiv) og/eller B (negativ), er at den må utgjøre minst 5 % av de maksimum 40 mest frekvente treffene med et positivt og/eller negativt adjektiv. Dette viser seg å være nok til å luke ut det som kan oppfattes som uvanlig forsterkerbruk, som i dette eksempelet:

14) Problemet blir å velge farge, for de er like brutalt fete begge to! (NoWac)

Samtidig utgjør 5%-grensen hos de mest frekvente forsterkerne såpass mange treff at man vil få med seg det som kan oppfattes som vanlig forsterkerbruk. Dette er selvfølgelig ikke representativt for all bruk, spesielt siden jeg kun bruker ett korpus, men det kan likevel gi en indikasjon på hvordan forsterkerne brukes.

Hva som regnes som positive og negative adjektiv, er bygget på egen intuisjon (jf. 3.5). Det som er interessant, er forsterkernes rekkevidde, altså hvilke typer adjektiv de er i stand til å forsterke. Det er derfor et poeng at adjektivene må klassifiseres, men det er ikke plass til noen omfattende semantisk analyse i denne oppgaven. Kriteriene for klassifiseringen vil derfor være forenklet, men de vil likevel være tilstrekkelige for dette formålet. Positive adjektiv (A) vil være adjektiv som utelukkende denoterer noe positivt, som *glad, gøy, bra, fin, vakker*, osv. Negative adjektiv (B) er de som utelukkende denoterer noe negativt, som *trist, kjedelig, dårlig, stygg*, osv. Alt imellom, som nærmest bare er beskrivelser av egenskaper, vil være nøytrale adjektiver (X), som *rask, lang, høy, stor, liten, mange, få*, osv. Jeg vil ikke ta særlig hensyn til kontekst, som f. eks. bruk av ironi eller sarkasme, og jeg vil heller ikke ta hensyn til negasjon, som i *ikke helt bra*, rett og slett fordi det blir for omfattende. Dialektale forskjeller vil heller ikke komme frem i denne oppgaven, da dataene ikke er omfattende nok. Klassifiseringen vil altså helt enkelt bygge på frekvente treff med *forsterker + adjektiv/adverb*.

¹¹ Det ville nok ha vært enklere å kutte ut disse mindre frekvente forsterkerne, men etter min intuisjon brukes disse forsterkerne oftere enn det LBK gir uttrykk for, og de blir derfor viktige å ha med i denne oppgaven.

4.2 De semantiske kategoriene

4.2.1 Kvantitet og størrelse

<i>ganske</i> I	A	adv. "helt, fullstendig" (adj. fra ty. "hele")
<i>fullstendig</i> I	B	adj. "hel, uttømmende, komplett" (fra ty.)
<i>kolossalt</i> I	A,B	adj. "kjempemessig, uhyre stor" (fra ty.)
<i>komplett</i> I	B	adj. "fulltallig, fullstendig" (gjennom ty., fr. fra lat.)
<i>mega-</i> I	A,B	pref. "stor" (fra gr.)
<i>totalt</i> I	B	adj. "hel, fullstendig" (fra lat.)
<i>kjempe-</i> I	A	pref. "svært" (fra norr. "uvanlig stor og sterk person")
<i>helt</i> I	A	adj. "ikke i stykker, i sin fulle størrelse" (fra norr.)
<i>svært</i> I	A,B	adj. "svær, kraftig, tykk" (kanskje sideform til norr./ty.)
<i>enormt</i> I	A	adj. "veldig stor, kolossal" (gjennom fr. fra lat.)

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
ganske	9421 av 20123 = 46%	16, 4%	1, 7%	81, 9%
fullstendig	891 av 2898 = 30, 7%	2, 1%	30, 9%	67%
kolossalt	42 av 42 = 100%	9, 5%	11, 9%	78, 6%
komplett	128 av 172 = 74, 4%	1, 6%	49, 2%	49, 2%
mega-	24 av 24 = 100%	45, 8%	8, 4%	45, 8%
totalt	479 av 1365 = 35, 3%	2, 9%	27, 8%	69, 3%
kjempe-	2409 av 3083 = 78, 1%	66, 6%	2%	31, 4%
helt	18600 av 41271 = 45%	11%	2, 4%	86, 6%
svært	11283 av 25334 = 44, 5%	15, 8%	9, 1%	75, 1%
enormt	326 av 516 = 63, 2%	13, 7%	3, 8%	82, 5%

Tabell 1. Kvantitet og størrelse

Forsterkerne i denne kategorien har til felles at kjernebetydningen deres hverken er positiv eller negativ, men at den rett og slett refererer til kvantitet eller størrelse. Dette gjør at de i utgangspunktet egner seg til både positiv og negativ forsterkning. Likevel er det ikke alle som brukes til begge deler i like stor grad. Alle forsterkerne kan plasseres i Lorenz' "scalar"-kategori fordi de har et graderende begrepsinnhold. Flere av disse forsterkerne skiller seg ut ved at de nesten kun brukes til enten positiv eller negativ forsterkning. Dette betyr ikke at forsterkerne er forbeholdt enten det ene eller det andre, for som nevnt i forrige avsnitt er det

meste mulig. Tabellen over kan derimot gi en indikasjon på hva språkbrukere *foretrekker* å forsterke med de gitte forsterkerne.

Claudi (2006, s. 366) skriver at bruken av den tyske forsterkeren *ganz* kan uttrykke noe litt annerledes enn det de andre forsterkerne pleier å gjøre. Siden vi har fått det norske *ganske* fra denne tyske forsterkeren, og de begge er relativt frekvente, er det kanskje ikke så overraskende om utviklingen deres har noen fellestrekk i begge språk. Det Claudi (2006, s. 366) påpeker, er at *ganz* kombinert med et negativt adjektiv fungerer som en vanlig forsterker, selv om den har en litt redusert emotiv styrke sammenlignet med andre forsterkere, trolig fordi den er mye brukt. Hvis *ganz* derimot blir kombinert med et positivt adjektiv, fungerer det som en "diminisher" eller "minimizer" jf. Bolinger (2.2). Den har altså en slags nedtonende effekt. Dette gjelder også for *ganske* i norsk. I tillegg til den opprinnelige betydningen "helt, fullstendig" har *ganske* også en yngre betydning som blir beskrevet i Bokmålsordboka som "noenlunde, tålelig, temmelig". Denne reduserte betydningen synes å være den vanligste i bruk nå:

15) Jeg er en **ganske dårlig** sjåfør. (LBK)

16) En spesialist hadde skrevet ut medisiner som virket **ganske bra** – i hvert fall slik at hun hadde anfall bare noen dager i uken. (LBK)

Disse eksemplene viser at *ganske* har en nedtonende effekt, i hvert fall i forhold til om man hadde byttet det ut med f. eks. *utrolig* eller *vanvittig*. For at denne forsterkeren skal kunne forekomme sammen med positive eller negative adjektiv *uten* å redusere graden til adjektivene, mener Claudi (2006, s 366) at *ganz* må brukes med et emfatisk trykk. Dette gjelder også for *ganske* i norsk. På denne måten kan man forsterke en nokså mild forsterker.

Forsterkerne *kolossalt*, *mega-* og *svært* klassifiseres som både negative og positive forsterkere. Forsterkerne *ganske*, *kjempe-*, *helt* og *enormt* brukes under 5% som negativt forsterkende, og oppfyller dermed ikke kriteriet jeg har satt for å kunne klassifisere dem som negative forsterkere. Dette strider imot min, og sikkert andres, språklige intuisjon fordi vi vet at det fint går an å si *ganske dumt*, *kjempekjipt*, *helt blåst* og *enormt vanskelig*. Det som er interessant, er likevel at de i praksis heller brukes for å forsterke positive eller nøytrale adjektiv/adverb, og dette kan indikere at språkbrukere foretrekker å bruke andre forsterkere for å uttrykke negativ forsterkning, noe vi skal komme tilbake til i avsnitt 4.3.3. Omvendt er det for forsterkerne *fullstendig*, *komplett* og *totalt*, som sjelden brukes som positive forsterkere. Her kan det virke som at forsterkerne har tilegnet seg et snev av negative

konnotasjoner, da bruken som negativ forsterker utgjør en relativt stor andel hos alle tre. I tillegg ser de ut til å ha nokså nærskyldt betydning, da "fullstendig" blir brukt til å forklare både *komplett* og *totalt*.

4.2.2 Uvirkelighet

<i>fabelaktig</i> II	A	adj. "makeløs, eventyrlig"
<i>fantastisk</i> II	A	adj. "som i fantasien; utrolig, fabelaktig"
<i>utrolig</i> I	A	adj. "vanskelig å tro på, usannsynlig, ikke trolig"
<i>ufattelig</i> I	A,B	adj. "som en ikke kan fatte, ubegripelig"
<i>fenomenalt</i> II	A	adj. "oppsiktsvekkende, enestående"
<i>usannsynlig</i> II	A,B	adj. "utrolig, ikke sannsynlig"

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
fabelaktig	45 av 45 = 100%	64, 5%	2, 2%	33, 3%
fantastisk	286 av 478 = 59, 8%	90, 2%	1, 4%	8, 4%
utrolig	1613 av 3084 = 52, 3%	53, 2%	4, 3%	42, 5%
ufattelig	174 av 340 = 51, 2%	22, 4%	17, 2%	60, 4%
fenomenalt	17 av 17 = 100%	71%	0%	29%
usannsynlig	62 av 117 = 53%	21%	22, 6%	56, 4%

Tabell 2. Uvirkelighet

Semantikken til tre av disse forsterkerne, *utrolig*, *ufattelig* og *usannsynlig*, er hverken positiv eller negativ. De uttrykker kun noe som er hinsides rasjonell forståelse, og er derfor egnet til å brukes som både positivt og negativt forsterkende. Likevel blir *utrolig* kun klassifisert som positivt forsterkende her, da det er en overraskende liten andel av negativ forsterkning i korpus. Til gjengjeld er over halvparten av treffene med *utrolig* brukt positivt forsterkende, og dette kan indikere at språkbrukere foretrekker å bruke *utrolig* som en positiv forsterker. De tre andre forsterkerne, *fabelaktig*, *fantastisk* og *fenomenalt*, blir nesten bare brukt positivt forsterkende, trolig på grunn av adjektivenes positive konnotasjoner. Likevel finnes det noen kreative unntak:

17) «Benin og Burkina Faso måtte tas på annen måte» er i beste fall en uheldig setning, som forfatteren lett kunne omformulert hvis han ikke satt så **fabelaktig slapt** i det og helstøpt i ordfattigdom (LBK)

18) Hun hadde et par **fantastisk stygge** solbriller på. (LBK)

Siden disse forsterkerne oftest brukes i positiv sammenheng, kan eksemplene over oppfattes som motsetninger. Dette gjør uttrykkene mer kraftfulle, i tillegg til at det gir en satirisk eller ironisk effekt (jf. 2.2.3). Alle forsterkerne i denne kategorien kan sies å være evaluerende fordi de uttrykker talerens vurdering av noe. Samtidig ser det ut som at forsterkerne *utrolig* og *ufattelig* har gått over til "scalar"-kategorien fordi bruken kan tolkes som rent graderende.

4.2.3 Frykt og avsky

<i>fryktelig</i> I	A,B	adj. "skremmende, forferdelig" (fra l.ty.)
<i>skrekkelig</i> I	A,B	adj. "forferdelig, fryktelig" (fra ty.)
<i>forferdelig</i> I	A,B	adj. "fryktelig"
<i>gruelig</i> II	B	adj. "fryktelig, fæl"
<i>ufordragelig</i> II	A,B	adj. "motbydelig, høyst utiltalende"
<i>grusomt</i> I	A,B	adj. "hensynsløs, rå, fryktelig" (påvirket av l.ty.)
<i>smertelig</i> II	A,B	adj. "som volder smerte"
<i>uhyggelig</i> II	A,B	adj. "nifs, makaber, utrivelig"

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
fryktelig	673 av 1248 = 54%	7%	51, 8%	41, 2%
skrekkelig	76 av 144 = 53%	22, 4%	48, 7%	28, 9%
forferdelig	495 av 863 = 57, 3%	11, 7%	50, 1%	38, 2%
gruelig	22 av 22 = 100%	4, 5%	50%	45, 5%
ufordragelig	12 av 12 = 100%	50%	16, 7%	33, 3%
grusomt	54 av 89 = 60, 7%	5, 6%	53, 7%	40, 7%
smertelig	92 av 92 = 100%	7, 6%	6, 5%	85, 9%
uhyggelig	70 av 142 = 49, 3%	7, 1%	10%	82, 9%

Tabell 3. Frykt og avsky

Som adjektiv har alle forsterkerne i denne kategorien en helt klar negativ kjernebetydning. Likevel kan de brukes både positivt og negativt forsterkende, med unntak av *gruelig*, som nesten bare brukes negativt. Vi kan altså finne eksempler som

19) Han hadde jeg sett på i smug flere ganger og funnet ut at var **gruelig kjekk** (LBK),

men dette er veldig sjelden. Forsterkerne *fryktelig* og *forferdelig* er ganske frekvente og har ingen begrensninger når det gjelder hva de kan forsterke. Likevel foretrekkes de som negative forsterkere. Resten av forsterkerne er mye mindre frekvente, og er dessuten ikke så desemisatiserte som de to foregående. *Skrekkelig*, som også er lite frekvent, skiller seg ut ved at den som oftest brukes som positiv forsterker. Forsterkerne *smertelig*, *uhyggelig* og *grusomt* brukes for det meste negativt, men kan også brukes som positive forsterkere:

20) På den andre siden av gressletten, med tårer i øynene, men like **smertelig vakker** som alltid, sto Terese (LBK)

21) Miles og jeg var i alle fall gode venner og spilte **uhyggelig godt** sammen (LBK)

22) Det viste seg nemlig at vi begge har møtt opptil flere **grusomt søte og hyggelige** jenter – ikke sånn fotomodellpene, men sånne som man gjerne vil være venninne med (LBK)

Av disse tre forsterkerne skiller *smertelig* seg ut da kjernebetydningen klart er til stede. I eksempel 20 er betydningen "Terese er så vakker at det gjør vondt". I eksempel 21 *kan* betydningen være "de spilte så godt sammen at det var uhyggelig", men det kan like gjerne bety "de spilte veldig godt sammen". I eksempel 22, derimot, er betydningen *ikke* "jentene var så søte og hyggelige at det var grusomt", men "jentene var veldig søte og hyggelige", og mye av det opprinnelige semantiske innholdet har dermed gått tapt.

Ufordragelig skiller seg ut ved at det er negativt, men oftest brukes med positive adjektiv. Det blir altså motivert av kjernebetydningen, da det brukes i betydningen "så x at det er ufordragelig", og vil dermed være negativt forsterkende uansett:

23) Men frøken Kempel hun var like **ufordragelig glad og blid** (LBK)

På grunn av adjektivenes negative betydning er det ikke så rart at flere av dem oftest brukes negativt forsterkende. På den andre siden kan de også brukes positivt forsterkende, om enn noe begrenset. De tre første forsterkerne på lista skiller seg ut ved at de ikke har noen semantiske restriksjoner, og dette kan ha en sammenheng med frekvensen. Ifølge LBK er ikke *skrekkelig* særlig frekvent, men det kan tenkes at den har vært det tidligere og at den ikke er spesielt populær blant dagens språkbrukere. Man kan si at *skrekkelig* begynner å bli utdatert (jf. 2.4.3). Uansett er det tydelig at det opprinnelige semantiske innholdet har gått

tapt, da det ikke begrenser rekkevidden som forsterker og betydningen i forsterkerposisjon har blitt redusert til å uttrykke "veldig". Resten av forsterkerne, som ikke er like "promiskuøse", brukes mye sjeldnere og har derfor ikke kommet like langt i en mulig grammatikaliseringsspross. Unntaket er *grusomt*, som kan tolkes som rent graderende. Dette ser vi også ved hjelp av Lorenz' kategorisering, da det kun er *fryktelig*, *skrekkelig*, *forferdelig* og *grusomt* som har gått over til "scalar"-kategorien, mens de resterende fortsatt kan sies å tilhøre "evaluative"-kategorien.

4.2.4 Makt og vold

<i>brutalt</i> II	B	adj. "rå, hensynsløs, hard" (fra lat.)
<i>veldig</i> I	A,B	adj. "svært stor, mektig, sterk" (fra l.ty, jf. norr.)
<i>knall-</i> I	A	pref. "kort, kraftig smell"
<i>mektig</i> I	A,B	adj. "som har stor makt, innflytelse" (fra norr., l.ty.)
<i>døds-</i> I	A,B	pref. "som ikke er i live lenger" (fra norr.)
<i>voldsomt</i> I	A	adj. "som bruker fysisk makt hensynsløst; ustyrlig"

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
brutalt	30 av 30 = 100%	3, 3%	26, 7%	70%
veldig	10337 av 20206 = 48, 7%	43, 1%	8, 5%	48, 4%
knall-	716 av 737 = 97%	10, 2%	0%	89, 8%
mektig	70 av 70 = 100%	11, 4%	31, 4%	57, 2%
døds-	349 av 433 = 80, 6%	16%	43, 8%	40, 2%
voldsomt	100 av 210 = 47, 6%	16%	3%	81%

Tabell 4. Makt og vold

Kjernebetydningen til disse forsterkerne har en tilknytning til makt eller vold. *Veldig*, *mektig* og *døds-* klassifiseres her som både positive og negative forsterkere. *Veldig*, som kanskje er språkets mest frekvente forsterker, har tapt all kjernebetydning og har blitt redusert til å uttrykke en ren grammatisk funksjon som forsterker. En av de nyeste forsterkerne i språket vårt, *døds-*, har heller ingen restriksjoner og brukes dermed både positivt og negativt forsterkende:

- 24) Lene Marlin er **dødsflink** til å synge (LBK)
- 25) Buksedebatten er **dødsteit** (LBK)

Brutalt blir motivert av kjernebetydningen, noe som fremgår i korpustreffene, og dette gjør at den ikke klassifiseres som positiv forsterker:

26) Han er **brutalt ærlig**, han er ikke bare slem. (LBK)

Knall- forekommer hyppigst med adjektivene *hard* og *tøff*, i tillegg til farger. Det forekommer ingen treff med *knall-* som negativ forsterker. Overraskende nok brukes forsterkeren *voldsomt* oftest positivt forsterkende, og klassifiseres derfor heller ikke som negativ forsterker:

27) Brunetten var nydelig, men blondinen var så **voldsomt sexy**. (LBK)

Veldig, *døds-*, *knall-*, *mektig* og *voldsomt* kan sies å tilhøre "scalar"-kategorien. De har altså blitt så desemantiserte at de ikke lenger er evaluerende, slik *brutalt* er.

4.2.5 Verdi og sannhet

<i>riktig</i> I	A,B	adj. "rett, korrekt" (fra ty.)
<i>virkelig</i> I	A,B	adj. "som eksisterer, fins"
<i>definitivt</i> IV	A,B	adj. "endelig, avgjort, ugjennkallelig"
<i>faktisk</i> IV	A,B	adj. "virkelig, reell" (fra ty.)
<i>ordentlig</i> I	A,B	adj. "skikkelig" (fra ty.)
<i>skikkelig</i> I	A,B	adj. "ordentlig, anstendig, hederlig" (fra l.ty.)

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
riktig	873 av 1688 = 51, 7%	65, 3%	14, 2%	20, 5%
virkelig	1176 av 3060 = 38, 4%	38, 4%	21%	40, 6%
definitivt	90 av 164 = 54, 9%	21%	10%	69%
faktisk	595 av 1335 = 44, 6%	27, 4%	5, 7%	66, 9%
ordentlig	193 av 404 = 47, 8%	39, 4%	28, 5%	32, 1%
skikkelig	580 av 1527 = 38%	42, 4%	38, 4%	19, 2%

Tabell 5. Verdi og sannhet

Som adjektiv har disse forsterkerne en kjernebetydning som refererer til verdi eller sannhet. Alle forsterkerne i denne kategorien kan dermed uttrykke både positiv og negativ forsterkning, og klassifiseres også som det. Siden kjernebetydningen handler om å overbevise noen om at noe virkelig er slik det gir seg ut for å være, kan disse forsterkerne plasseres i "modal"-kategorien. *Riktig, virkelig, ordentlig* og *skikkelig* har blitt redusert til å kun uttrykke grad, og kan dermed sies å tilhøre "scalar"-kategorien:

28) Men det kan jo være **riktig hyggelig** med leirbålmusikk, også inne i stua (LBK)

29) - En **ordentlig ekkel** majones, ikke sant? (LBK)

30) Jeg var i en **skikkelig ydmykende** situasjon og følte meg bitte liten (LBK)

31) Det er **virkelig fint** med denne sigaretholderen eller hva du kaller det. (LBK)

4.2.6 Mentale forstyrrelser

<i>sykt/sinnssykt</i> I	A,B	adj. "som lider av sinnssykdom, gal"
<i>sykelig</i> II	A,B	adj. "usunn, svakhelset, unormal"
<i>avsindig</i> I	A,B	adj. "vanvittig, fra seg" (fra l.ty.)
<i>vanvittig</i> I	A,B	adj. "sinnssyk, fra vettet" (fra norr.)
<i>hysterisk</i> II	A,B	adj. "panisk, ubalansert, som lider av hysteri"

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
sykt/sinnssykt	131 av 142 = 92, 2%	41, 2%	9, 2%	49, 6%
sykelig	75 av 94 = 77, 3%	5, 3%	33, 3%	61, 4%
avsindig	37 av 37 = 100%	16, 2%	21, 6%	62, 2%
vanvittig	170 av 299 = 56, 8%	37, 6%	11, 8%	50, 6%
hysterisk	81 av 84 = 96, 4%	53, 1%	14, 8%	32, 1%

Tabell 6. Mentale forstyrrelser

Som adjektiv uttrykker disse forsterkerne noe som har med mentale forstyrrelser å gjøre, og det at dette utgjør en egen kategori, kan fortelle noe om en "negativ preferanse" (jf. 2.4.5). Alle disse forsterkerne kan brukes både negativt og positivt forsterkende, men bruken av *sykelig* og *hysterisk* er preget av kjernebetydningen deres:

32) Turid er statsråd med sans for folkelig fleip, og de som kjenner henne beskriver Turid som nærmest **sykelig munter** (LBK)

33) Fjorårets latterligste film er fortsatt **hysterisk morsom**. (LBK)

Forsterkerne *sykt/sinnssykt*, *avsindig* og *vanvittig* har tapt såpass mye av sitt evaluerende begrepsinnhold at de kan plasseres i "scalar"-kategorien.

4.2.7 Sjeldenhet

<i>spesielt</i> III	A,B	adj. "særskilt, bestemt, særegen" (gj. ty. fra fr. av lat.)
<i>uvanlig</i> III	A	adj. "ikke vanlig, sjelden, underlig"
<i>usedvanlig</i> III	A,B	adj. "uvanlig, ikke sedvanlig"
<i>merkverdig</i> II	A,B	adj. "underlig, interessant" (fra ty.)

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
spesielt	2561 av 5735 = 44, 6%	38, 6%	7, 6%	53, 8%
uvanlig	427 av 850 = 50, 2%	16, 4%	1, 2%	82, 4%
usedvanlig	486 av 1156 = 42%	44, 2%	7, 8%	48%
merkverdig	58 av 84 = 69%	12, 1%	5, 2%	82, 7%

Tabell 7. Sjeldenhet

Som adjektiv uttrykker disse forsterkerne at noe eller noen skiller seg ut fra mengden. I seg selv har disse en nøytral betydning, og brukes for å fremheve intensiteten av en viss kvalitet, uansett om den er positiv eller negativ. *Uvanlig* skiller seg ut ved at det sjelden forsterker negative adjektiv, og regnes dermed ikke som negativ forsterker her. Forsterkerne i denne kategorien tilhører enten "comparative"- eller "modal"-kategorien, men skillet mellom dem kan kanskje oppfattes som noe vagt. Lorenz beskriver "comparative"-forsterkerne som de som har "sammenligning" i semantikken sin, og slik har jeg endt opp med å plassere *spesielt*, *uvanlig* og *usedvanlig* i denne kategorien. Forsterkeren *merkverdig* mener jeg uttrykker mer en personlig vurdering enn en sammenligning, og dermed havner den i "evaluative"-kategorien:

34) Men disse innrømmelsene forhindrer ham ikke i å komme fram til kompliserte og ofte **merkverdig utilfredsstillende** konklusjoner. (LBK)

4.2.8 Øvre og ytre beliggenhet

<i>ekstremt</i> I	A,B	adj. "ytterliggående"
<i>høyst</i> I		adv. "særdeles; maksimalt"
<i>hyper-</i> I	B	pref. "usedvanlig, overdreven, over-" (fra gr.)
<i>super-</i> I	A	pref. "over-, hyper- størst" (fra lat.)
<i>ultra-</i> I	A	pref. "ytterliggående" (fra lat.)

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
ekstremt	481 av 1364 = 35, 3%	12, 5%	19, 5%	68%
høyst	1145 av 2138 = 53, 5%	1, 6%	3, 2%	95, 2%
hyper-	129 av 215 = 60%	2, 3%	7%	90, 7%
super-	190 av 417 = 45, 6%	29, 5%	0%	70, 5%
ultra-	148 av 226 = 65, 5%	6, 7%	0, 7%	92, 6%

Tabell 8. Øvre og ytre beliggenhet

Alle forsterkerne i denne kategorien har i utgangspunktet en nøytral kjernebetydning, og siden de også er rent graderende, kan de sies å tilhøre "scalar"-kategorien. Her er det likevel bare *ekstremt* som klassifiseres som både positiv og negativ forsterker. *Høyst* klassifiseres hverken som positiv eller negativ forsterker, *hyper-* klassifiseres kun som negativ forsterker, og *super-* og *ultra-* kun som positive forsterkere. Til felles har disse forsterkerne at de oftest forekommer med nøytrale adjektiv/adverb, og dette kan være på grunn av forsterkernes nøytrale kjernebetydning. *Super-* skiller seg noe ut på grunn av den høye andelen treff som positiv forsterker, og dette kan ha noe å gjøre med de positive konnotasjonene det har fått som adjektiv: når noe er "supert", vil det si at noe er "veldig bra". På den andre siden er det fullt mulig å bruke *super-* som negativ forsterker, men siden det ikke er noen tilfeller av dette i dataene, kan dette indikere at språkbrukere foretrekker å bruke andre forsterkere til negativ forsterkning, og kanskje helst forsterkere som ikke har slike positive konnotasjoner som *super-* har. Forskjellen mellom mulig og faktisk språkbruk er noe vi skal komme tilbake til i avsnitt 4.3.3.

4.2.9 Religion

<i>guddommelig</i> II	A	adj. "som gjelder Gud, storartet, herlig"
<i>himmelsk</i> II	A	adj. "som hører til, kommer fra himmelen, vidunderlig"
<i>djevelsk</i> II	A,B	adj. "som ligner eller minner om djevelen"
<i>fordømt</i> I,II	A,B	adj. "dømme til evig straff"
<i>forbanna/et</i> I,II	A,B	adj. "lyse straffedom over"
<i>forbaska/et</i> I,II	A,B	adj. formildende for <i>forbannet</i>
<i>satans</i> I,II	A,B	adj. "djevelens"
<i>jævlig/jævla</i> I,II	A,B	adj. "djevlig"
<i>himla</i> I	A,B	adj. av <i>himmelsk</i>
<i>sabla</i> I	A	adj. av <i>Satan</i>

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
guddommelig	28 av 28 = 100%	42, 8%	3, 6%	53, 6%
himmelsk	16 av 16 = 100%	75%	0%	25%
djevelsk	25 av 25 = 100%	32%	44%	24%
fordømt	71 av 121 = 58, 7%	38%	12, 7%	59, 3%
forbanna/et	114 av 197 = 58%	24, 5%	36%	39, 5%
forbaska/et	51 av 51 = 100%	23, 6%	33, 3%	43, 1%
satans	19 av 19 = 100%	21%	21%	58%
jævlig/jævla	566 av 1116 = 50, 7%	38, 5%	26%	35, 5%
himla	25 av 25 = 100%	24%	12%	64%
sabla	36 av 36 = 100%	83, 3%	2, 7%	14%

Tabell 9. Religion

Som adjektiv har alle disse forsterkerne en tilknytning til religion. *Guddommelig* og *himmelsk*, som er entydig positive adjektiver, blir begrenset til å uttrykke positiv forsterkning, selv om det finnes unntak:

35) jeg vet ikke – det er noe **guddommelig hensynsløst** ved ham (LBK)

Slike unntak kan oppfattes som motsetninger for å oppnå en mer kraftfull effekt, som de i avsnitt 4.2.2. Resten av forsterkerne i denne kategorien, bortsett fra *himla*, er som adjektiv entydig negative, men kan likevel brukes til både positiv og negativ forsterkning. *Djevelsk* er den eneste forsterkeren som blir motivert av kjernebetydningen:

36) På lignende vis forklarte en av gruppens militære ledere, Saif al-Adel, i et intervju fire år etter Talibans fall at angrepene på New York og Washington inngikk i en **djevelsk smart** plan for å få USA til å overreagere og angripe Afghanistan (LBK)

Alle forsterkerne, bortsett fra *himla* og *sabla*, tilhører "evaluative"-kategorien, men flere av dem befinner seg på grensen til "scalar" (se oversikten). Dette har å gjøre med hvorvidt taleren anser disse elementene som rene banneord (og som bruker dem deretter, for eksempel i utskjelling), eller som elementer som kun uttrykker grad:

37) Det har vært så **jævlig mange** ran av drosjesjåfører i det siste. (LBK)

Himla og *sabla* oppfører seg som rent graderende forsterkere og havner derfor i "scalar"-kategorien. I tillegg viser det seg at *sabla* kun kan klassifiseres som positiv forsterker:

38) han forteller meg gjerne om ny musikk han har oppdaget og er **himla god** på meningsløs og svært underholdende mail-ping-pong. (LBK)

39) Den slo ut en fortann på NN en gang og var nok egentlig ganske livsfarlig når den var i fart - men det var en **sabla flott** huske (LBK)

Som adjektiv kan ikke disse to forsterkerne stå predikativt (**du er så himla/sabla*), og de fungerer dermed på samme måte som *veldig*.

4.2.10 Diverse

<i>dønn</i> I	B	adv. av eng. <i>done</i> "avgjort"
<i>klin</i> I	B	adv. trolig av <i>klinisk</i>
<i>innmari</i> I	A,B	adj. "inderlig lur" trolig etter <i>innful</i> ; av <i>marig</i>
<i>temmelig</i> I	A,B	adv. "i stor grad, ganske, nokså" (fra l.ty. "passende")
<i>altfor</i> I	A	adv. "i for stor grad"
<i>relativt</i> III	A	adj. "sett i forhold til noe annet"
<i>latterlig</i> II	A,B	adj. "som vekker latter og spott, komisk, dum"
<i>håpløst</i> II	B	adj. "uten mulighet til å lykkes, trøstesløs, uforbederlig"
<i>sørgelig</i> II	B	adj. "som framkaller sorg, trist, ynkelig"
<i>grådig</i> I	A,B	adj. "grisk, glupsk" (fra norr.)
<i>gørr-</i> I	B	pref. "søle, grums"
<i>drit(t)-</i> I	A,B	pref. fra "skitt"
<i>grise-</i> I	A,B	pref. fra "husdyr i svinefamilien"
<i>stein-</i> I	A	pref. fra "blokk, klump av fast, ikke-metallisk mineral"

Forsterker	Andel av totale treff	A	B	X
dønn	96 av 107 = 89, 7%	1%	17, 7%	81, 3%
klin	90 av 90 = 100%	0%	53, 3%	46, 7%
innmari	147 av 250 = 58, 8%	47%	26, 5%	26, 5%
temmelig	830 av 2969 = 28%	5, 8%	10, 5%	83, 7%
altfor	5033 av 8237 = 61%	6, 7%	1, 5%	91, 8%
relativt	3341 av 6674 = 50%	8, 4%	1, 1%	90, 5%
latterlig	138 av 214 = 64, 5%	8%	13, 8%	78, 2%
håpløst	79 av 173 = 45, 7%	0%	33%	67%
sørgelig	78 av 140 = 56, 4%	3, 9%	25, 6%	70, 5%
grådig	31 av 31 = 100%	29%	25, 8%	45, 2%
gørr-	34 av 34 = 100%	0%	82, 3%	17, 7%
drit(t)-	270 av 355 = 76%	30%	63, 3%	6, 7%
grise-	22 av 22 = 100%	27, 3%	13, 6%	59, 1%
stein-	224 av 224 = 100%	11, 2%	4%	84, 8%

Tabell 10. Diverse

Dette er en ganske blandet kategori fordi disse forsterkerne kommer fra forskjellige semantiske domener. I de fleste tilfellene blir bruken styrt av kjernebetydningen, mens det i enkelte tilfeller virker som at kjernebetydningen ikke har noe å si. Under halvparten av forsterkerne kvalifiseres som både positiv og negativ forsterker.

Dønn forekommer oftest med *stille* og *ærlig*, og deretter med negative adjektiv, noe som gjør at den kun klassifiseres som negativ forsterker. *Klin* forekommer for det meste med ordene *kokos*, *gæren*, *edru*, *umulig*, og klassifiseres også kun som negativ forsterker. *Innmari* og *temmelig* fungerer som rent graderende forsterkere og klassifiseres derfor som både positive og negative forsterkere. *Håpløst* og *sørgelig* er utelukkende negative forsterkere. Det finnes to "positive" unntak for *håpløst*, nemlig *romantisk* og *forelsket*, og da kan en jo lure på hvor positive disse tilstandene egentlig er.

Flesteparten av disse forsterkerne har en rent graderende funksjon og tilhører dermed "scalar"-kategorien. Det er heller ikke så rart med tanke på at vi har med en del adverb å gjøre. Fire av forsterkerne, *latterlig*, *håpløst*, *sørgelig* og *grådig*, har til felles at de uttrykker en bestemt følelse eller kvalitet og er dermed evaluerende, men det er kun *grådig* som har blitt så redusert at den kan klassifiseres som "scalar".

Prefiksene *gørr-* og *drit(t)-* har til felles at de begge kan betegne en form for avfallsstoffer. I tillegg hører begge til "scalar"-kategorien, slik resten av de ovennevnte prefiksene gjør. Det er kun *drit(t)-* som kan klassifiseres som både positiv og negativ forsterker, da det ikke forekommer noen treff med *gørr-* som positiv forsterker. *Grise-* kan forsterke både positivt og negativt, men det framgår av korpustreffene at positiv forsterkning er det som foretrekkes. *Stein-* forekommer for det meste med spesielt utvalgte adjektiver som har en sammenheng med kjernebetydningen, som *hard, tøff, gammel, død*, men man kan likevel finne unntak:

40) Mange av artiklene og momentene er **steinbra**, men helheten blir litt svevende (LBK)

Siden *grise-* og *stein-* har blitt redusert til å kun uttrykke grad, kan disse også plasseres i "scalar"-kategorien.

Som vi ser, blir norske forsterkere avledet fra flere ulike semantiske domener. Noen av disse domenene handler om intense følelser eller adferd, som negative følelser (4.2.3), mentale sykdommer, som vanligvis assosieres med overdreven adferd (4.2.6), eller makt og vold (4.2.4). Andre semantiske domener blir ikke assosiert med intensitet, men inneholder elementer som uttrykker avvik fra normal, hverdagslig eller forventet adferd. Dette avviket kan være kvantitet og størrelse (4.2.1), det kan kontrastere irrealitet med realitet (4.2.2), det sanne med det usanne (4.2.5), det unike med det vanlige (4.2.7), det perifere med det sentrale (4.2.8), det guddommelige/overnaturlige med det menneskelige (4.2.9), osv. Siden det er så mange semantiske domener vi henter forsterkerne våre fra, sier det seg selv at det ikke er så lett å systematisere dem. Det vi derimot kan si, er at alle forsterkere som kun uttrykker grad, fungerer som de mest "grammatiske" forsterkerne. I tillegg er det mye som tyder på at Lorenz' (jf. 2.2.3) antagelse stemmer når det gjelder at evaluerende forsterkere er den største ressursen til forsterkerinnovasjon. Dette er på grunn av at de fleste av forsterkerne som har havnet i "scalar"-kategorien, eller som er på vei til å havne der, kommer fra "evaluative"-kategorien. Det at det finnes forsterkere som befinner seg mellom "scalar" og de andre kategoriene, kan tyde på at de er i startfasen av en grammatikaliseringsprosess.

4.3 Forsterkernes plass i språket – grammatikk eller leksikon?

Selv om forsterkere utgjør leksikalske domener, sier Bolinger (1972, s. 18) at "intensifiers are truly functional elements, closer to the heart of grammar than are nouns or adjectives". Dette gjelder spesielt for de forsterkerne som har blitt så desemantiserte at de har blitt redusert til kun å ha en grammatisk funksjon, som *veldig*. Claudi (2006, s. 362) mener at slike forsterkere kan bli sammenlignet med augmentative affikser på substantiv, noe som forekommer i mange språk (f. eks. tysk *Über-* i *Übermensch*). Som vi har sett, kan vi gjøre en generalisering hva angår to typer forsterkere: vi har en del prefiksforsterkere i norsk, og disse er enten utviklet av substantiv (*kjempe-*, *stein-*), eller så er de av fremmed opphav (*mega-*, *super-*). De forsterkerne som er utviklet av adjektiv, derimot, blir ikke affikser. Hvis vi antar at disse adjektivforsterkerne er potensielle grammatiske elementer, er spørsmålet hvorfor de ikke blir affikser, slik andre grammatiske elementer har en tendens til å bli. Selv om det ikke er nødvendig at et element må nå endestadiet i en grammatikaliseringsprosess, kan én av grunnene til at forsterkere ikke blir obligatoriske, være at i hvert tilfelle av forsterkerbruk har taleren flere mulige alternativer å velge mellom. Claudi (2006, s. 362) mener derfor at forsterkernes pragmatiske verdi kan være den viktigste grunnen til at de ikke blir obligatoriske. Forsterkere inneholder ulike grader av betoning, vanligvis i følge med modale komponenter som uttrykker aksept eller avvisning. Nye forsterkere er hyperboliske uttrykk som gjennomgår en pragmatisk "inflasjon" (jf. Dahl i 2.4.2) som krever at blekede elementer konstant blir erstattet av pragmatisk nye elementer. Dette fører til at forsterkere ikke blir obligatoriske medlemmer av en lukket klasse. Samtidig utgjør de heller ikke en åpen klasse, slik substantiv eller verb gjør. På den annen side kan forsterkere derimot ha noe til felles med hjelpeverb, som nettopp er en delvis lukket klasse innenfor en i prinsippet åpen ordklasse. Forsterkere utgjør et domene som endrer seg hele tiden, med nye medlemmer som stadig kommer inn og gamle medlemmer som stadig blir foreldet. Bolinger (1972, s. 20) sier blant annet at forsterkere er "the linguistic expression of exaggeration and depreciation, and [...] just as hard to encompass. We invent as we go along [...]". Innenfor grammatikaliseringsforskning velger man å betone at grammatiske elementer ikke tilhører helt lukkede klasser heller, for ellers kunne ikke nye grammatiske elementer ha kommet inn. "Lukketheten" av en slik klasse er altså relativ.

Utviklingen av forsterkere i norsk, som i tysk, innebærer ikke utvikling av morfologisk avhengighet (unntaket er forsterkerne som er utviklet av substantiv eller som er av fremmed opphav) eller fonetisk erosjon, men de gjennomgår en desemantiseringsprosess som er typisk for utviklingen av grammatiske elementer. Selv om desemantiseringen kan gå så langt at betydningen av de respektive elementene ligner grammatiske elementer, fortsetter forsterkerne å holde seg på grensen mellom leksikon og grammatikk (jf. Lorenz i 2.1). Til tross for dette er det ingen tvil om at de inneholder en viss "grammatikkhet", og spørsmålet blir derfor: Hva er egentlig grammatikk? Følgende påstand kan delvis svare på dette: "Degree words are an antidote to the overconfident description of language as a system. It is a system, but one fighting for survival, and forced to modify itself at every instant" (Bolinger, 1972, s. 18). Hopper uttrykker seg enda kraftigere når han sier at "there is no 'grammar' but only 'grammaticalization' – movements towards structure" (Hopper, 1987, s. 148).

Hvis grammatikk er et system som blir tvunget til å hele tiden modifisere seg selv, vil forsterkere utgjøre et under-system der denne konstante modifiseringen er spesielt rask. Dahl (2000) skriver for eksempel om komplekse genusforskjeller og hvordan disse forskjellene ikke er helt uavhengig av hverandre. Fra et grammatikaliseringperspektiv kan komplekse genussystemer anses å bestå av ulike historiske lag:

"What we think of as a grammatical category or sub-system may consist of several layers of items that have grammaticalized at different points in time and are located at different points along a path of grammaticalization. The existence of a grammar distinction in a language is often no obstacle to the rise of a new one with an apparently very similar function" (Dahl, 2000, 589).

På samme måte er forsterkere et under-system bestående av flere lag av elementer som befinner seg på ulike steder i en grammatikaliseringsprosess. Til tross for at det allerede finnes mange elementer som uttrykker forsterkning, er det ikke noe i veien for at det kan oppstå nye elementer med tilnærmet lik funksjon.

4.3.1 Hvorfor så mange forsterkere?

Denne oppgaven tar utgangspunkt i 74 utvalgte forsterkere, og disse er likevel bare en del av alle forsterkerne som finnes i språket vårt. Claudi (2006, s. 367) mener at mangfoldet av forsterkere er et argument mot en strengt teleologisk tolkning av språklig innovasjon: Logisk sett er det ikke behov for nærmere hundre synonymer for å kunne uttrykke forsterkning av en egenskap. Det store antallet av forsterkere som finnes, kan derimot være et argument for et

annet behov, nemlig et menneskelig behov for variasjon, og muligheten til å kunne uttrykke seg og hvem man er. Dette gjelder ikke bare for forsterkere, men for all slags hyperbolisk språkbruk. I tillegg kan disse universelle menneskelige intensjonene være en grunn til at innovasjon generelt sett er en egenskap i språk – ikke bare i det leksikalske domenet, men også i det grammatiske domenet. Haspelmaths "maxim of extravagance" (jf. 2.4.4) kan også være en grunn til at vi har så mange forsterkere og hvorfor "alt er mulig". Språkbrukere vil fortsette å ta i bruk nye forsterkere og nye kombinasjoner for å bli lagt merke til:

41) De har matservering til langt på natt og er en **megasuperdritbrahyggelig** restaurant (NoWac)

Hvis man tar utgangspunkt i kjernebetydningen til alle de 74 forsterkerne som er listet over, kan de deles inn i tre grupper: de med "nøytral" betydning, altså som viser til en kvalitet som hverken er positiv eller negativ (41 elementer), de med negativ betydning (28 elementer), og de med positiv betydning (5 elementer). Det er interessant å se hvor mange forsterkere som har et negativt semantisk innhold sammenlignet med de forsterkerne som har et positivt semantisk innhold, noe som underbygger antagelsen om "den negative preferansen" (jf. 2.4.5). Den store andelen av negative forsterkere kan være en indikasjon på at språkbrukere oppfatter negative uttrykk som kraftigere eller mer ekspressive enn positive uttrykk, og foretrekker dermed å benytte seg av slike uttrykk når noe skal forsterkes.

4.3.2 Desemantisering av forsterkere

Desemantiseringen av forsterkerne er mye av grunnen til at de beveger seg nærmere grammatikken. Som nevnt (jf. 2.4.1) mener Bybee, blant mange andre, at frekvens er sentralt i en grammatikaliseringssprosess. Frekvent bruk fører til semantisk svekking gjennom tilvenning eller læring, men det kan også tenkes at bruken har blitt frekvent *på grunn av* at uttrykket har blitt semantisk svekket. Det som er sikkert, er at det er en nær relasjon mellom frekvens og semantisk svekking. I tillegg vil denne svekkingen, eller desemantiseringen, tillate et grammatikalisert uttrykk å bli brukt i nye kontekster med nye pragmatiske assosiasjoner, og dette fører igjen til semantisk endring, eller ekstensjon. Frekvente forsterkere gjennomgår altså desemantisering som gjør at de kan brukes med adjektiv som de ikke har noe semantisk til felles med, som *dødsøy* (jf. 2.1). Videre kan bruken i nye kontekster føre til at forsterkeren utvikler nye konnotasjoner, eller forsterkeren kan bli så generell at den mister styrke og må bli erstattet av en nyere og kraftigere forsterker. Dette

fenomenet er det Dahl betegner som inflasjon (jf. 2.4.2), altså at elementer i språkssystemet blir mindre funksjonelle over tid og må bli erstattet av nye elementer. Når språkbrukerne først har blitt vant til et språklig uttrykk, har ikke uttrykket like stor effekt lenger. Dette vil si at uttrykkets informasjonsverdi har blitt redusert, noe Dahl kaller for retorisk devaluering (jf. 2.4.2). Den retoriske devalueringen understrekes også når forsterkeren kan brukes sammen med seg selv (jf. 2.4.2), da dette indikerer at forsterkeren ikke lenger har det samme meningsinnholdet som leddet det modifierer:

42) Herrefred så sinnssykt SYKT! (eksempel fra internett¹²)

I avsnitt 2.3 nevner jeg at grammatikaliseringsprosessen må forekomme i en konstruksjonskontekst, og det først er i selve konstruksjonskonteksten vi kan se at forsterkeren har blitt semantisk bleket. I forsterkerkonstruksjonen har elementet som brukes som forsterker altså fått en ny, grammatisk funksjon, samtidig som det samme elementet fortsatt finnes som adjektiv med sin opprinnelige betydning (som f. eks. *sinnssykt*). Vi kan her snakke om divergens, eller meningsforskjell (jf. 2.3). De fleste forsterkerne som kan sies å befinne seg i en grammatikaliseringsprosess, vil dermed ha tilsvarende adjektiv som fremdeles brukes med sitt opprinnelige semantiske innhold. I enkelte tilfeller, som hos *veldig* (og kanskje *himla* og *sabla*), har den opprinnelige betydningen som adjektiv gått tapt, og kun den grammatiske funksjonen som forsterker som gjenstår.

4.3.3 "Open-choice principle" vs. "idiom principle"

Med et så stort forsterkerinventar sitter vi igjen med utallige muligheter når det kommer til forsterkning, og dette inventaret vil trolig fortsette å vokse. Til tross for at flesteparten av forsterkerne uttrykker "veldig" i større eller mindre grad, ser det ut til at ikke alle forsterkerne er sidestilte. Som vi har sett under kategoriseringen av forsterkerne i avsnitt 4.2, er det flere av dem som ikke kan klassifiseres som både positive og negative forsterkere på grunn av at de har gitt for få treff i korpus. Intuitivt virker dette feil, siden vi vet at det fint går an å bruke f. eks. *utrolig* eller *super-* som negative forsterkere (*utrolig kjedelig*, *superteit*), eller *gørr-* som positiv forsterker (*gørrbra*, *gørrgøy*). På en annen side indikerer dette hva språkbrukere foretrekker å benytte seg av i ulike forsterkningssituasjoner.

¹² http://majaahs.blogg.no/1294768244_herrefred_s_sinnssykt_.html

Flere tradisjoner innenfor språkvitenskapen, som strukturalisme og generativisme, legger stor vekt på hva som er mulig når det gjelder språkstruktur, men med data fra korpus kan vi også se hva som er *vanlig*, eller konvensjonalisert. Sinclair (jf. 3.2.1) skiller mellom "open-choice principle" og "idiom principle", der det første handler om at språkbrukere har et stort antall komplekse valg og det andre handler om at språkbrukere allerede har enheter som er ferdiglagede. Satt på spissen kan man altså skille mellom hva som er mulig og hva folk faktisk sier, noe som også er to litt ulike forskningsspørsmål. I denne oppgaven viser jeg til empiri som kan underbygge antagelser om forsterkerbruk, men også til empiri som kan stride imot disse antagelsene, noe som betyr at det som er potensielt, ikke nødvendigvis er reelt. Sinclairs påstand om at "idiom principle" dominerer hos språkbrukere, gjør seg synlig i korpus, som svært ofte viser ferdiglagede enheter. Dette underbygger også studien Bybee (2006) trekker frem, som nevnt i avsnitt 2.4.1, om at konvensjonaliserte uttrykk, nærmere bestemt kollokasjoner, utgjør over 50% av både muntlig og skriftlig diskurs. Språkbrukere *kan* altså være kreative, men mesteparten av tiden støtter de seg til det som er konvensjonalisert, noe som også viser seg i forsterkerbruk.

4.4 Oppsummering

I dette kapittelet har jeg kategorisert 74 forsterkere etter kjernebetydning og bruksmåte. Det viser seg at elementer som grammatikaliseres til forsterkere, som oftest er hentet fra domener som handler om intense følelser, eller om det som avviker fra normalen, og som er frekvente. På mange måter kan intense følelser også regnes som avvik fra det som er normalt, og fellestrekket for alle grammatikaliserede forsterkere blir dermed at de denoterer det uvanlige. Vi kan skille mellom to typer forsterkere. Den ene er prefiksforsterkere, som blir avledet av substantiv (*drit-*) eller som er av fremmed opphav (*mega-*), og den andre er uavhengige forsterkere, som blir avledet av adjektiv (*skikkelig*). Bruken av forsterkere blir begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold hvis det ikke har blitt desemantisert nok, men bruken begrenses også hvis forsterkerne har tilegnet seg bestemte konnotasjoner, eller hvis de har tapt så mye semantisk styrke at det ikke lenger vil være tilstrekkelig å bruke dem som generelle forsterkere. Forsterkere som har et utelukkende positivt meningsinnhold, brukes mye sjeldnere som negative forsterkere enn forsterkere som har et utelukkende negativt meningsinnhold, brukes som positive forsterkere. Dette kan være fordi det negative meningsinnholdet oppfattes som kraftigere, og dermed mer egnet som forsterker (jf. 2.4.5).

Forsterkerne gjennomgår en grammatikaliseringsprosess da de utvikler bestemte grammatiske egenskaper, samtidig som de utgjør domener av leksikalsk semantikk (jf. 4.3). Hyppig bruk fører til at forsterkerne desemantiseres og de kategoriseres slik at de kan brukes som generelle forsterkere (jf. 2.4.1). Med tiden kan forsterkerne bli mindre funksjonelle og må bli erstattet av nye elementer, da forsterkernes informasjonsverdi har blitt redusert (jf. 2.4.2). Siden det i det hele tatt finnes så mange forsterkere, kan dette tyde på et menneskelig behov for variasjon og muligheten til å kunne uttrykke seg (jf. 4.3), og å bli lagt merke til (jf. 2.4.4).

5 Grammatikaliseringsskala

I dette kapitlet vil jeg forsøke å besvare det andre forskningsspørsmålet (jf. kapittel 1):

2. Hvordan kan ulike forsterkere posisjoneres på en grammatikaliseringsskala?

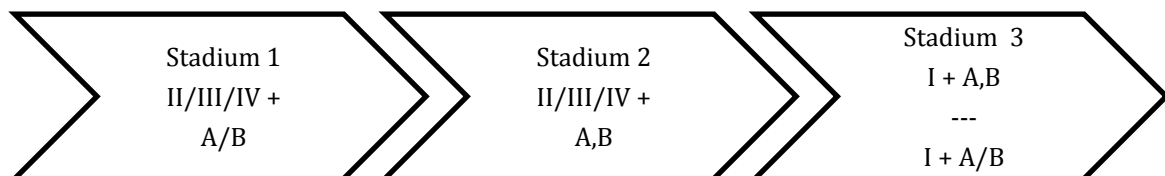
I avsnitt 5.1 vil jeg gjøre rede for hvordan skalaen er utformet, og dette er bygget på hvordan forsterkerne har blitt kategorisert i kapittel 4, samt relevante faktorer som kan føre til grammatikaliseringen av forsterkerne fra 2.4. Avsnitt 5.2 vil handle om forsterkerne på de ulike stadiene på skalaen, og om forholdet mellom frekvens og de mest grammatikaliserte forsterkerne, og i 5.3 drøfter jeg utviklingen av ulike typer forsterkere. Til slutt kommer en oppsummering i 5.4.

5.1 Utforming av skalaen

Skalaen er utformet på grunnlag av grammatikaliseringsteori. Som nevnt i avsnitt 2.1 vil konsekvensen av ulik forsterkerbruk være at alle forsterkerne vil befinne seg på ulike steder i et kontinuum der leksikon utgjør den ene enden og grammatikk utgjør den andre. Skalaen (se figur 3) vil bestå av tre stadier. Stadium 1 på skalaen vil altså ligge nærmest leksikon og stadium 3 vil ligge nærmest grammatikk. Skalaen vil prøve å vise når den semantiske blekingen starter, som ifølge Heine (jf. 2.3.1) er den første mekanismen i grammatikaliseringsprosessen. Dette vil si at en mulig grammatikaliseringsprosess starter når forsterkerne begynner å tape noe av meningsinnholdet sitt (som i *uhyggelig bra*). Det som skiller stadiene fra hverandre, er graden av ekstensjon, altså i hvilke ulike kontekster forsterkerne kan brukes (jf. Heines andre mekanisme i 2.3.1). Siden forsterkerne på stadium 1 er underlagt så sterke restriksjoner at de kun forekommer med utvalgte typer adjektiv, kan disse forsterkerne sies å ha gjennomgått en leksikalisering. De er altså nært forbundet med leddene de modifierer, som *brutalt ærlig*, *håpløst forelsket*. I flere tilfeller kan utviklingen stoppe her. Forsterkerne på stadium 2 har større rekkevidde enn stadium 1, men er likevel noe begrenset og fungerer derfor ikke som generelle forsterkere. Forsterkerne på stadium 3 er ikke underlagt noen restriksjoner, og kan brukes i alle kontekster, da de har blitt redusert til kun å uttrykke grad.

Skalaen bygger også på Lorenz' (2.2) og Claudis (2.2) kategoriseringer. Hvis man ser på Lorenz' deleksikaliseringmodell (figur 1 i avsnitt 2.2), representerer "scalar"-kategorien (I) det første steget i en grammatikaliseringssprosess. Inventaret i "scalar"-kategorien (som blant annet *kolossalt*) kommer fra tre konseptuelle ressurser: "evaluative" (II, f.eks. *fabelaktig*), "comparative" (III, f.eks. *usedvanlig*) og "modal" (IV, f.eks. *definitivt*). I tillegg til dette vil skalaen ta hensyn til forsterkernes rekkevidde, altså om de kan fungere som positiv (A) og/eller negativ (B) forsterker. Forsterkere som kan sies å tilhøre "scalar"-kategorien og som kan forsterke både positivt og negativt, vil være de mest grammatikaliserte forsterkerne. Jeg har valgt å kun posisjonere de forsterkerne fra 4.2 som er avledet av adjektiv.

Det vil være vanskelig å avgjøre hvor hver enkelt forsterker ligger på en grammatikaliseringsskala etter at den har havnet i "scalar"-kategorien. *Veldig*, men også *himla*, *satans* og *sabla* skiller seg ut, da disse forsterkerne som adjektiv ikke har muligheten til å stå predikativt (jf. 2.1). Alle forsterkerne på stadium 3 har blitt redusert til å kun uttrykke grad, men disse kan også stå predikativt når de brukes som vanlige adjektiv. Det denne skalaen skal handle om, er hvor adjektivforsterkerne fra 4.2 befinner seg i kontinuumet, og eventuelt hvordan utviklingen kan bli for forsterkerne på stadium 1 og 2. Skalaen (jf. avsnitt 3.4) ser slik ut:

Figur 3. Grammatikaliseringsskala

Stadium 1 vil bestå av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som kun brukes som enten positiv eller negativ forsterker (A/B). Stadium 2 vil bestå av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som brukes som både positiv og negativ forsterker (A,B). Stadium 3 vil bestå av elementer fra "scalar"-kategorien, altså som har en ren graderende betydning, og som brukes som både positiv og negativ forsterker (A/B). Samtidig vil det også finnes elementer her med graderende betydning, men som kun brukes som enten positiv eller negativ forsterker, og dette kan være på grunn av bestemte konnotasjoner elementene har tilegnet seg i ettertid. Uansett er elementet

grammatikalisert, da det har mistet sitt opprinnelige semantiske innhold og blitt redusert til å kun uttrykke grad.

Stadium 1	Stadium 2	Stadium 3
fabelaktig, fantastisk, fenomenalt, gruelig, brutalt, uvanlig, guddommelig, himmelsk, relativt, håpløst, sørgelig	usannsynlig, ufordragelig, smertelig, uhyggelig, definitivt, faktisk, spesielt, usedvanlig, merkverdig, sykelig, hysterisk, djevlesk, fordømt, forbanna/et, forbaska/et, jævlig/jævla, latterlig	kolossalt, svært, ufattelig, fryktelig, skrekkelig, forferdelig, mektig, ordentlig, riktig, skikkelig, virkelig, sykt/sinnssykt, avsindig, vanvittig, ekstremt, innmari, grådig, grusomt <hr/> fullstendig, komplett, totalt, helt, utrolig, voldsomt, enormt

Tabell 11. Oversikt over forsterkerne på skalaen

Formålet med dette er å få en oversikt over hvilke forsterkere som har blitt grammatikalisert og hvilke som kanskje er på vei til å bli det. Jeg har tatt for meg 53 av forsterkerne som er listet i avsnitt 4.2, og dette er altså alle som er avledet av adjektiv. Jeg har valgt å utelate *veldig*, *himla*, *satans* og *sabla*, som på et vis er enda et hakk videre på skalaen, da de ikke kan stå predikativt. Likevel har jeg gjort et unntak for *jævla*, som heller ikke kan stå predikativt, men som jeg bare regner som en annen form av *jævlig*. Selv om språkbrukere kun kan benytte seg av sistnevnte i predikativ bruk (*Dansebandmusikk er jævlig*), mener jeg at *jævlig* og *jævla* blir brukt om hverandre i forsterkerposisjon (*Dansebandmusikk er jævlig/jævla lystig*). Disse regnes derfor som én og samme forsterker.

Ca. en tredjedel av forsterkerne som har blitt grammatikalisert, og som dermed befinner seg på stadium 3, har en utelukkende negativ kjernebetydning, og dette kan tyde på at "den negative preferansen" (jf. 2.4.5) er en sentral faktor hva gjelder grammatikalisering av forsterkere. Ellers er det ikke overraskende at flere forsterkere på dette stadiet har en kjernebetydning som uttrykker grad. De forsterkerne som befinner seg under linjen på stadium 3 i tabell 11, er også forsterkere som uttrykker grad, men som oftest brukes som enten negative eller positive forsterkere. Disse forsterkerne kommer fra domenene kvantitet og størrelse (*fullstendig*, *komplett*, *totalt*, *helt*, *enormt*), uvirkelighet (*utrolig*), og makt og vold (*voldsomt*), altså domener som også blir representert av de andre forsterkerne på stadium 3. Likevel oppfører de seg forskjellig, og dette kan være på grunn av at de begrensede forsterkerne på stadium 3 har tilegnet seg bestemte konnotasjoner med tiden. Til tross for

dette er de like fullt grammatikaliserte elementer. Forsterkerne *fullstendig, komplett, totalt og helt* skiller seg ut fordi disse impliserer grenserestriksjoner (jf. 2.2). Dette vil si at de kun kan forekomme sammen med adjektiv som kan graderes til en bestemt grense, som *ødelagt, tom, umulig*, osv. (jf. 2.2). 16 av de 25 forsterkerne på stadium 3 har opprinnelig tilhørt "evaluative"-kategorien, noe som understreker Lorenz' (jf. 2.2.3) antagelse om at dette er den største ressursen til forsterkerinnovasjon.

Forsterkerne på stadium 2 brukes som både positive og negative forsterkere, men de blir noe begrenset av kjernebetydningen. Flesteparten av disse forsterkerne tilhører "evaluative"-kategorien, da de uttrykker talerens personlige mening om noe. Flere av forsterkerne fra domenet religion havner på dette stadiet, til tross for at de har blitt markert som både "scalar" og "evaluative" (jf. 4.2.9). *Fordømt, forbanna/et, forbaska/et* og *jævlig/jævla* brukes graderende, men også som rent evaluerende, som i banning. Siden bruken av disse forsterkerne er såpass delt, tyder dette på at disse ikke har passert stadium 2 enda. Det er ikke utenkelig at flere av forsterkerne som vipper mellom stadium 2 og 3 (og dette gjelder ikke bare banneordene), kan ende opp på stadium 3 med tiden, eller at de allerede befinner seg der i den enkelte språkbrukers idiolekt.

Forsterkerne på stadium 1 er underlagt sterkest restriksjoner da de enten uttrykker evaluering eller sammenligning og kun fungerer som enten positive eller negative forsterkere. De blir altså såpass motivert av kjernebetydningen at de brukes deretter. Likevel finnes det unntak (som *gruelig søtt*), noe som kan bety at rekkevidden som forsterker kan utvides med tiden. På den andre siden finner vi alle de 5 forsterkerne med utelukkende positiv betydning på dette stadiet. Dette kan indikere at positive forsterkere ikke egner seg som generelle forsterkere på grunn av semantikken sin, og at språkbrukere heller har en negativ preferanse for slike formål.

Dahls (jf. 2.4.2) begreper inflasjon og retorisk devaluering kan inntreffe på enten stadium 2 eller stadium 3, da disse forsterkerne kan miste retorisk styrke etter å ha blitt redusert til å kun uttrykke grad. Som nevnt i avsnitt 4.3.2 mener Bybee at frekvent bruk fører til desemantisering, men det kan også tenkes at elementet kan ha bli desemantisert for å kunne bli brukt frekvent. Dette kan være med på å forklare hvorfor der er så stor variasjon i frekvens mellom de ulike forsterkerne på skalaen. I avsnitt 4.3.1 har jeg vært inne på at "maxim of extravagance" (jf. 2.4.4) og "den negative preferansen" (jf. 2.4.5) kan sies å henge tett sammen, da språkbrukere ønsker å bli lagt merke til og negative forsterkere oppleves som kraftige. Dette underbygges av forsterkerne som befinner seg på stadium 2 og stadium 3. Forsterkerne på stadium 1 og 2 kan potensielt bevege seg nærmere grammatikk, men de kan

også bli der de er, eller man kan slutte å bruke dem helt. Det som likevel er sikkert, er at overgangen til stadium 3 kan skje fort – til og med så fort at forsterkeren kan hoppe over stadium 2. Vanligvis er tilfeller av en grammatikaliseringssprosess noe som tar tid, men forsterkere skiller seg ut ved at nye elementer plutselig kan dukke opp. I Big Brother-korpuset, for eksempel, som er fra 2001, finnes det ikke ett eneste tilfelle av *sykt/sinnssykt* brukt som forsterker, og dette kan tyde på at denne forsterkerbruken er relativt "ny". Det kan også tyde på at *sykt/sinnssykt* har blitt tatt i bruk som forsterker "over natten", og har hoppet rett inn på stadium 3. Dette skal vi komme tilbake til i avsnitt 5.3.

Det virker som at stadium 3 får nye tilskudd jevnlig, og at det mest sannsynlig vil fortsette slik. Det som skjer etter stadium 3, derimot, er en annen sak. *Veldig* har brukt lang tid på å utvikle seg til å bli slik det er i dag – et adjektiv som så å si mangler adjektiviske egenskaper. Siden vi kun har *veldig* å vise til i språket vårt som har gjennomgått en slik utvikling, kan man enten anta at dette må være en ganske tidkrevende prosess, eller så er det rett og slett et unntak. Om det da skulle vise seg at det ikke er et unntak, kan forsterkerne som er listet på stadium 3, være potensielle etterfølgere av *veldig*. På den andre siden er *veldig* ganske lik "prototype"-forsterkerne *very* i engelsk, *sehr* i tysk og *très* i fransk (jf. 2.4.2), som også har mistet mye av sin opprinnelige semantikk og som ikke lenger kan stå predikativt.

5.2 Forsterkerne på skalaen

Vi skal se nærmere på de ulike forsterkerne fra grammatikaliseringsskalaen. Plasseringen av enkelte forsterkere kan nok diskuteres, da noen av dem som er plassert på stadium 1, er mer frekvente (ifølge tallene i LBK) enn noen av dem som er plassert på stadium 3. Som nevnt i avsnitt 5.1. kan det dermed tenkes at noen elementer har blitt desemantiserte før de i det hele tatt kan bli frekvente, i motsetning til Bybees (j. 2.4.1) tanke om at frekvent bruk fører til desemantisering. Vi skal derfor se på ulike eksempler med de forskjellige forsterkerne for å underbygge plasseringen på de ulike stadiene. Eksemplene er hentet fra NoWac-korpuset.

5.2.1 Stadium 1

Stadium 1 består av 11 forsterkere: *fabelaktig, fantastisk, fenomenalt, gruelig, brutalt, uvanlig, guddommelig, himmelsk, relativt, håpløst, sørgelig*. 5 av dem er positive, 4 av dem er negative og 2 av dem er nøytrale i betydning. Som nevnt i 5.1 kan disse forsterkerne plasseres på stadium 1 på grunn av at de helst brukes til enten negativ eller positiv

forsterkning, og på grunn av at forsterkerne motiveres av semantikken sin, som altså ikke er graderende.

43) Syns det er et **fabelaktig godt** dikt, som gir meg samme herlige følelsen hver gang :) (NoWac)

44) **Fantastisk deilig** med 3 poeng på overtid, og i tillegg var det Owen som scora :) (NoWac)

45) Uansett er både Winslet og DiCaprio **fenomenalt gode** i sine roller, og kjemien mellom dem får seerne fort til å tro at det ligger noe i påstandene om at det virkelig skjedde noe i bilen hvor de fullbyrdet sin kjærlighet til hverandre... (NoWac)

46) Og egentlig ville jeg vel ikke like det selv om leiligheten hadde vært **guddommelig lekker** - fordi jeg ville jo ikke flytte (NoWac)

47) Minner meg om en salat med varm, teriyakimarinert kylling, kikerter og fetaost som er **himmelsk god!** (NoWac)

Disse fem forsterkerne regnes som positive i betydning og blir helst brukt med positive adjektiv. Eksemplene over representerer den vanligste bruken av disse forsterkerne etter hva som er listet i NoWac. Ut ifra bruken kan man se at forsterkernes semantikk er til stede ved at de hyperbolisk beskriver det positive, og dermed kjernen til selve forsterkerne. Smilefjesene i eksemplene 43 og 44 kan også tyde på at disse forsterkerne anses som positive i betydning.

48) blir **gruelig lei** av alle spørsmål om hvordan det er å være tvilling... d er et skikkelig tåpeli spørsmål... kan ikke folk tenke før de spør da...! [sic.] (NoWac)

49) Jeg er så **brutalt følsom**, og verre er det blitt etter at jeg fikk barn selv. (NoWac)

50) Det er så **håpløst tåpelig** at jeg mangler ord til å beskrive det. (NoWac)

51) Når man så skal kunne karakterisere Erna Solberg blir det **sørgelig flatt**, som en øl uten kullsyre (NoWac)

Disse fire forsterkerne regnes som negative og brukes helst med negative adjektiv. Også her motiveres forsterkerne av semantikken, ved at de brukes på grunnlag av sitt opprinnelige meningsinnhold. Bruken kan altså tolkes slik: "så x at det er y", som for eksempel "så følsom at det er brutalt", "så flatt at det er sørgelig", osv. Alle forsterkerne i eksemplene 43–51 tilhører "evaluative"-kategorien (jf. 2.2.3) fordi de uttrykker talerens personlige meninger.

52) André var forresten **uvanlig pratsom**, og la ut om brødskiver med ketchup, varer fra Marokko og hvor modige vi er som bor i Norge. (NoWac)

53) Det er tung og ligger **relativt godt** i hånden, men er kanskje noe tykt i grepet for fotografer med små hender. (NoWac)

De to siste forsterkerne regnes som nøytrale forsterkere og brukes helst med nøytrale adjektiv. Dernest har de kvalifisert seg som forsterkere av positive adjektiv (jf. 4.2). Siden kjernebetydningen til disse forsterkerne handler om sammenligning, altså om hvordan noe er i forhold til noe annet, er det ikke overraskende at de oftest forekommer sammen med nøytrale adjektiv. Dette kan også understreke Lorenz' poeng om at forsterkere som blir grammatikaliserte, oftest kommer fra "evaluative"-kategorien (jf. 2.2.3). Forsterkere som kommer fra de andre kategoriene, i dette tilfellet "comparative"-kategorien (jf. 2.2.4), vil sjeldnere kunne bli grammatikaliserte fordi de begrenses av sin komparative kjernebetydning.

Alle forsterkerne på stadium 1 befinner seg her på grunn av at de ikke er generelle nok til å forsterke både positive og negative adjektiv, og på grunn av at det semantiske innholdet fortsatt står så sterkt at betydningen ikke kan regnes som rent graderende.

5.2.2 Stadium 2

Stadium 2 består av 17 forsterkere: usannsynlig, ufordragelig, smertelig, uhyggelig, definitivt, faktisk, spesielt, usedvanlig, merkverdig, sykelig, hysterisk, djevlesk, fordømt, forbanna/et, forbaska/et, jævlig/jævla, latterlig. Ingen av dem har positiv betydning, mens 6 av dem er nøytrale og 11 av dem er negative. Disse forsterkerne kan plasseres på stadium 2 på grunn av at de kan brukes både positivt og negativt forsterkende, men også på grunn av at de kan bli begrenset av semantikken sin.

54) Uansett, for meg er røyking en **usannsynlig idiotisk** aktivitet... (NoWac)

55) Noen skrivefeil er **definitivt morsommere** enn andre... (NoWac)

56) Det er ikke til å tro, men det er **faktisk sant**. (NoWac)

57) Det er **spesielt viktig** å vaske hendene om du har vært i kontakt med jord, sand eller katter. (NoWac)

58) Utgangspunktet er at hunder, når de er valper, er **usedvanlig lekne** - alt skal prøves også det som er festet til kroppen. (NoWac)

59) Jeg er i et **merkverdig godt** bloggehumør. (NoWac)

Disse seks forsterkerne er av nøytral betydning og kan alle forekomme sammen med både positive og negative adjektiv. Forsterkerne i eksempel 54 og 59 tilhører "evaluative"-kategorien (jf. 2.2.3) da de uttrykker talerens personlige mening om noe. De er altså fremdeles motivert av kjernebetydningen sin. Forsterkerne i 55 og 56 kan sies å tilhøre "modal"-kategorien (jf. 2.2.5) fordi de uttrykker i hvilken grad taleren mener noe er sant. Forsterkerne i eksempel 57 og 58 tilhører "comparative"-kategorien (jf. 2.2.4) på grunn av sin sammenlignende kjernebetydning.

60) Damer er også **ufordragelig opptatt** av andres kjærlighetsliv. (NoWac)

61) Men vi får se hvordan det går... Jeg kan ta **smertelig feil**. (NoWac)

62) Aaron Eckhart spiller i denne filmen en **uhyggelig overbevisende** og sjarmerende debattør ved navn Nick Naylor. (NoWac)

63) Er du **sykelig opptatt** av å spise sunt - da lider du kanskje av Ortoreksi! (NoWac)

64) Pappa syntes det var **hysterisk festlig**, forteller hun. (NoWac)

65) Strippeklubber derimot tjener penger som flekk, og har derfor råd til **djevlesk gode** advokater som kan dette med bevilgninger osv. (NoWac)

66) Er mulig jeg rett og slett er **fordømt kravstor**, men jeg har liksom mer enn nok med å eksistere og følge opp diverse legetimer (NoWac)

67) Det er jo det som er så **forbanna sjarmerende** med dere. (NoWac)

68) Det begynner å bli **forbaska slitsomt** å skulle kose seg hele tiden. (NoWac)

69) Jeg har også en **jævlig god** oppskrift på tunfisksalat. (NoWac)

70) På Gw i oslo koster bordet 2300, noe som er så **latterlig dyrt** at det ikke er morsomt engang! [sic.] (NoWac)

Disse elleve forsterkerne er av negativ betydning og kan alle forsterke både positive og negative adjektiv. Alle forsterkerne tilhører også "evaluative"-kategorien (jf. 2.2.3) fordi de

uttrykker talerens personlige meninger. Eksemplene 60–65 kan alle tolkes som "så x at det er y", og forsterkerne er dermed i tråd med sitt opprinnelige meningsinnhold. Forsterkerne i eksemplene 66–69 kan brukes som kraftuttrykk i form av banning (jf. eksempel 66 og 68), men også bare rent graderende (jf. eksempel 67 og 69). Siden disse forsterkerne ikke entydig brukes som rent graderende, befinner de seg på stadium 2.

Latterlig blir også begrenset av sitt opprinnelige meningsinnhold, men eksempel 70 er interessant fordi det gir et visst inntrykk av selvmotsigelse. I 4.2.10 beskrives *latterlig* som noe "som vekker latter og spott, komisk, dum". Hvis noe ikke skulle være morsomt, kan det nesten ikke vekke latter eller være komisk. Dette kan tyde på at enkelte deler av betydningen til *latterlig* er i ferd med å gå tapt.

Alle forsterkerne på stadium 2 befinner seg her på grunn av at de er generelle nok til å forsterke både positive og negative adjektiv, men på grunn av at det semantiske innholdet fremdeles er til stede, kan de likevel ikke regnes som rent graderende.

5.2.3 Stadium 3

Stadium 3 består av 25 forsterkere: kolossalt, svært, ufattelig, fryktelig, skrekkelig, forferdelig, mektig, ordentlig, riktig, skikkelig, virkelig, sykt/sinnssykt, avsendig, vanvittig, ekstremt, innmari, grådig, grusomt, fullstendig, komplett, totalt, helt, utrolig, enormt, voldsomt. Ingen av dem har positiv betydning, mens 9 av dem er negative og 16 av dem er nøytrale. Disse forsterkerne kan plasseres på stadium 3 på grunn av at de først og fremst er rent graderende. Flesteparten av dem kan brukes både positivt og negativt forsterkende, men noen av dem er begrenset til å forsterke enten negativt eller positivt. Det er likevel den graderende betydningen som gjør at disse også kan kvalifiseres til å havne på stadium 3.

71) Vi trives **fryktelig godt** nå om dagene. (NoWac)

72) Allerede nå er oppfølgeren New Moon her, og i motsetning til forrige gang følger det nå med et **skrekkelig ambisiøst** soundtrack med på vampyrkjøret. (NoWac)

73) Jeg må innrømme en ting, jeg er **forferdelig glad** i kaffe fra vulkaniske omeråder. [sic.] (NoWac)

74) **Sykt søt** film hvis du liker hunder. (NoWac)

75) Det samme folkestyret med sine folkevalgte, importerer nye borgere fra den sørlige halvkule som blir fullfinansiert over de opprinnelige urinnvånerne

lommebøker kontoer, i et **avsindig vanvittig**, rente, skatt og avgiftshelvete. [sic.]
(NoWac)

76) og til tross for at Nøste ikke er min så er jeg bare **vanvittig glad** i henne.
(NoWac)

77) Det er med Brann som med damer, et sabla rot hele veien men **grådig artig** og...
(NoWac)

78) Det er **grusomt ekkelt**, og jeg håpet at jeg slapp å ta den, noensinne! (NoWac)

79) Trenger du å finne eieren til en bil, eller er du bare **voldsomt nysgjerrig** og grafesjuk. (NoWac)

Disse ni forsterkerne er opprinnelig av negativ betydning, men uttrykker nå bare grad. Alle har tidligere tilhørt "evaluative"-kategorien, men kan nå klassifiseres som "scalar". Etter mine søk i LBK foretrekkes *voldsomt* som forsterker av positive adjektiv, og den har dermed blitt klassifisert som positiv forsterker (jf. 4.2.4). Den kan likevel plasseres på stadium 3 på grunn av at det opprinnelige meningsinnholdet har blitt redusert til en rent graderende betydning. I eksempel 79 ser vi at *voldsomt* har tapt sitt opprinnelige meningsinnhold da det ikke har noe med "nysgjerrig" å gjøre. I eksempel 75 ser vi også tap av meningsinnhold ved at forsterkeren og leddet det modifierer, er nær-synonymer.

80) Nederland dyrker et **kolossalt aggressivt** spill på midtbanen, helt siden Cruyffs tid. (NoWac)

81) Noen dager våkner jeg bare så **ufattelig tidlig**, å får ikke sove mer. [sic.]
(NoWac)

82) Tok ein titt på hjemmekinoen din, og det ser **mektig bra** ut! (NoWac)

83) Det høres ut som Medvin er en **ordentlig hyggelig** og trivelig pus! (NoWac)

84) Går det bra, vil nye røtter søke ned i den nye jorden og planten etter hvert se bedre og friskere ut, da er dette **riktig gøy** (NoWac)

85) En ting jeg kan utfordre til er nettop å forstå betydningen av å være en **skikkelig ordentlig** muslim. [sic.] (NoWac)

86) Et **virkelig ekte** vennskap er å gi og ta. (NoWac)

87) En **ekstremt kjedelig** plate fra første til tolvte spor. (NoWac)

88) for ikke å glemme at det er **innmari viktig** at skjønnheten kommer innenfra - yeah right... (NoWac)

89) Jeg savner den tiden da alle de sjuke tingene på barne TV virket **fullstendig normalt**. [sic.] (NoWac)

90) Noen folk er bare **komplett dumme**. (NoWac)

91) Det er **totalt uakseptabelt** å referere til en sammenligning av nazistenes masseutryddelse av det jødeiske folk og dagens politikk [sic.] (NoWac)

92) Ja, det er **helt forferdelig** å stå å skrubbe og ja, det svir sikkert godt. (NoWac)

93) de 4 første dagene var **utrolig deilige**... mens resten av de 2 ukene ble et rent helvete [sic.] (NoWac)

94) I år har Carrick vært **enormt flink** til å sette preg på Uniteds kamper. (NoWac)

95) Nei, svineinfluensaen er noe som bekymrer meg **svært lite**... Jeg tipper at det er en bløff konstruert av legemiddelindustrien :) (NoWac)

Disse 14 forsterkerne er opprinnelig av nøytral betydning. Forsterkerne *kolossalt*, *ekstremt*, *fullstendig*, *komplett*, *totalt*, *helt*, *enormt* og *svært* har kjernebetydninger som refererer til enten størrelse (jf. 4.2.1) eller beliggenhet (jf. 4.2.8), og er dermed allerede graderende. De resterende forsterkerne har tidligere tilhørt enten "evaluative"- eller "modal"-kategorien, men kan nå klassifiseres som "scalar" på grunn av at de har blitt redusert til å kun uttrykke grad. I eksempel 85 ser vi et klart tap av meningsinnhold, da "skikkelig ordentlig" kan oppfattes som redundant. Det samme gjelder i eksempel 86, da *virkelig ekte* også kan oppfattes som "smør på flekk". Det kunne hende at skribentene i eksemplene 85 og 86 har glemt å sette komma mellom adjektivene, og at disse dermed ikke er ment som forsterkere i det hele tatt, men ut ifra konteksten velger jeg å tolke disse elementene som forsterkere. I tillegg kan man finne flere eksempler med *skikkelig ordentlig* og *virkelig ekte* i korpus, noe som tyder på at disse redundante konstruksjonene er ganske vanlige. I eksempel 95 ser vi også et klart tap av meningsinnhold, da *svært* brukes for å forsterke adjektivet *lite*, som står i full kontrast til forsterkerens opprinnelige meningsinnhold. Noen forsterkere på dette stadiet skiller seg ut ved at de ikke kan klassifiseres som både positive og negative forsterkere. *Fullstendig*, *komplett* og *totalt* blir helst brukt som negative forsterkere, og *helt*, *enormt* og *utrolig* blir helst brukt som positive forsterkere (jf. 4.2.1 og 4.2.2). Likevel kan disse plasseres på stadium 3 på grunn av den graderende betydningen.

Alle forsterkerne på stadium 3 befinner seg her først og fremst på grunn av at de har en rent graderende funksjon. Flesteparten av dem er generelle nok til å forsterke både positive og negative adjektiv, men noen av dem brukes helst kun med enten positive eller negative

adjektiv. Disse forsterkerne er like fullt medlemmer av stadium 3 på grunn av at de kun uttrykker grad.

5.2.4 Frekvens

Som tidligere nevnt mener Bybee (jf. 2.4.1) at frekvent bruk fører til desemantisering. Hvis man tar utgangspunkt i de tre stadiene over, kunne man dermed ha ventet en økende frekvens fra stadium 1 til stadium 3. Dette er likevel ikke alltid tilfellet, da vi finner høyfrekvente forsterkere på stadium 1 (f. eks. *uvanlig*) og lavfrekvente forsterkere på stadium 3 (f. eks. *kolossalt*). Dette kan enten bety at forsterkerne kan bli desemantiserte før de blir frekvente, eller at frekvens kan ha lite påvirkning på semantikken. På grunnlag av forsterkerne fra grammatikaliseringsskalaen (tabell 12) har jeg laget en oversikt over de 15 mest frekvente forsterkerne:

Forsterker	Antall totale treff	Stadium
1. svært	25334	3
2. relativt	6674	1
3. spesielt	5735	2
4. utrolig	3084	3
5. virkelig	3060	3
6. fullstendig	2898	3
7. riktig	1688	3
8. skikkelig	1527	3
9. totalt	1365	3
10. ekstremt	1364	3
11. fryktelig	1248	3
12. usedvanlig	1156	2
13. jævlig/jævla	1116	2
14. forferdelig	863	3
15. uvanlig	850	1

Tabell 12. De mest frekvente forsterkerne på skalaen

Som vi ser, er *svært* desidert den mest frekvente forsterkeren, og den befinner seg også på stadium 3. På andre og tredje plass finner vi *relativt* og *spesielt*, som befinner seg på

henholdsvis stadium 1 og 2. Til tross for at disse er så frekvente, har de ikke mistet noe av sitt opprinnelige semantiske innhold, og det er derfor de ikke har havnet på stadium 3.

Usedvanlig og *jævlig/jævla* ligger på tolvte og trettende plass, og begge befinner seg på stadium 2. De regnes som både positive og negative forsterkere, og i noen kontekster kan det virke som at de har mistet noe av det semantiske innholdet sitt. Dette kan tyde på at de kan bli fullverdige medlemmer av stadium 3 med tiden, eller at de allerede er det for enkelte språkbrukere. På femtende plass ligger *uvanlig*, som befinner seg på stadium 1 på grunn av at den ikke har mistet noe semantisk innhold og den oftest brukes som positiv forsterker. Selv om det finnes et misforhold mellom frekvens og desemantisering, er likevel 10 av de 15 mest frekvente forsterkerne medlemmer av stadium 3. Dette kan tyde på at frekvens og desemantisering som regel er nært knyttet, men at det kan finnes unntak.

5.3 Utviklingen av forsterkende elementer

Forsterkeres generelle betydning er altså ulike grader av *veldig*, og i avsnitt 4.2 er det drøftet 74 forsterkere som kan uttrykke dette. Som både Dahl (jf. 2.4.2) og Lorenz (jf. 2.4.3) påpeker, har dette med inflasjon å gjøre, da forsterkerne gradvis mister sin ekspressive styrke og inventaret dermed må utvides (jf. desemantisering av forsterkere i avsnitt 4.3.2).

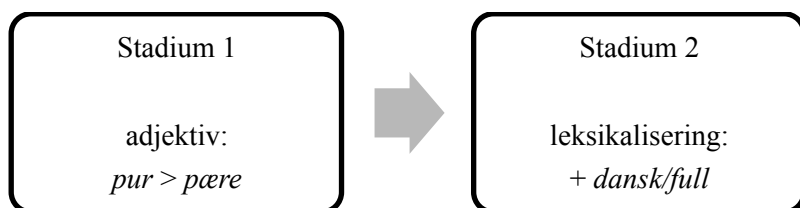
Erstatning av nye forsterkere kan kobles til *renewal* (jf. 2.4.3) eller fornyelse, som går ut på at eksisterende betydninger inntar nye former. Samtidig kan det også være at det store inventaret av forsterkere eksisterer delvis på grunn av de ulike konnotasjonene de har. Forsterkerbruk, som kan sies å være subjektiv fordi den markerer talerens meninger, kan altså også gi indikasjoner på talerens geografiske, kulturelle og sosiale identitet. Det vil med andre ord betegne talerens språklige kapital på et gitt lingvistisk marked (jf. Bourdieu, 2.4.4). For eksempel vil det være større aksept for en tømrer for å bruke forsterkeren *jævlig* på arbeidsplassen sin enn det vil være for en barnehageassistent. Dette har også en klar sammenheng med Haspelmaths (2.4.4) maksime om sosial vellykkethet, som jeg blant annet har vært inne på i avsnitt 4.3.1.

Ifølge Dahl (jf. 2.4.3) er rutinisering og konvensjonalisering noen av faktorene bak grammatikalisering og utviklingen av grammatiske konstruksjoner. Rutinisering er når komplekse oppgaver blir lagret mentalt som "rutiner" hos den handlende, og slik blir ordsekvenser automatisert. Dette mener også Bybee (jf. 2.4.1) når hun snakker om at frekvent bruk fører til at ordsekvenser blir automatisert til enkle fremkallingsenheter. Dette betyr at rutiner og frekvens henger tett sammen, da en rutine må bli gjentatt for i det hele tatt å kunne

kalles en rutine. Etter å ha oppnådd status som rutine vil rutinen være så automatisert at den blir utført uten at man tenker over det lenger. På den andre siden kan man snakke om av-rutinisering når forsterkere forsvinner. Når det gjelder forsterkere, vil man altså tilegne seg et personlig inventar gjennom gjentakelse. Når inventaret er på plass, vil det da kunne tenkes at det er disse forsterkerne man automatisk tyr til hver gang man skulle ha behov for å forsterke noe, da de har blitt en naturlig del av språket til den enkelte språkbruker. Bruken av forsterkere varierer fra person til person, alt ettersom hvilke preferanser, dialekt og sosial status man har. Likevel vil språkbrukere ty til de forsterkerne de er mest vant til å bruke (og høre), slik som at det meste er *sykt*, *døds-* eller *drit-* hos mange av dagens yngre talere. Med tiden kan forsterkerinventaret endre seg, enten fordi man ønsker å tilpasse seg en bestemt sosial gruppe, eller rett og slett bare fordi man blir påvirket av individer rundt seg. Den andre faktoren Dahl (jf. 2.4.3) nevner, er konvensjonalisering, som er når en bestemt handling eller ytring oppnår en ikke-forutsigbar tolkning eller betydning i et bestemt samfunn. Dette forutsetter at en handling eller ytring må være rutinisert slik at den nye tolkningen kan tillegges denne handlingen/ytringen. På denne måten kan vi enkelt ta i bruk nye forsterkere, da konstruksjonen *forsterker + adj./adv.* har blitt en allment godkjent måte å uttrykke forsterkning på, kanskje spesielt ved bruk av forsterkere med negative konnotasjoner. Dette vil si at man kan sette mye rart inn på forsterkerplassen, som i *Ferieturen var voldelig/sykelig/usannrolig bra*, og selv om lytterne vil reagere på en slik rar konstruksjon, vil de likevel forstå at dette er et tappert forsøk på forsterkning.

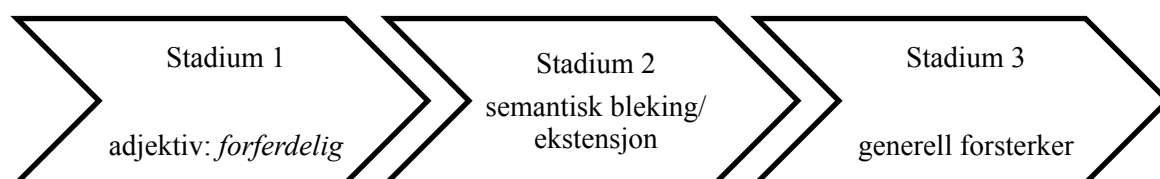
Det viser seg at det finnes forskjellige utviklingsprosesser for forsterkerne i språket vårt. I avsnitt 2.4.1 viser jeg til konvensjonaliserte uttrykk som idiommer og kollokasjoner, og eksempler på idiomatiske forsterkeruttrykk kan være *pære dansk/full*, *spenna gæren* og *bitte liten*. Disse forsterkerne forekommer kun med disse adjektivene, og de kan dermed anses å ha gjennomgått en type leksikalisering. Begrepet leksikalisering blir ofte brukt for å beskrive flere aspekter, og Svanlund (2002) forsøker å peke på hvordan leksikalisering kan analyseres mer klargjørende. Jeg skal ikke gå nærmere inn på alle de ulike aspektene her, men velger å trekke ut det som er relevant for forsterkeruttrykkene over. Svanlund (2002, s. 9) skriver om noe som han kaller *anomalisering*, som handler om at et uttrykk bestående av flere morfemer får en annen betydning enn den som fremgår av de enkelte morfemene. Ofte har uttrykkets betydning lite å gjøre med betydningen til de enkelte morfemene i seg selv (*pære full = kjempefull*). Leksikalisering blir sett på som en prosess eller resultatet av en prosess, og dette gjelder ikke minst anomaliseringsaspektet (Svanlund, 2002, s. 13). Forsterkere som *pære*, *spenna* og *bitte* har altså gjennomgått en utvikling der de i en bestemt forsterkerkonstruksjon

har mistet sitt opprinnelige meningsinnhold. Utviklingen stopper imidlertid her, sett fra et grammatikaliseringperspektiv, da det er lite sannsynlig at disse vil gjennomgå ekstensjon (jf. 2.3.1) og bli generelle forsterkere:

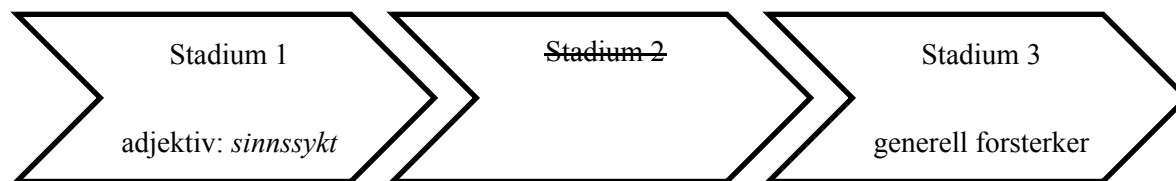
Figur 4. Leksikaliseringsmodell

Den andre utviklingsprosessen for forsterkere er den som hovedsakelig har blitt omtalt i denne oppgaven, altså den vanlige grammatikaliseringsprosessen. Forsterkere som *forferdelig* og *utrolig* blir semantisk svekket og brukt i nye kontekster, da de blir redusert til å kun uttrykke grad og dermed kan brukes som generelle forsterkere:

Figur 5. Grammatikaliseringsmodell I

Den tredje utviklingsprosessen for forsterkere er den plutselige overgangen fra stadium 1 til stadium 3, slik som sannsynligvis har skjedd med *sykt/sinnssykt* (jf. 5.1), men også muligens *døds-* og *drit-*. Oppkomsten av nye uttrykk som anses å ha høy verdi (jf. Saussure) blant språkbrukere, har en tendens til å spre seg som en epidemi, og utviklingen av disse uttrykkene behøver ikke lenger å være gradvis. De kan altså hoppe fra å uttrykke sitt opprinnelige semantiske innhold, med de begrensningene dette måtte medføre (*sinnssykt gal*), til å bli fullstendig semantisk redusert og dermed ikke lenger ha noen begrensninger for hvilke adjektiv de kan forekomme sammen med (*sinnssykt oppegående*). Til tross for en slik brå overgang er slike forsterkere like fullt et resultat av grammatikalisering:

Figur 6. Grammatikaliseringsmodell II

Dette er et interessant fenomen, da grammatikalisering så ofte blir knyttet til gradualitet. Blant annet skriver Norde (2009, s. 16) at "[...] language change is typically regarded as gradual". I sin anmeldelse av Norde (2006) mener Joseph (2014) at bruken av termen "gradual" kan være noe misvisende. Fra et etymologisk perspektiv blir "gradvis" brukt når det gjelder utvikling som skjer "trinn-for-trinn", og endring, som alle andre tidsrelaterte prosesser, er selvsagt gradvis. Joseph (2014, s. 98) mener likevel at det er enkelte aspekter ved språkendring som alltid vil være brå, som f. eks. den opprinnelige innovasjonen. Startpunktet for enhver utbredt språklig endring innenfor en gruppe språkbrukere vil alltid være brå, da innovasjon er en bevegelse fra *status quo* og kan derfor ikke være gradvis: den er et tydelig brudd med fortiden. Et trinn vil uansett være et trinn og ikke en gradvis overgang. Det som kan skje gradvis, derimot, er hvordan den brå endringen blir generalisert gjennom hele systemet i et språksamfunn. Elementer som har gjennomgått grammatikaliseringsmodell II, viser helt tydelig en slik brå endring.

Den første nevnte utviklingen, som gjelder *pære*, *spenna* og *bitte*, er resultat av en leksikaliseringsprosess, mens de to siste utviklingene er resultater av ulike grammatikaliseringsprosesser. Dette vil si at vi har å gjøre med en raskere grammatikaliseringssti som avviker fra den tradisjonelle grammatikaliseringstien. Det at det finnes ulike utviklingsstier, er likevel ikke en ukjent tanke innenfor grammatikaliseringsteori (jf. f. eks. Fløgstad, 2015). Grammatikaliseringsprosessen til forsterkende elementer behøver dermed ikke å være identisk for dem alle.

5.4 Oppsummering

I dette kapittelet har jeg forsøkt å plassere 53 forsterkere fra 4.2 på en grammatikaliseringsskala. Skalaen bygger på Heines (jf. 2.3.1) mekanismer i grammatikaliseringsprosessen, Lorenz' kategorisering av forsterkernes bruksmåter (2.2), og Claudis (jf. 2.2) kategorisering av forsterkernes rekkevidde. Skalaen består av tre stadier der

stadium 1 ligger nærmest leksikon og stadium 3 ligger nærmest grammatikk. Stadium 1 består av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som kun brukes som enten positiv eller negativ forsterker. Stadium 2 består av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som brukes som både positiv og negativ forsterker. Stadium 3 består av elementer som har blitt graderende, altså som kan sies å tilhøre "scalar"-kategorien, og som brukes som både positiv og negativ forsterker. I tillegg finnes det også elementer på dette stadiet som kun helst brukes som enten positiv eller negativ forsterker, men disse er likevel fullverdige medlemmer av stadium 3 da de har blitt redusert til å kun uttrykke grad.

Mange av forsterkerne som befinner seg på stadium 3, har en utelukkende negativ kjernebetydning, fremfor en positiv kjernebetydning, noe som kan tyde på en "negativ preferanse" (jf. 2.4.5) og, eventuelt, et ønske om å bli lagt merke til (jf. 2.4.4). I tillegg kommer flestparten av forsterkerne på stadium 3 opprinnelig fra "evaluative"-kategorien, noe Lorenz (jf. 2.2.3) anser som den største ressursen til forsterkerinnovasjon. 10 av de 15 mest frekvente forsterkerne befinner seg på stadium 3, noe som kan tyde på at frekvens og desemantisering kan være nært knyttet. Overgangen til stadium 3 kan skje ganske fort, og slik får vi stadig nye tilskudd til inventaret av forsterkere. Med tiden kan forsterkerne på stadium 3 være potensielle etterfølgere av *veldig*.

Det finnes tre ulike utviklingsprosesser for forsterkere. Den første kan kalles *anomalisering*, som er et aspekt innenfor leksikalisering, og gjelder uttrykk som *pære dansk/full* og *spenna gæren*. De resterende to prosessene er to ulike grammatikaliseringprosesser. Én av dem følger "skolebokeksempelen" på grammatikalisering og gjelder de fleste forsterkerne vi har, som *forferdelig* og *utrolig*. Den andre følger en raskere grammatikalisering prosess der man hopper over et mellomstadium, og denne utviklingen er dermed ikke like gradvis som den foregående. Forsterkeren *sinnssykt* kan sies å ha fulgt denne utviklingen.

6 Oppsummering og konklusjon

I denne oppgaven har jeg forsøkt å kategorisere forsterkere etter semantisk domene, bruksmåte og generalitet. På denne måten har jeg sett på om bruken av disse forsterkerne er underlagt noen form for begrensninger. Jeg har basert undersøkelsen på empiri fra korpus, og har hovedsakelig brukt grammatikalisering som det teoretiske rammeverket. På dette grunnlaget har jeg forsøkt å besvare disse forskningsspørsmålene (jf. kapittel 1):

- 1a. Er det noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere?
- b. Blir bruken av forsterkerne begrenset av deres opprinnelige semantiske innhold?
2. Hvordan kan ulike forsterkere posisjoneres på en grammatikaliseringsskala?

Det første, todelte forskningsspørsmålet handler først og fremst om semantikk, og jeg har brukt både kvantitative og kvalitative metoder for å analysere datamaterialet fra korpus. Det andre forskningsspørsmålet handler om utviklingen av utvalgte forsterkere fra forskningsspørsmål 1, og spørsmålet besvares dermed på grunnlag av resultatene fra det første forskningsspørsmålet.

6.1 Forsterkernes semantiske systematikk

Jeg har kategorisert 74 forsterkere etter kjernebetydning og bruksmåte, og det viser seg at elementer som grammatikaliseres til forsterkere, hovedsakelig er hentet fra domener som avviker fra det som er normalt eller vanlig, slik også Claudi (2006) har kommet frem til. Disse domenene er kvantitet og størrelse (4.2.1), uvirkelighet (4.2.2), frykt og avsky (4.2.3), makt og vold, (4.2.4), verdi og sannhet (4.2.5), mentale forstyrrelser (4.2.6), sjeldenhet (4.2.7), øvre og ytre beliggenhet (4.2.8) og religion (4.2.9), i tillegg til en diverse-kategori (4.2.10). Dermed kan det se ut som at fellestrekket for forsterkere er at de denoterer det uvanlige.

Vi kan skille mellom to typer forsterkere: prefiksforsterkere, som er utviklet av substantiv (*kjempe-*) eller som er av fremmed opphav (*super-*), og uavhengige forsterkere, som er utviklet av adjektiv (*utrolig*). På grunnlag av kjernebetydningen til de 74 forsterkerne som er undersøkt, kan de deles inn i tre grupper: de med "nøytral" betydning, altså som viser

til en kvalitet som hverken er positiv eller negativ (41 elementer), de med negativ betydning (28 elementer), og de med positiv betydning (5 elementer). Det er interessant å se hvor mange forsterkere som har et negativt semantisk innhold, sammenlignet med de forsterkerne som har et positivt semantisk innhold. Dette underbygger antagelsen om "den negative preferansen" (jf. 2.4.5), som vil si at språkbrukere oppfatter negative uttrykk som kraftigere eller mer ekspressive enn positive uttrykk, og at de dermed foretrekker å bruke negative uttrykk i forsterkningssituasjoner.

Lorenz (2002) mener at forsterkere kan sies å utgjøre en leksiko-grammatisk kategori, da de innehar bestemte grammatiske egenskaper, samtidig som de utgjør domener av leksikalsk semantikk. Denne mellomposisjonen mellom leksikon og grammatikk kan tyde på at disse forsterkerne gjennomgår en grammatikaliseringsprosess. Gjennom denne prosessen kan forsterkerne ha tapt så mye av sitt opprinnelige semantiske innhold at de kan brukes som generelle forsterkere. Likevel kan forsterkere bli mindre funksjonelle over tid, og da må de bli erstattet av nye elementer. Det faktum at vi har så mange forsterkere i språket, mener Claudi (2006) kan tyde på et menneskelig behov for variasjon og for muligheten til å kunne uttrykke seg (jf. 4.3). I tillegg kan mangfoldet av forsterkere tyde på at språkbrukere har et behov for å skille seg ut, og dermed bli lagt merke til, noe som underbygger Haspelmaths (1999) "maxim of extravagance" (jf. 2.4.4).

6.2 Hvilke begrensninger har bruken av de ulike forsterkerne?

For å se hvor generell forsterkernes bruksmåte er, har jeg brukt korpus for å undersøke om de kan forekomme med positive og/eller negative adjektiv. Det viser seg at forsterkere som ikke har kommet langt nok i grammatikaliseringsprosessen, og som dermed har beholdt det meste av sitt opprinnelige semantiske innhold, kun brukes for å forsterke adjektiv de har noe semantisk til felles med (f. eks. *fabelaktig flott*, *brutalt ufølsom*, *sykelig paranoid*). I tillegg har vi forsterkere som har tilegnet seg enten negative eller positive konnotasjoner, og som dermed begrenses av dette. Forsterkere som har et utelukkende positivt meningsinnhold, brukes mye sjeldnere som negative forsterkere enn forsterkere som har et utelukkende negativt meningsinnhold, brukes som positive forsterkere. Selv om korpustreffene har vist at det meste er mulig når det gjelder forsterkerkombinasjoner fordi språkbrukere til tider kan være ganske kreative, er det likevel tydelig hva som er vanlig når det gjelder forsterkerkombinasjoner. Dette underbygger Sinclairs (1991) "idiom principle", som går ut

på at språkbrukere ofte tyr til ferdiglagede enheter. På grunnlag av empiri fra korpus har jeg gjort noen kategoriseringer som kan stride imot antagelser om forsterkerbruk, noe som tilsier at det som er potensielt, ikke nødvendigvis er reelt. Språkbrukernes muligheter blir dermed begrenset som en konsekvens av at de tyr til ferdiglagede forsterkerkombinasjoner.

6.3 Hvilke forsterkere kan sies å ha blitt grammatikaliserte?

Av de 74 forsterkerne som er undersøkt i denne oppgaven, har jeg posisjonert 53 forsterkere på en grammatikaliseringsskala. Disse forsterkerne er alle uavhengige forsterkere som er avledet av adjektiv. Skalaen bygger på Heines (jf. 2.3.1) mekanismer i grammatikaliseringssprosessen, Lorenz' (jf. 2.2) kategorisering av forsterkernes bruksmåter, og Claudis (jf. 2.2) kategorisering av forsterkernes rekkevidde. Skalaen består av tre stadier, der stadium 1 ligger nærmest leksikon og stadium 3 ligger nærmest grammatikk. Stadium 1 består av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som kun brukes som enten positiv eller negativ forsterker. Stadium 2 består av elementer fra "evaluative"-, "comparative"- og "modal"-kategoriene som brukes som både positiv og negativ forsterker. Stadium 3 består av elementer som har blitt graderende, altså som kan sies å tilhøre "scalar"-kategorien, og som brukes som både positiv og negativ forsterker. I tillegg finnes det også elementer på dette stadiet som helst brukes som enten positiv eller negativ forsterker, men disse er likevel fullverdige medlemmer av stadium 3, da de har blitt redusert til å kun uttrykke grad. Flesteparten av forsterkerne som har blitt grammatikalisert og som kan sies å befinne seg på stadium tre på skalaen, er de mest frekvente forsterkerne ifølge empirien fra korpus. Flesteparten av forsterkerne på stadium 3 kommer opprinnelig fra "evaluative"-kategorien, som Lorenz (jf. 2.2.3) anser som den største ressursen til forsterkerinnovasjon. Overgangen til stadium 3 kan skje ganske fort, og slik får vi stadig nye tilskudd til inventaret av forsterkere. Med tiden kan forsterkerne på stadium 3 være potensielle etterfølgere av "prototype"-forsterkeren *veldig*.

Det finnes tre ulike utviklingsprosesser for forsterkere (jf. 5.3). Den første kan kalles *anomalisering*, som er et aspekt innenfor leksikalisering. I tillegg har vi å gjøre med to ulike grammatikaliseringssprosesser. Én av dem følger "skolebokeksempelen" på grammatikalisering og gjelder de fleste forsterkerne vi har. Den andre følger en raskere grammatikaliseringssprosess der man hopper over et mellomstadium, og denne utviklingen er dermed ikke like gradvis som den foregående.

6.4 Videre forskning

Forsterkende elementer har generelt fått lite oppmerksomhet i norsk, og denne oppgaven berører bare overflaten. Som nevnt er forsterkerinventaret noe som stadig er i utvikling, og endringer kan skje fort. Som empiri har jeg brukt et korpus med bokmålstekster fra 1985 til 2013, og dette er et begrenset bruksområde både når det gjelder sjanger og tid. Jeg har kun sett på de forsterkerne jeg mener brukes oftest, og dette utvalget kan dermed være noe mangelfullt. Det kan tenkes at mye vil forandre seg innenfor forsterkerbruk ganske fort, og det ville derfor vært interessant å undersøke bruken blant morgendagens språkbrukere. I tillegg ville det også ha vært interessant å undersøke dialektale og sosiolingvistiske forskjeller, samt muntlig versus skriftlig bruk.

Jeg har også vært inne på at vi kan skille mellom to typer forsterkere, nemlig prefiksforsterkere, som er avledet av substantiv eller fremmedord, og uavhengige forsterkere, som er avledet av adjektiv. Spørsmålet er da om disse to typene ter seg annerledes, annet enn at den ene er del av ord og den andre ikke er det.

I denne oppgaven har jeg undersøkt 74 ulike forsterkere, og dette er likevel bare en del av alle forsterkerne som finnes i språket. Jeg har vært inne på både engelske og tyske forsterkere, og det er ikke overraskende at forsterkerne i disse språkene oppfører seg nokså likt de norske, med tanke på at de alle tilhører samme språkgren. På grunnlag av forsterkernes mangfold ville det vært interessant å sammenligne forsterkere på tvers av språkgrener for å se om flere kulturer har et behov for å kunne uttrykke det samme på hundre forskjellige måter.

6.5 Konklusjon

Ved hjelp av korpus har jeg undersøkt forsterkerbruk i lys av grammatikaliseringsteori. Jeg har sett på om det finnes noen semantisk systematikk i elementene som grammatikaliseres til forsterkere, og om bruken av forsterkerne begrenses på grunn av det opprinnelige semantiske innholdet deres. Det viser seg at forsterkere blir hentet fra domener som uttrykker det som er uvanlig, og som gjerne har negative denotasjoner, trolig på grunn av at negative uttrykk oppfattes som mer ekspressive. Forsterkerne begrenses i bruk hvis de ikke har kommet særlig langt i en grammatikaliseringssprosess og det opprinnelige semantiske innholdet dermed er tydelig til stede (f. eks. *bruttalt ufølsom*). Forsterkere med et positivt semantisk innhold blir sjelden grammatikalisert til generelle forsterkere (f. eks. *fabelaktig*). Jeg har også forsøkt å posisjonere utvalgte forsterkere på en grammatikaliseringsskala for å se hvor langt i prosessen de ulike forsterkerne har kommet. Det viser seg at 10 av de 15 mest frekvente

forsterkerne befinner seg på stadium 3, som er mest grammatikalisert, og dette kan tyde på at frekvens og desemantisering er nært knyttet sammen. Det viser seg også at utviklingen av forsterkere kan skje gjennom tre ulike prosesser: en leksikaliseringsprosess, en tradisjonell grammatikaliseringsprosess, og en raskere grammatikaliseringsprosess. Utviklingsprosessen til forsterkere behøver dermed ikke å være lik for dem alle.

Litteraturliste

- Athanasiadou, A. (2007) On the subjectivity of intensifiers. *Language Sciences*, 29, s. 554–565.
- Abbuhl, R., Gass, S. og Mackey, A. (2013) Experimental research design. I: Podesva, R. J. og Sharma, D. red. *Research Methods in Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 116–134.
- Bolinger, D. (1972) *Degree words*. Haag: Mouton & Co.
- Bokmålsordboka*. [Internett]. Tilgjengelig fra: <<http://www.nob-ordbok.uio.no/perl/ordbok.cgi?OPP=&bokmaal=+&ordbok=bokmaal>> [Lest 05. mai 2015]
- Bourdieu, P. (1977) The economics of linguistic exchanges. *Information sur les sciences sociales*, 16 (6), s. 654–668.
- Brems, L. og Hoffmann, S. (2012) New Perspectives , theories and methods: Grammaticalization. I: Bergs, A. og Brinton, L. J. red. *Historical linguistics of English*. Berlin/New York: de Gruyter Mouton, s. 1558–1576.
- Bybee, J. (2003) Mechanisms of change in grammaticization: the role of frequency. I: Janda, R. og Joseph B. D. red. *Handbook of Historical linguistics*. Oxford: Blackwell Publishing, s. 602–624.
- Bybee, J. (2006) From usage to grammar. The mind's response to repetition. *Language*, 82, s. 711–733.
- Bybee, J. (2011) Usage-based theory and grammaticalization. I: Heine, B. og Narrog, H. red. *The Oxford Handbook of Grammaticalization*. Oxford: Oxford University Press, s. 69–78.
- Campbell, L. (2013) *Historical Linguistics*. 3. utg. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Claudi, U. (2006) Intensifiers of adjectives in German. *STUF – Language Typology and Universals*, 59 (4), s. 350–369.
- Cruse, D. A. (1986) *Lexical Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dahl, Ö. (2000) Animacy and the notion of semantic gender. I: Unterbeck, B. og Rissanen, M. red. *Trends in Linguistics. Studies and Monographs*, 124, s. 99–116.
- Dahl, Ö. (2001a) Grammaticalization and the life cycles of constructions. *RASK – Internationalt tidsskrift for sprog og kommunikation*, 14, s. 91–134.

- Dahl, Ö. (2001b) Inflationary effects in language and elsewhere. I: Bybee, J. og Hopper, P. red. *Frequency and the emergence of linguistic structure*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, s. 471–480.
- deLancey, S. (2002) Grammaticalization. I: Skopetas, S., Mugdan, J., Lehmann, C. og Booji, G. E. red. *Morphology: An International Handbook on Inflection and Word Formation*. Berlin: De Gruyter, s. 1590–1599.
- Enger, H. O. og Kristoffersen, K. E. (2000) *Innføring i norsk grammatikk: Morfologi og syntaks*. Oslo: Landslaget for norskundervisning/Cappelen akademisk forlag.
- Faarlund, J. T., Lie, S. og Vannebo, K. I. (1997) *Norsk referansegrammatikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Fjeld, R. V. (2002) Om banning og sverting. *Maal og Minne*, s. 152–166.
- Fløgstad, G. N. (2015) *Forking paths: Category change, subfunction variation, and Preterits in Porteño Spanish and beyond* [doktoravhandling]. Universitetet i Oslo.
- Haspelmath, M. (1992) Grammaticalization theory and heads in morphology. I: Aronoff, M. red. *Morphology now*, Albany: State University of New York Press, s. 69–82; 194–198.
- Haspelmath, M. (1999) Why is grammaticalization irreversible? *Linguistics*, 37, s. 1043–1068.
- Heine, B. (2003) Ch. 18: Grammaticalization. I: Janda, R. og Joseph B. D. red. *Handbook of Historical linguistics*. Oxford: Blackwell Publishing, s. 575–601.
- Hopper, P. (1987) Emergent grammar. *Berkeley Linguistics Society*, 13, s. 139–157.
- Hopper, P. J. og Traugott, E. C. (2003) *Grammaticalization*. 2. utg. Cambridge University Press.
- Johannessen, J. B. (2003) Innsamling av språklige data: Informanter, introspeksjon og korpus. I: Johannessen, J. B. red. *På språkjakt*. Oslo: Unipub forlag, s. 133–171.
- Johansson, S. (1998) On the role of corpora in cross-linguistic research. I: Johansson, S. og Oksefjell, S. red. *Corpora and Cross-linguistic research*. Amsterdam: Rodopi, s. 3–24.
- Johansson, S. (2005) Å bruke korpus er å se. I: Rike, S. red. *Korpus i forskning og undervisning. Hvor står vi i Norge?* Kristiansand: Høgskolen i Agder, s. 3–24.
- Joseph, B. D. (2014) Review of *Degrammaticalization* by Norde, M. *Word Structure*, vol. 7, s. 94–103.

- Kulbrandstad, L. A. (1998) *Språkets mønstre. Grammatiske begreper og metoder*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget.
- Landrø, M. I. og Wangensteen, B. red. (2005) *Bokmålsordboka*. 3. utg. Oslo: Kunnskapsforlaget.
- Lorenz, G. (2002) Really Worthwhile or not Really Significant? A Corpus-Based Approach to the Delexicalization and Grammaticalization of Intensifiers in Modern English. I: Wischer, I. og Diewald, G. red. *New Reflections on Grammaticalization*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, s. 143–161.
- Luraghi, S. (2005) Does a theory of language really need unidirectionality? *Logos and Language*, 6, s. 9–17.
- Matthews, P. (2001) *A Short History of Structural Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Moyer, M. G. (2008) Ch. 2: Research as Practice: Linking Theory, Method, and Data. I: Wei, L. og Moyer, M. G. *Research Methods in Bilingualism and Multilingualism*. Oxford: Blackwell Publishing, s. 18–31.
- Mæhlum, B. (1999) *Mellom Skylla og Kharybdis*. Oslo: Novus.
- Norde, M. (2009) *Degrammaticalization*. Oxford: Oxford University Press.
- Opsahl, T. og Svennevig, J. (2007) "Må ha det. Bare må ha det." Bare som pragmatisk partikkel i samtale. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 25 (1), s. 29–55.
- Papazian, P. (2006) Adverb, adjektiver og preposisjoner i Norsk referansegrammatikk. Et forsøk på å rehabilitere adverbene. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* (24), s. 149–192.
- Quirk, R., Greenbaum, S., Leech, G. og Svartvik, J. (1985) *A Comprehensive Grammar of the English Language*. New York: Longman.
- Raisinger, S. M. (2010) Quantitative Methods: Concepts, Frameworks and Issues. I: Litoselli, L. red. *Research Methods in Linguistics*. London: Continuum Press, s. 51–67.
- Salmons, J. (2012) *A history of German*. Oxford: Oxford University Press.
- Sinclair, J. (1991) *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford: Oxford University Press.
- Skommer, G. (1992) Word-formation description and morphological status of intensifiers in Norwegian. *Folia Scandinavica*, vol. 1., s. 83–88.
- Spurkland, T. (1989) *Innføring i norrønt språk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Stubbs, M. (2002) *Words and phrases. Corpus studies of lexical semantics*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Svanlund, J. (2002) Lexikalisering. *Språk & stil. Tidskrift för svensk språkforskning*, 12, s. 7–45.

- Svartdal, F. (10. februar 2012) Habituering, i *Store norske leksikon*. [Internett]. Tilgjengelig fra: <<https://snl.no/habituering>> [Lest 17. januar 2015]
- Svendsen, B. A. (2014) "Norsklish" inntar ungdomsspråket. *Aftenposten* [Internett], 22. desember. Tilgjengelig fra: <<http://www.aftenposten.no/familie-og-oppvekst-old/Norsklish-inntar-ungdomsspraket-7833117.html>> [Lest 17. juli 2015].
- Traugott, E. C. (2010) Grammaticalization. I: Luraghi, S. og Bubenik, V. red. *Continuum Companion to Historical Linguistics*. London: Continuum Press, s. 269–283.
- Traugott, E. C. og Trousdale, G. (2013) *Constructionalization and constructional changes*. Oxford: Oxford University Press.
- Vandaele, J. (2002) Humor Mechanisms in Film Comedy: Incongruity and Superiority. *Poetics Today*, 23 (2), s. 221–249.
- Vannebo, K. I. (1972) Gjenstandshelhetenes oppbygging i norsk. *Maal og Minne*, s. 28–65.
- Vannebo, K. I. (2003) Ta og ro deg ned noen hakk: on pseudocoordination with the verb 'take' in a grammaticalization perspective. *Nordic Journal of Linguistics*, 26 (2), s. 165–193.
- Vindenes, U. (2013) *Se å få deg et liv! En korpusbasert analyse av se-o-V-konstruksjonen i norsk* [masteroppgave]. Universitetet i Oslo.
- Wijk-Andersson, E. (1997) Begreppet grammatikalisering belyst med svenska exempel. *Språk & stil. Tidskrift för svensk språkforskning*, s. 19–35.

Korpus

Leksikografisk bokmålskorpus (LBK). Tekstlaboratoriet, ILN, Universitetet i Oslo.

Tilgjengelig fra:

<<http://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/lbk/index.html>> [Sist søkt 8. november 2015]

Norwegian Web as Corpus (NoWac). Tekstlaboratoriet, ILN, Univeritetet i Oslo.

Tilgjengelig fra:

<<http://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/nowac/index.html>> [Sist søkt 8. november 2015]

Vedlegg 1 – Korpustreff fra LBK

A = positive adjektiv

B = negative adjektiv

X = nøytrale adjektiv

Treff: 9421 av 20123 = 46, 8%

A: 1542 = 16, 4% B: 163 = 1, 7%

X: 7716 = 81, 9%

1. 1573	ganske enkelt X
2. 676	ganske mye X
3. 480	ganske sikkert X
4. 470	ganske riktig A
5. 437	ganske mange X
6. 432	ganske bra A
7. 385	ganske godt A
8. 376	ganske stor X
9. 283	ganske snart X
10. 256	ganske sikker X
11. 242	ganske raskt X
12. 226	ganske liten X
13. 225	ganske få X
14. 217	ganske vanlig X
15. 208	ganske lenge X
16. 196	ganske fort X
17. 176	ganske god A
18. 169	ganske ofte X
19. 159	ganske langt X
20. 155	ganske annerledes X
21. 153	ganske kort X
22. 144	ganske store X
23. 138	ganske små X
24. 127	ganske ung X
25. 117	ganske nær X
26. 116	ganske tidlig X
27. 113	ganske lang X
28. 112	ganske alminnelig X
29. 111	ganske lett X
30. 108	ganske lite X
31. 94	ganske lik X
32. 94	ganske kraftig X
33. 90	ganske klart X
34. 88	ganske dårlig B
35. 84	ganske stille X
36. 80	ganske nøyaktig X
37. 80	ganske rolig X

38. 79
39. 77
40. 75

ganske greit A
ganske tydelig X
ganske vanskelig B

Treff: 891 av 2898 = 30, 7%
A: 19 = 2, 1% B: 275 = 30, 9%
X: 597 = 67%

1. 148
2. 47
3. 43
4. 41
5. 40
6. 30
7. 25
8. 24
9. 23
10. 23
11. 23
12. 22
13. 21
14. 20
15. 19
16. 18
17. 18
18. 18
19. 18
20. 16
21. 16
22. 16
23. 16
24. 16
25. 15
26. 14
27. 13
28. 12
29. 12
30. 12
31. 12
32. 12
33. 12
34. 11
35. 11
36. 11
37. 11
38. 11
39. 11
40. 10

fullstendig klar X
fullstendig avhengig X
fullstendig umulig X
fullstendig fremmed X
fullstendig feil B
fullstendig likegyldig B
fullstendig meningsløst B
fullstendig uventet X
fullstendig stille X
fullstendig fri X
fullstendig ukjent X
fullstendig ny X
fullstendig galt B
fullstendig utslitt X
fullstendig rett A
fullstendig uvitende B
fullstendig fritt X
fullstendig tom X
fullstendig latterlig B
fullstendig utkjørt X
fullstendig enig X
fullstendig irrelevant X
fullstendig absurd X
fullstendig overraskende X
fullstendig rolig X
fullstendig avslappet X
fullstendig mislykket B
fullstendig uinteressant B
fullstendig uakseptabelt B
fullstendig annerledes X
fullstendig fraværende X
fullstendig avhengige X
fullstendig tomt X
fullstendig ubegripelig B
fullstendig ubevegelig X
fullstendig hjelpeløs B
fullstendig gal B
fullstendig uforståelig B
fullstendig uforberedt X
fullstendig uberørt X

Treff: 42 av 42 = 100%

A: 4 = 9, 5% B: 5 = 11, 9%
X: 33 = 78, 6%

1. 8	kolossalt mye X
2. 2	kolossalt mange X
3. 1	kolossalt fordummende B
4. 1	kolossalt virkningsfullt X
5. 1	kolossalt gravid X
6. 1	kolossalt misunnelig B
7. 1	kolossalt militært X
8. 1	kolossalt sosialt X
9. 1	kolossalt behagelig A
10. 1	kolossalt alvorlig X
11. 1	kolossalt hvitt X
12. 1	kolossalt tilfreds A
13. 1	kolossalt uvitende B
14. 1	kolossalt kraftig X
15. 1	kolossalt sliten X
16. 1	kolossalt høy X
17. 1	kolossalt bevegende A
18. 1	kolossalt viktig X
19. 1	kolossalt liberalt X
20. 1	kolossalt forsiktig X
21. 1	kolossalt gode A
22. 1	kolossalt hevet X
23. 1	kolossalt stort X
24. 1	kolossalt stor X
25. 1	kolossalt ustrukturert X
26. 1	kolossalt monotont X
27. 1	kolossalt overvektig X
28. 1	kolossalt irriterende B
29. 1	kolossalt lang X
30. 1	kolossalt forstørrede X
31. 1	kolossalt forskjellig X
32. 1	kolossalt fet X
33. 1	kolossalt ansvarsfulle X
34. 1	kolossalt frekt B

Treff: 128 av 172 = 74, 4%
A: 2 = 1, 6% B: 63 = 49, 2%
X: 63 = 49, 2%

1. 29	komplett umulig X
2. 11	komplett uforståelig B
3. 9	komplett uforståelige B
4. 6	komplett ubegripelig B
5. 6	komplett likegyldig B
6. 6	komplett idiotisk B
7. 4	komplett latterlig B
8. 3	komplett ubrukelige B

9. 3	komplett ukjent X
10. 3	komplett ny X
11. 3	komplett forskjellige X
12. 3	komplett irrelevant X
13. 3	komplett udugelig B
14. 3	komplett uinteressante B
15. 2	komplett usannsynlig X
16. 2	komplett uforstående B
17. 2	komplett unyttige B
18. 2	komplett verdiløs B
19. 2	komplett uleselig X
20. 2	komplett uinteressert B
21. 2	komplett nytt X
22. 2	komplett fremmede X
23. 2	komplett umulige X
24. 2	komplett bevarte X
25. 1	komplett tilfeldig X
26. 1	komplett udefinerbar X
27. 1	komplett uimotståelig A
28. 1	komplett meningsløst B
29. 1	komplett ør X
30. 1	komplett uforglemmelig A
31. 1	komplett gal B
32. 1	komplett harmløs X
33. 1	komplett betydningsløst B
34. 1	komplett uvesentlige X
35. 1	komplett fremmed X
36. 1	komplett vanvittig B
37. 1	komplett uforsvarlig B
38. 1	komplett umotivert X
39. 1	komplett mannfolkdominert X
40. 1	komplett målløs X

Treff: 24 av 24 = 100%

A: 11 = 45, 8% B: 2 = 8, 4%

X: 11 = 45, 8%

1. 2	megastor X
2. 2	megafett A
3. 1	megaviktig X
4. 1	mega-teit B
5. 1	megakult A
6. 1	megamorsomme A
7. 1	megarått A
8. 1	megatøffe A
9. 1	megaspennende A
10. 1	mega-onde B
11. 1	megaflinke A
12. 1	mega-kristelige X

13. 1	megadiger X
14. 1	mega-imponert A
15. 1	megastore X
16. 1	megapopulær A
17. 1	megaraskt X
18. 1	megaintelligent A
19. 1	megahøyt X
20. 1	megaspeeda X
21. 1	megaberømt X
22. 1	megastiv X

Treff: 479 av 1365 = 35, 3%
A: 14 = 2, 9% B: 133 = 27, 8%
X: 332 = 69, 3%

1. 37	totalt ukjent X
2. 35	totalt fremmed X
3. 27	totalt fraværende X
4. 23	totalt ukjente X
5. 19	totalt uforberedt X
6. 17	totalt annerledes X
7. 17	totalt avhengig X
8. 17	totalt uinteressert X
9. 16	totalt forskjellig X
10. 16	totalt uvitende B
11. 14	totalt fremmede X
12. 14	totalt genialt A
13. 13	totalt uinteressant B
14. 12	totalt ubrukelig B
15. 11	totalt mislykket B
16. 11	totalt uventet X
17. 11	totalt uforståelig B
18. 10	totalt uegnet B
19. 9	totalt umulig X
20. 9	totalt ubegripelig B
21. 9	totalt utslitt X
22. 9	totalt overraskende X
23. 9	totalt likegyldig B
24. 9	totalt ulike X
25. 9	totalt uavhengig X
26. 9	totalt manglende X
27. 8	totalt feil B
28. 8	totalt meningsløst B
29. 8	totalt avvisende B
30. 7	totalt hjelpeløs B
31. 6	totalt forskjellige X
32. 6	totalt unyttig B
33. 6	totalt unødvendige X
34. 6	totalt overlegne X
35. 6	totalt usannsynlig X

36. 6
37. 5
38. 5
39. 5
40. 5

totalt forvirret X
totalt urealistisk X
totalt avhengige X
totalt dominerende X
totalt meningsløse B

Treff: 2409 av 3083 = 78, 1%
A: 1605 = 66, 6% B: 48 = 2%
X: 756 = 31, 4%

1. 313
2. 254
3. 180
4. 170
5. 131
6. 123
7. 118
8. 142
9. 107
10. 70
11. 67
12. 66
13. 61
14. 51
15. 47
16. 47
17. 42
18. 28
19. 26
20. 26
21. 26
22. 25
23. 25
24. 22
25. 20
26. 20
27. 20
28. 18
29. 17
30. 16
31. 15
32. 15
33. 14
34. 14
35. 13
36. 12
37. 12
38. 12
39. 12
40. 12

kjempebra A
kjempefint A
kjempestor X
kjempegøy A
kjempefin A
kjempestore X
kjempemessig X
kjempegodt A
kjempegod A
kjempemessige X
kjempestort X
kjempeflott A
kjempeglad A
kjempefornøyd A
kjempeflink A
kjempeviktig X
kjempeartig A
kjempespennende A
kjempemye X
kjempemorsomt A
kjempekult A
kjempediger X
kjempegode A
kjempekoselig A
kjempefine A
kjempevanskelig B
kjempesøt A
kjempehyggelig A
kjempesvær X
kjempenervøs B
kjempelang X
kjempehøy X
kjempestolt X
kjempemorsom A
kjempedigre X
kjempelett A
kjempesvære X
kjempevondt B
kjempeflinke A
kjempedeilig A

Treff: 18600 av 41271 = 45%
A: 2040 = 11% B: 442 = 2, 4%
X: 16118 = 86, 6%

1. 1728	helt stille X
2. 1454	helt sikkert X
3. 1354	helt klart X
4. 1151	helt sikker X
5. 982	helt ny X
6. 718	helt annerledes X
7. 649	helt vanlig X
8. 591	helt nytt X
9. 528	helt nødvendig X
10. 498	helt greit A
11. 458	helt avgjørende X
12. 442	helt feil B
13. 425	helt tydelig X
14. 403	helt nye X
15. 392	helt umulig X
16. 388	helt naturlig X
17. 383	helt riktig A
18. 379	helt rett A
19. 378	helt utrolig X
20. 378	helt spesiell X
21. 353	helt enig X
22. 352	helt spesielle X
23. 334	helt rolig X
24. 326	helt fint A
25. 304	helt spesielt X
26. 267	helt klar X
27. 261	helt avhengig X
28. 260	helt tilfeldig X
29. 248	helt sant X
30. 247	helt fantastisk A
31. 236	helt mørkt X
32. 218	helt store X
33. 207	helt bra A
34. 204	helt ærlig X
35. 199	helt enkelt X
36. 199	helt normalt X
37. 193	helt forskjellige X
38. 172	helt sentralt X
39. 171	helt frisk X
40. 170	helt uventet X

Treff: 11283 av 25334 = 44, 5%
A: 1785 = 15, 8% B: 1023 = 9, 1%

X: 8475 = 75, 1%

1. 1318	svært mange X
2. 937	svært viktig X
3. 815	svært lite X
4. 711	svært få X
5. 647	svært godt A
6. 639	svært vanskelig B
7. 550	svært mye X
8. 412	svært liten X
9. 295	svært god A
10. 275	svært dårlig B
11. 270	svært opptatt X
12. 257	svært stor X
13. 253	svært ulike X
14. 239	svært ofte X
15. 230	svært glad A
16. 221	svært forskjellige X
17. 205	svært alvorlig X
18. 200	svært gode A
19. 193	svært forskjellig X
20. 173	svært interessant A
21. 170	svært høy X
22. 153	svært nær X
23. 153	svært langt X
24. 145	svært høyt X
25. 143	svært små X
26. 143	svært vanlig X
27. 141	svært lang X
28. 139	svært bra A
29. 127	svært store X
30. 123	svært lenge X
31. 111	svært viktige X
32. 110	svært høye X
33. 109	svært uheldig B
34. 103	svært raskt X
35. 103	svært lav X
36. 101	svært omfattende X
37. 101	svært nyttig A
38. 91	svært enkelt X
39. 90	svært kort X
40. 87	svært ung X

Treff: 326 av 516 = 63, 2%

A: 45 = 13, 7% B: 12 = 3, 8%

X: 269 = 82, 5%

1. 97	enormt mye X
2. 31	enormt stor X
3. 23	enormt store X

4. 22	enormt mange X
5. 22	enormt viktig X
6. 20	enormt stort X
7. 10	enormt populær A
8. 7	enormt bra A
9. 6	enormt høye X
10. 5	enormt lang X
11. 5	enormt populært A
12. 5	enormt populære A
13. 5	enormt vanskelig B
14. 4	enormt langt X
15. 4	enormt tilfredsstillende A
16. 4	enormt åpent X
17. 4	enormt takknemlig A
18. 4	enormt godt A
19. 3	enormt irriterende B
20. 3	enormt høyt X
21. 3	enormt sterk X
22. 3	enormt omfattende X
23. 2	enormt lenge X
24. 2	enormt tiltrekkende A
25. 2	enormt provoserende B
26. 2	enormt voksende X
27. 2	enormt eksklusivt A
28. 2	enormt kraftige X
29. 2	enormt glad A
30. 2	enormt økonomisk X
31. 2	enormt tungt X
32. 2	enormt forstørrede X
33. 2	enormt flatt X
34. 2	enormt lange X
35. 2	enormt ressurskrevende X
36. 2	enormt bitter B
37. 2	enormt fort X
38. 2	enormt sulten X
39. 2	enormt sosialt X
40. 2	enormt viktige X

Treff: 45 av 45 = 100%

A: 29 = 64, 5% B: 1 = 2, 2%

X: 15 = 33, 3%

1. 6	fabelaktig god A
2. 5	fabelaktig godt A
3. 2	fabelaktig hyggelig A
4. 2	fabelaktig flott A
5. 2	fabelaktig fristende A
6. 1	fabelaktig lavmælte X

7. 1	fabelaktig spennende A
8. 1	fabelaktig biologisk X
9. 1	fabelaktig snill A
10. 1	fabelaktig liten X
11. 1	fabelaktig treffsikker A
12. 1	fabelaktig fin A
13. 1	fabelaktig glitrende X
14. 1	fabelaktig svak X
15. 1	fabelaktig hurtig X
16. 1	fabelaktig rike X
17. 1	fabelaktig velgjorte A
18. 1	fabelaktig varmt X
19. 1	fabelaktig flinke A
20. 1	fabelaktig slapt B
21. 1	fabelaktig historisk X
22. 1	fabelaktig flink A
23. 1	fabelaktig vakker A
24. 1	fabelaktig skarp X
25. 1	fabelaktig skranglete X
26. 1	fabelaktig effektiv X
27. 1	fabelaktig mør A
28. 1	fabelaktig morsom A
29. 1	fabelaktig gode A
30. 1	fabelaktig skarpt X
31. 1	fabelaktig avgjørende X
32. 1	fabelaktig livaktig X
33. 1	fabelaktig flotte A

Treff: 286 av 478 = 59, 8%
A: 258 = 90, 2% B: 4 = 1, 4%
X: 24 = 8, 4%

1. 39	fantastisk godt A
2. 35	fantastisk bra A
3. 22	fantastisk flott A
4. 22	fantastisk fin A
5. 19	fantastisk god A
6. 14	fantastisk gode A
7. 11	fantastisk mye X
8. 9	fantastisk spennende A
9. 9	fantastisk fine A
10. 8	fantastisk vakkert A
11. 7	fantastisk vakker A
12. 7	fantastisk flotte A
13. 7	fantastisk flink A
14. 6	fantastisk moro A
15. 6	fantastisk fint A
16. 5	fantastisk mange X
17. 5	fantastisk morsomt A
18. 5	fantastisk hyggelig A

19. 4	fantastisk interessant A
20. 4	fantastisk vakre A
21. 3	fantastisk morsom A
22. 3	fantastisk morsomme A
23. 2	fantastisk musikalsk X
24. 2	fantastisk sunn A
25. 2	fantastisk dårlig B
26. 2	fantastisk magisk A
27. 2	fantastisk liten X
28. 2	fantastisk inspirerende A
29. 2	fantastisk snille A
30. 2	fantastisk lett A
31. 2	fantastisk dum B
32. 2	fantastisk gjestfrie A
33. 2	fantastisk flinke A
34. 2	fantastisk ny X
35. 2	fantastisk sjarmerende A
36. 2	fantastisk dyktig A
37. 2	fantastisk heldig A
38. 2	fantastisk nydelig A
39. 2	fantastisk langt X
40. 2	fantastisk lykkelige A

Treff: 1613 av 3084 = 52, 3%
A: 858 = 53, 2% B: 70 = 4, 3%
X: 685 = 42, 5%

1. 287	utrolig mye X
2. 160	utrolig bra A
3. 159	utrolig mange X
4. 102	utrolig godt A
5. 92	utrolig viktig X
6. 59	utrolig god A
7. 48	utrolig spennende A
8. 47	utrolig glad A
9. 36	utrolig fint A
10. 36	utrolig vakker A
11. 31	utrolig flott A
12. 29	utrolig lite X
13. 28	utrolig fort X
14. 28	utrolig vanskelig B
15. 27	utrolig morsomt A
16. 25	utrolig deilig A
17. 25	utrolig fin A
18. 25	utrolig gøy A
19. 25	utrolig vakkert A
20. 24	utrolig gode A
21. 22	utrolig heldig A
22. 22	utrolig stor X
23. 22	utrolig dårlig B

24. 20	utrolig lett A
25. 20	utrolig kjedelig B
26. 20	utrolig sterk X
27. 18	utrolig flink A
28. 17	utrolig søt A
29. 16	utrolig artig A
30. 15	utrolig koselig A
31. 15	utrolig dyktige A
32. 13	utrolig moro A
33. 13	utrolig flinke A
34. 13	utrolig fascinerende X
35. 13	utrolig morsom A
36. 13	utrolig kul A
37. 13	utrolig interessant A
38. 13	utrolig lenge X
39. 11	utrolig inspirerende X
40. 11	utrolig enkelt X

Treff: 174 av 340 = 51, 2%

A: 39 = 22, 4% B: 30 = 17, 2%

X: 105 = 60, 4%

1. 25	ufattelig mye X
2. 16	ufattelig mange X
3. 10	ufattelig store X
4. 10	ufattelig dårlig B
5. 8	ufattelig godt A
6. 6	ufattelig vakkert A
7. 6	ufattelig langt X
8. 5	ufattelig langsomt X
9. 5	ufattelig stort X
10. 4	ufattelig vakre A
11. 4	ufattelig lite X
12. 4	ufattelig gode A
13. 4	ufattelig trist B
14. 3	ufattelig lett A
15. 3	ufattelig kjedelig B
16. 3	ufattelig vakker A
17. 3	ufattelig lenge X
18. 3	ufattelig rik X
19. 3	ufattelig liten X
20. 3	ufattelig irriterende B
21. 3	ufattelig bra A
22. 3	ufattelig viktig X
23. 3	ufattelig raskt X
24. 3	ufattelig spennende A
25. 3	ufattelig høy X
26. 3	ufattelig heldig A
27. 2	ufattelig myk X
28. 2	ufattelig skremmende B

29. 2	ufattelig glatt X
30. 2	ufattelig fjern X
31. 2	ufattelig motbydelig B
32. 2	ufattelig stor X
33. 2	ufattelig fjernt X
34. 2	ufattelig dyp X
35. 2	ufattelig rikt X
36. 2	ufattelig god A
37. 2	ufattelig tåpelig B
38. 2	ufattelig dum B
39. 2	ufattelig ensom B
40. 2	ufattelig høye X

Treff: 17 av 17 = 100%

A: 12 = 71% B: 0

X: 5 = 29%

1. 2	fenomenalt flott A
2. 2	fenomenalt god A
3. 1	fenomenalt forutsigbare X
4. 1	fenomenalt satirisk X
5. 1	fenomenalt kledelig A
6. 1	fenomenalt vidåpent X
7. 1	fenomenalt fornøyd A
8. 1	fenomenalt politisk X
9. 1	fenomenalt dyktige A
10. 1	fenomenalt fine A
11. 1	fenomenalt bra A
12. 1	fenomenalt interessant A
13. 1	fenomenalt omfangsrike X
14. 1	fenomenalt vakre A
15. 1	fenomenalt fin A

Treff: 62 av 117 = 53%

A: 13 = 21% B: 14 = 12, 6%

X: 35 = 30, 4%

1. 4	usannsynlig store X
2. 4	usannsynlig lang X
3. 3	usannsynlig stor X
4. 2	usannsynlig skitten X
5. 2	usannsynlig lange X
6. 2	usannsynlig lenge X
7. 2	usannsynlig høyt X
8. 2	usannsynlig mange X
9. 2	usannsynlig idiotisk B
10. 2	usannsynlig godt A
11. 2	usannsynlig morsom A
12. 2	usannsynlig lei B
13. 2	usannsynlig tåpelig B

14. 2	usannsynlig lilla X
15. 2	usannsynlig rotete X
16. 2	usannsynlig heldige A
17. 2	usannsynlig deilig A
18. 1	usannsynlig høyrøstede X
19. 1	usannsynlig ivrige A
20. 1	usannsynlig vanskelige B
21. 1	usannsynlig gøy A
22. 1	usannsynlig heldig A
23. 1	usannsynlig rask X
24. 1	usannsynlig konkrete X
25. 1	usannsynlig sta B
26. 1	usannsynlig falskt B
27. 1	usannsynlig bearbeidete X
28. 1	usannsynlig kraftfulle X
29. 1	usannsynlig tykke X
30. 1	usannsynlig feilplassert X
31. 1	usannsynlig sterilt X
32. 1	usannsynlig urettferdig B
33. 1	usannsynlig vond B
34. 1	usannsynlig skjønne A
35. 1	usannsynlig grusomme B
36. 1	usannsynlig kjekk A
37. 1	usannsynlig stygge B
38. 1	usannsynlig krøllete X
39. 1	usannsynlig rakrygget X
40. 1	usannsynlig dumsnill B

Treff: 673 av 1248 = 54%

A: 47 = 7% B: 349 = 51, 8%

X: 277 = 41, 2%

1. 43	fryktelig vondt B
2. 43	fryktelig dårlig B
3. 42	fryktelig galt B
4. 41	fryktelig vanskelig B
5. 41	fryktelig mye X
6. 36	fryktelig lei B
7. 33	fryktelig redd B
8. 27	fryktelig sint B
9. 22	fryktelig fort X
10. 21	fryktelig trist B
11. 20	fryktelig mange X
12. 18	fryktelig lenge X
13. 16	fryktelig glad A
14. 15	fryktelig lang X
15. 15	fryktelig varmt X
16. 14	fryktelig spennende A
17. 14	fryktelig sliten X
18. 13	fryktelig nervøs B

19. 13	fryktelig opptatt X
20. 12	fryktelig kaldt X
21. 11	fryktelig kjedelig B
22. 11	fryktelig trøtt X
23. 11	fryktelig dyrt X
24. 10	fryktelig travelt X
25. 10	fryktelig viktig X
26. 9	fryktelig trett X
27. 9	fryktelig tungt X
28. 9	fryktelig god A
29. 9	fryktelig langt X
30. 8	fryktelig kald X
31. 8	fryktelig morsomt A
32. 8	fryktelig stille X
33. 8	fryktelig dumt B
34. 8	fryktelig nysgjerrig X
35. 8	fryktelig pinlig B
36. 8	fryktelig ensom B
37. 8	fryktelig slitsomt B
38. 7	fryktelig irriterende B
39. 7	fryktelig alvorlig X
40. 7	fryktelig lite X

Treff: 76 av 144 = 53%

A: 17 = 22, 4% B: 37 = 48, 7%

X: 22 = 28, 9%

1. 7	skrekkelig glad A
2. 6	skrekkelig dårlig B
3. 5	skrekkelig vondt B
4. 3	skrekkelig trist B
5. 3	skrekkelig tørst X
6. 3	skrekkelig dyre X
7. 2	skrekkelig travelt X
8. 2	skrekkelig dumt B
9. 2	skrekkelig tungt X
10. 2	skrekkelig dyrt X
11. 2	skrekkelig urettferdig B
12. 2	skrekkelig nervøs B
13. 2	skrekkelig dum B
14. 2	skrekkelig redd B
15. 2	skrekkelig morsomt A
16. 2	skrekkelig forlatt B
17. 2	skrekkelig bra A
18. 2	skrekkelig lei B
19. 2	skrekkelig godt A
20. 2	skrekkelig trett X
21. 2	skrekkelig mye X
22. 1	skrekkelig galt B
23. 1	skrekkelig ensom B

24. 1	skrekkelig kjedelig B
25. 1	skrekkelig lenge X
26. 1	skrekkelig misfornøyde B
27. 1	skrekkelig varmt X
28. 1	skrekkelig søt A
29. 1	skrekkelig snilt A
30. 1	skrekkelig snart X
31. 1	skrekkelig smart A
32. 1	skrekkelig lang X
33. 1	skrekkelig ironisk X
34. 1	skrekkelig ulykkelig B
35. 1	skrekkelig uflidd B
36. 1	skrekkelig nyttig A
37. 1	skrekkelig smertefullt B
38. 1	skrekkelig sulten X
39. 1	skrekkelig stygt B
40. 1	skrekkelig feil B

Treff: 495 av 863 = 57, 3%

A: 58 = 11, 7% B: 248 = 50, 1%

X: 189 = 38, 2%

1. 39	forferdelig galt B
2. 35	forferdelig mye X
3. 33	forferdelig trist B
4. 31	forferdelig vanskelig B
5. 30	forferdelig glad A
6. 26	forferdelig dårlig B
7. 25	forferdelig vondt B
8. 22	forferdelig redd B
9. 17	forferdelig lang X
10. 16	forferdelig lei B
11. 16	forferdelig mange X
12. 16	forferdelig viktig X
13. 14	forferdelig lenge X
14. 12	forferdelig varmt X
15. 10	forferdelig opptatt X
16. 10	forferdelig travelt X
17. 10	forferdelig spennende A
18. 10	forferdelig tungt X
19. 8	forferdelig kjedelig B
20. 8	forferdelig trøtt X
21. 8	forferdelig godt A
22. 7	forferdelig sint B
23. 7	forferdelig ensom B
24. 7	forferdelig fort X
25. 6	forferdelig langt X
26. 6	forferdelig pinlig B
27. 6	forferdelig tynn X
28. 5	forferdelig trett X

29. 5	forferdelig sliten X
30. 5	forferdelig ubehagelig B
31. 5	forferdelig kaldt X
32. 5	forferdelig dumt B
33. 5	forferdelig syk B
34. 5	forferdelig morsomt A
35. 5	forferdelig stygt B
36. 4	forferdelig lite X
37. 4	forferdelig dum B
38. 4	forferdelig stille X
39. 4	forferdelig nervøs B
40. 4	forferdelig søt A

Treff: 22 av 22 = 100%

A: 1 = 4, 5% B: 11 = 50%

X: 10 = 45, 5%

1. 3	gruelig feil B
2. 2	gruelig vondt B
3. 2	gruelig kaldt X
4. 2	gruelig vanskelig B
5. 1	gruelig lang X
6. 1	gruelig langt X
7. 1	gruelig langtekkelige B
8. 1	gruelig tørst X
9. 1	gruelig nøye X
10. 1	gruelig mye X
11. 1	gruelig kjekk A
12. 1	gruelig vanskelige B
13. 1	gruelig konkurs X
14. 1	gruelig smått X
15. 1	gruelig mange X
16. 1	gruelig trist B
17. 1	gruelig farlig B

Treff: 12 av 12 = 100%

A: 6 = 50% B: 2 = 16, 7%

X: 4 = 33, 3%

1. 1	ufordragelig liten X
2. 1	ufordragelig hele X
3. 1	ufordragelig pen A
4. 1	ufordragelig arrogant B
5. 1	ufordragelig spydig B
6. 1	ufordragelig flott A
7. 1	ufordragelig glad A
8. 1	ufordragelig rik X
9. 1	ufordragelig idyllisk A
10. 1	ufordragelig godt A
11. 1	ufordragelig høy X

12. 1

ufordragelig fornemt A

Treff: 54 av 89 = 60, 7%

A: 3 = 5, 6% B: 29 = 53, 7%

X: 22 = 40, 7%

1. 5

grusomt vondt B

2. 5

grusomt irriterende B

3. 3

grusomt kjedelig B

4. 2

grusomt skummelt B

5. 2

grusomt lite X

6. 2

grusomt vanskelig B

7. 2

grusomt travelt X

8. 1

grusomt trist B

9. 1

grusomt pinlig B

10. 1

grusomt vakkert A

11. 1

grusomt kaldt X

12. 1

grusomt egoistisk B

13. 1

grusomt stille X

14. 1

grusomt humørsyk B

15. 1

grusomt forsmedelig B

16. 1

grusomt tidlig X

17. 1

grusomt varmt X

18. 1

grusomt viktig X

19. 1

grusomt mye X

20. 1

grusomt sarkastisk B

21. 1

grusomt god A

22. 1

grusomt stygg B

23. 1

grusomt frustrerende B

24. 1

grusomt søte A

25. 1

grusomt avslørende X

26. 1

grusomt stolt X

27. 1

grusomt nærværende X

28. 1

grusomt lange X

29. 1

grusomt åpenbart X

30. 1

grusomt praktisk X

31. 1

grusomt voldelig B

32. 1

grusomt byråkratisk X

33. 1

grusomt moderne X

34. 1

grusomt brydd B

35. 1

grusomt dystert B

36. 1

grusomt varm X

37. 1

grusomt karrige B

38. 1

grusomt realistisk X

39. 1

grusomt menneskelig X

40. 1

grusomt forvirra X

Treff: 92 av 92 = 100%

A: 7 = 7, 6% B: 6 = 6, 5%

X: 79 = 85, 9%

1. 45	smertelig klar X
2. 5	smertelig klart X
3. 4	smertelig bevisst X
4. 2	smertelig vondt B
5. 2	smertelig lang X
6. 1	smertelig dypt X
7. 1	smertelig hvit X
8. 1	smertelig tydelig X
9. 1	smertelig nær X
10. 1	smertelig ordinær X
11. 1	smertelig krenkende B
13. 1	smertelig utilfredsstilt B
14. 1	smertelig logiske X
15. 1	smertelig velkjente X
16. 1	smertelig aktuelt X
17. 1	smertelig vakker A
18. 1	smertelig snart X
19. 1	smertelig desillusjonerende B
20. 1	smertelig lenge X
21. 1	smertelig asosial X
22. 1	smertelig isolert X
23. 1	smertelig rett A
24. 1	smertelig sjeldent X
25. 1	smertelig sosial X
26. 1	smertelig åpen X
27. 1	smertelig våkne X
28. 1	smertelig deilig A
29. 1	smertelig stor X
30. 1	smertelig sammenpressede X
31. 1	smertelig tilkjempede X
32. 1	smertelig personlige X
33. 1	smertelig langsomt X
34. 1	smertelig varm X
35. 1	smertelig vakkert A
36. 1	smertelig lett A
37. 1	smertelig skjønt A
38. 1	smertelig gripende X
39. 1	smertelig uforståelig B
40. 1	smertelig godt A

Treff: 70 av 142 = 49, 3%

A: 5 = 7, 1% B: 7 = 10%

X: 58 = 82, 9%

1. 12	uhyggelig stille X
2. 6	uhyggelig stor X
3. 4	uhyggelig mye X
4. 3	uhyggelig fort X
5. 2	uhyggelig store X

6. 2	uhyggelig vakre A
7. 2	uhyggelig rolig X
8. 2	uhyggelig klare X
9. 2	uhyggelig blek X
10. 2	uhyggelig aktuelle X
11. 2	uhyggelig nær X
12. 2	uhyggelig farlig B
13. 2	uhyggelig godt A
14. 1	uhyggelig dårlig B
15. 1	uhyggelig kontrollert X
16. 1	uhyggelig virkelighetsnært X
17. 1	uhyggelig lyst X
18. 1	uhyggelig livløst B
19. 1	uhyggelig milde X
20. 1	uhyggelig blå X
21. 1	uhyggelig livløs B
22. 1	uhyggelig hul X
23. 1	uhyggelig brå X
24. 1	uhyggelig urimelig B
25. 1	uhyggelig annerledes X
26. 1	uhyggelig langt X
27. 1	uhyggelig gråhvitt X
28. 1	uhyggelig tyst X
29. 1	uhyggelig mager X
30. 1	uhyggelig treffsikker A
31. 1	uhyggelig levende X
32. 1	uhyggelig skjellsettende X
33. 1	uhyggelig kvasse X
34. 1	uhyggelig dratt X
35. 1	uhyggelig fabrikkliggende X
36. 1	uhyggelig gult X
37. 1	uhyggelig opplyst X
38. 1	uhyggelig kort X
39. 1	uhyggelig krenket B
40. 1	uhyggelig pipende X

Treff: 30 av 30 = 100%

A: 1 = 3, 3% B: 8 = 26, 7%

X: 21 = 70%

1. 4	brutalt ærlig X
2. 2	brutalt direkte X
3. 1	brutalt deformerte X
4. 1	brutalt ufølsomme B
5. 1	brutalt saklig X
6. 1	brutalt raske X
7. 1	brutalt kaldt X
8. 1	brutalt moderne X
9. 1	brutalt gåtefulle X
10. 1	brutalt goldt B

11. 1	brutalt dyktig A
12. 1	brutalt kristent X
13. 1	brutalt ærlige X
14. 1	brutalt egoistiske B
15. 1	brutalt personlig X
16. 1	brutalt belærende B
17. 1	brutalt krevende B
18. 1	brutalt fysisk X
19. 1	brutalt påtrengende B
20. 1	brutalt løs X
21. 1	brutalt brå X
22. 1	brutalt alvorlig X
23. 1	brutalt kjedelig B
24. 1	brutalt effektiv X
25. 1	brutalt oppriktig X
26. 1	brutalt dystopisk B

Treff: 10337 av 21206 = 48, 7%
A: 4450 = 43, 1% B: 884 = 8, 5%
X: 5003 = 48, 4%

1. 1202	veldig mye X
2. 1168	veldig bra A
3. 978	veldig godt A
4. 635	veldig mange X
5. 612	veldig glad A
6. 488	veldig viktig X
7. 411	veldig god A
8. 326	veldig vanskelig B
9. 279	veldig lite X
10. 263	veldig fint A
11. 245	veldig lenge X
12. 235	veldig stor X
13. 234	veldig opptatt X
14. 197	veldig hyggelig A
15. 179	veldig fort X
16. 170	veldig fin A
17. 162	veldig flink A
18. 157	veldig spennende A
19. 157	veldig dårlig B
20. 153	veldig langt X
21. 138	veldig liten X
22. 138	veldig lett X
23. 133	veldig lei B
24. 131	veldig ofte X
25. 124	veldig gode A
26. 118	veldig interessant A
27. 109	veldig få X
28. 107	veldig sterkt X
29. 106	veldig enkelt X

30. 106	veldig vondt B
31. 103	veldig sterk X
32. 97	veldig lang X
33. 92	veldig høyt X
34. 90	veldig morsomt A
35. 88	veldig nær X
36. 83	veldig trist B
37. 83	veldig stolt X
38. 81	veldig rart X
39. 80	veldig forskjellig X
40. 79	veldig redd B

Treff: 716 av 737 = 97%

A: 73 = 10, 2% B: 0

X: 643 = 89, 8%

1. 137	knallhard X
2. 134	knallhardt X
3. 124	knallharde X
4. 50	knallrød X
5. 45	knallrøde X
6. 43	knallblå X
7. 27	knallbra A
8. 15	knallgul X
9. 14	knallsterk X
10. 14	knallrødt X
11. 10	knallgrønne X
12. 10	knallgode A
13. 10	knallrosa X
14. 9	knallgule X
15. 8	knalltøffe A
16. 8	knalltøff A
17. 8	knallgrønn X
18. 6	knallgult X
19. 6	knallsterke X
20. 5	knalltøft A
21. 5	knallgod A
22. 4	knallblått X
23. 4	knallgodt A
24. 3	knallsterkt X
25. 2	knallfin A
26. 2	knallbrune X
27. 2	knallbrun X
28. 1	knalltett X
29. 1	knalltørre X
30. 1	knallgrønt X
33. 1	knallfrisk A
34. 1	knalldyre X
35. 1	knallkjekke A
36. 1	knallvarme X

37. 1
38. 1
39. 1
40. 1

knalltrange X
knallsøt A
knallmorsom A
knalltørr X

Treff: 70 av 70 = 100%

A: 8 = 11, 4% B: 22 = 31, 4%

X: 40 = 57, 2%

1. 13
2. 6
3. 6
4. 3
5. 3
6. 3
7. 2
8. 2
9. 1
10. 1
11. 1
12. 1
13. 1
14. 1
15. 1
16. 1
17. 1
18. 1
19. 1
20. 1
21. 1
22. 1
23. 1
24. 1
25. 1
26. 1
27. 1
28. 1
29. 1
30. 1
31. 1
32. 1
33. 1
34. 1
35. 1
36. 1
37. 1
38. 1
39. 1
40. 1

mektig stolt X
mektig lei B
mektig irritert B
mektig gammel X
mektig stolte X
mektig populær A
mektig upopulær B
mektig opprørt B
mektig selvstendig X
mektig dumt B
mektig nytt X
mektig stor X
mektig mye X
mektig raske X
mektig kunstnerisk X
mektig visuell X
mektig varm X
mektig kulturell X
mektig sint B
mektig barokt X
mektig grønt X
mektig stimulerende X
mektig dårlig B
mektig fort X
mektig militært X
mektig populært A
mektig full X
mektig våte X
mektig fornøyd A
mektig enkel X
mektig irriterende B
mektig kristen X
mektig populære A
mektig vidstrakte X
mektig imponert A
mektig kjær A
mektig trøtt X
mektig irriterte B
mektig langt X
mektig matlei B

Treff: 349 av 433 = 80, 6%
A: 56 = 16% B: 153 = 43, 8%
X: 140 = 40, 2%

1. 87	dødssyk B
2. 35	dødssyke B
3. 31	dødstrøtt X
4. 31	dødsbra A
5. 30	dødstrett X
6. 22	dødssliten X
7. 16	dødssille X
8. 15	dødstrette X
9. 9	dødskjedelig B
10. 4	dødsdeilig A
11. 4	dødstrøtte X
12. 3	dødsgøy A
13. 3	dødsviktig X
14. 3	dødskjekk A
15. 3	dødsslitne X
16. 3	dødssykt B
17. 3	dødskul A
18. 3	dødsforelsket X
19. 3	dødslei B
20. 3	dødsbleke X
21. 2	dødsflau B
22. 2	dødsfarlig B
23. 2	dødspen A
24. 2	dødsgod A
25. 2	dødsberuset X
26. 2	dødsfarlige B
27. 2	dødsredd B
28. 2	dødsfornøyd A
29. 2	dødssur B
30. 2	dødsviktige X
31. 2	dødslogisk X
32. 2	dødsflink A
33. 2	dødssteit B
34. 2	dødsglad A
35. 2	dødsflaut B
36. 2	dødsirriterende B
37. 2	dødsfet A
38. 2	dødsrolig X
39. 1	dødskalde X
40. 1	dødsseriøst X

Treff: 100 av 210 = 47, 6%
A: 16 = 16% B: 3 = 3%
X: 81 = 81%

1. 24	voldsomt mye X
2. 6	voldsomt store X
3. 6	voldsomt opptatt X
4. 6	voldsomt stort X
5. 4	voldsomt stor X
6. 3	voldsomt overvektig X
7. 3	voldsomt intenst X
8. 3	voldsomt bra A
9. 2	voldsomt godt A
10. 2	voldsomt høy X
11. 2	voldsomt populære A
12. 2	voldsomt populær A
13. 2	voldsomt økonomisk X
14. 2	voldsomt tørst X
15. 2	voldsomt lokalt X
16. 2	voldsomt viktig X
17. 2	voldsomt sterkt X
18. 2	voldsomt våken X
19. 2	voldsomt flinke A
20. 2	voldsomt høyt X
21. 2	voldsomt populært A
22. 1	voldsomt objektivt X
23. 1	voldsomt svett X
24. 1	voldsomt internasjonalt X
25. 1	voldsomt dumpt X
26. 1	voldsomt engasjerende X
27. 1	voldsomt stilig A
28. 1	voldsomt blandede X
29. 1	voldsomt stimulerende X
30. 1	voldsomt sexy A
31. 1	voldsomt redde B
32. 1	voldsomt krenkende B
33. 1	voldsomt svære X
34. 1	voldsomt gyllen X
35. 1	voldsomt omhyggelig X
36. 1	voldsomt bitter X
37. 1	voldsomt opprevet X
38. 1	voldsomt gripende X
39. 1	voldsomt nervøs B
40. 1	voldsomt gode A

Treff: 873 av 1688 = 51, 7%

A: 570 = 65, 3% B: 124 = 14, 2%

X: 179 = 20, 5%

1. 97	riktig god A
2. 81	riktig bra A
3. 80	riktig godt A

4. 67	riktig ille B
5. 42	riktig klok A
6. 38	riktig sikker X
7. 37	riktig gamle X
8. 36	riktig galt B
9. 31	riktig hyggelig A
10. 31	riktig fint A
11. 29	riktig fin A
12. 14	riktig pent A
13. 14	riktig gode A
14. 14	riktig store X
15. 14	riktig heldig A
16. 13	riktig dårlig B
17. 13	riktig klar X
18. 13	riktig koselig A
19. 12	riktig stor X
20. 12	riktig heldige A
21. 12	riktig kaldt X
22. 12	riktig frisk A
23. 11	riktig ferdig X
24. 11	riktig pen A
25. 11	riktig lenge X
26. 11	riktig flott A
27. 11	riktig vakkert A
28. 10	riktig mange X
29. 9	riktig vakker A
30. 9	riktig trivelig A
31. 9	riktig glad A
32. 9	riktig fine A
33. 8	riktig søt A
34. 8	riktig uheldig B
35. 8	riktig våken X
36. 8	riktig morsomt A
37. 8	riktig flink A
38. 7	riktig pene A
39. 7	riktig gammel X
40. 6	riktig små X

Treff: 1176 av 3060 = 38,4%
A: 452 = 38,4% B: 247 = 21%
X: 477 = 40,6%

1. 175	virkelig store X
2. 80	virkelig godt A
3. 68	virkelig sant X
4. 62	virkelig god A
5. 55	virkelig gode A
6. 51	virkelig glad A
7. 42	virkelig bra A
8. 38	virkelig lei B

9. 37	virkelig dårlig B
10. 36	virkelig ille B
11. 33	virkelig redd B
12. 31	virkelig nødvendig X
13. 31	virkelig mulig X
14. 29	virkelig stor X
15. 26	virkelig stort X
16. 23	virkelig flott A
17. 23	virkelig alvorlig X
18. 22	virkelig mye X
19. 20	virkelig fint A
20. 20	virkelig vondt B
21. 19	virkelig spennende A
22. 18	virkelig fin A
23. 18	virkelig hyggelig A
24. 17	virkelig vakker A
25. 17	virkelig farlig B
26. 16	virkelig vanskelig B
27. 14	virkelig interessant A
28. 14	virkelig verdt X
29. 13	virkelig sint B
30. 13	virkelig galt B
31. 13	virkelig farlige B
32. 13	virkelig hardt X
33. 12	virkelig svært X
34. 12	virkelig gamle X
35. 11	virkelig flink A
36. 11	virkelig morsomt A
37. 11	virkelig fine A
38. 11	virkelig utrolig X
39. 11	virkelig syk B
40. 10	virkelig langt X

Treff: 90 av 164 = 54,9%

A: 19 = 21% B: 9 = 10%

X: 62 = 69%

1. 9	definitivt slutt X
2. 7	definitivt bedre A
3. 6	definitivt mer X
4. 5	definitivt mest X
5. 5	definitivt verdt X
6. 4	definitivt ferdig X
7. 4	definitivt mye X
8. 3	definitivt fri X
9. 3	definitivt flere X
10. 3	definitivt best A
11. 2	definitivt bra A
12. 2	definitivt død X
13. 2	definitivt skyldig X

14. 2	definitivt mindre X
15. 2	definitivt rett A
16. 2	definitivt dårlig B
17. 2	definitivt svett X
18. 2	definitivt stor X
19. 2	definitivt verre B
20. 2	definitivt feil B
21. 2	definitivt interessant A
22. 1	definitivt analytiske X
23. 1	definitivt våken X
24. 1	definitivt økonomisk X
25. 1	definitivt urbant X
26. 1	definitivt gode A
27. 1	definitivt lettere A
28. 1	definitivt fattig X
29. 1	definitivt moro A
30. 1	definitivt avlegs B
31. 1	definitivt solid X
32. 1	definitivt «under-industrialisert» B
33. 1	definitivt uskyldig X
34. 1	definitivt kjappest X
35. 1	definitivt komisk X
36. 1	definitivt hørbar X
37. 1	definitivt sint B
38. 1	definitivt største X
39. 1	definitivt flest X
40. 1	definitivt finansiell X

Treff: 595 av 1335 = 44, 6%
A: 163 = 27, 4% B: 34 = 5, 7%
X: 398 = 66, 9%

1. 73	faktisk mer X
2. 45	faktisk mulig X
3. 33	faktisk flere X
4. 32	faktisk bedre A
5. 31	faktisk mange X
6. 27	faktisk godt A
7. 25	faktisk mye X
8. 23	faktisk rett A
9. 20	faktisk sant X
10. 18	faktisk mindre X
11. 18	faktisk langt X
12. 17	faktisk lettere A
13. 16	faktisk ofte X
14. 16	faktisk bra A
15. 15	faktisk glad A
16. 13	faktisk større X
17. 13	faktisk vanskelig B
18. 12	faktisk utrolig X

19. 11	faktisk god A
20. 11	faktisk riktig A
21. 10	faktisk nødt X
22. 10	faktisk verre B
23. 10	faktisk lenge X
24. 8	faktisk viktig X
25. 7	faktisk høyere X
26. 7	faktisk enig X
27. 6	faktisk klar X
28. 6	faktisk greit A
29. 6	faktisk nærmere X
30. 6	faktisk feil B
31. 5	faktisk overraskende X
32. 5	faktisk redd B
33. 5	faktisk alvorlig X
34. 5	faktisk lavere X
35. 5	faktisk vakker A
36. 5	faktisk historisk X
37. 5	faktisk omvendt X
38. 5	faktisk villig X
39. 5	faktisk synlig X
40. 5	faktisk opptatt X

Treff: 193 av 404 = 47, 8%
A: 76 = 39, 4% B: 55 = 28, 5%
X: 62 = 32, 1%

1. 13	ordentlig godt A
2. 12	ordentlig syk B
3. 12	ordentlig glad A
4. 11	ordentlig god A
5. 8	ordentlig redd B
6. 8	ordentlig lei B
7. 7	ordentlig sint B
8. 7	ordentlig mørkt X
9. 7	ordentlig fin A
10. 7	ordentlig voksen X
11. 6	ordentlig fast X
12. 6	ordentlig varm X
13. 6	ordentlig kvalm B
14. 6	ordentlig rent X
15. 6	ordentlig våken X
16. 6	ordentlig full X
17. 5	ordentlig bra A
18. 4	ordentlig dårlig B
19. 4	ordentlig sinna B
20. 4	ordentlig fint A
21. 3	ordentlig gode A
22. 3	ordentlig frisk A

23. 3	ordentlig gøy A
24. 3	ordentlig fri X
25. 3	ordentlig deilig A
26. 3	ordentlig pent A
27. 3	ordentlig flink A
28. 3	ordentlig liten X
29. 2	ordentlig tørr X
30. 2	ordentlig gammeldags X
31. 2	ordentlig dårlige B
32. 2	ordentlig trivelig A
33. 2	ordentlig morsomt A
34. 2	ordentlig klar X
35. 2	ordentlig kald X
36. 2	ordentlig norsk X
37. 2	ordentlig lenger X
38. 2	ordentlig kjipt B
39. 2	ordentlig friske A
40. 2	ordentlig ekkel B

Treff: 580 av 1527 = 38%

A: 246 = 42, 4% B: 223 = 38, 4%

X: 111 = 19, 2%

1. 60	skikkelig bra A
2. 53	skikkelig dårlig B
3. 51	skikkelig god A
4. 31	skikkelig godt A
5. 27	skikkelig vondt B
6. 23	skikkelig sint B
7. 20	skikkelig ille B
8. 19	skikkelig fin A
9. 16	skikkelig redd B
10. 15	skikkelig gøy A
11. 15	skikkelig sur B
12. 14	skikkelig fint A
13. 13	skikkelig hardt X
14. 12	skikkelig fast X
15. 12	skikkelig kul A
16. 12	skikkelig kaldt X
17. 12	skikkelig glad A
18. 11	skikkelig ekkelt B
19. 10	skikkelig lei B
20. 10	skikkelig tøff A
21. 9	skikkelig store X
22. 9	skikkelig gode A
23. 9	skikkelig stor X
24. 8	skikkelig dumt B
25. 8	skikkelig syk B
26. 8	skikkelig sinte B
27. 8	skikkelig feit X

28. 7	skikkelig sliten X
29. 7	skikkelig varmt X
30. 7	skikkelig fine A
31. 7	skikkelig sterk X
32. 7	skikkelig full X
33. 7	skikkelig høyt X
34. 7	skikkelig fort X
35. 6	skikkelig vanskelig B
36. 6	skikkelig dårlige B
37. 6	skikkelig nervøs B
38. 6	skikkelig sinna B
39. 6	skikkelig varm X
40. 6	skikkelig hyggelig A

Treff: 63 av 63 = 100%
A: 27 = 43% B: 7 = 11%
X: 29 = 46%

1. 9	sykt mye X
2. 9	sykt bra A
3. 3	sykt mange X
4. 3	sykt lang X
5. 2	sykt underholdende A
6. 2	sykt lite X
7. 2	sykt godt A
8. 2	sykt pene A
9. 2	sykt fin A
10. 2	sykt dårlig B
11. 2	sykt fort X
12. 3	sykt lykkelig A
13. 1	sykt gode A
14. 1	sykt moro A
15. 1	sykt dyrt X
16. 1	sykt kåte X
17. 1	sykt merkelig X
18. 1	sykt lik X
19. 1	sykt folkemusikkaktig X
20. 1	sykt chat-liknende X
21. 1	sykt breie X
22. 1	sykt store X
23. 1	sykt treige B
24. 1	sykt pen A
25. 1	sykt teit B
26. 1	sykt sykt B
27. 1	sykt kaldt X
28. 1	sykt kul A
29. 1	sykt nervøs B
30. 1	sykt sjalu B
31. 1	sykt mager X
32. 1	sykt glad A

33. 1
34. 1

sykt vakkert A
sykt god A

Treff: 68 av 79 = 86%
A: 27 = 39, 7% B: 5 = 7, 3%
X: 36 = 53%

1. 8
2. 7
3. 5
4. 3
5. 2
6. 2
7. 2
8. 2
9. 2
10. 2
11. 2
12. 2
13. 2
14. 1
15. 1
16. 1
17. 1
18. 1
19. 1
20. 1
21. 1
22. 1
23. 1
24. 1
25. 1
26. 1
27. 1
28. 1
29. 1
30. 1
31. 1
32. 1
33. 1
34. 1
35. 1
36. 1
37. 1
38. 1
39. 1
40. 1

sinnsykt mye X
sinnsykt bra A
sinnsykt godt A
sinnsykt fort X
sinnsykt varmt X
sinnsykt høyt X
sinnsykt fin A
sinnsykt mange X
sinnsykt glad A
sinnsykt gøy A
sinnsykt dårlig B
sinnsykt dyrt X
sinnsykt dyre X
sinnsykt dårlige B
sinnsykt lave X
sinnsykt vondt B
sinnsykt kriminell X
sinnsykt sterkt X
sinnsykt utsmykket X
sinnsykt misunnelig B
sinnsykt bortgjemte X
sinnsykt rike X
sinnsykt heftig X
sinnsykt langt X
sinnsykt lykkelig A
sinnsykt dype X
sinnsykt flott A
sinnsykt snodig X
sinnsykt pene A
sinnsykt lenge X
sinnsykt moro A
sinnsykt klart X
sinnsykt viktige X
sinnsykt kult A
sinnsykt verdensvant A
sinnsykt gode A
sinnsykt kaldt X
sinnsykt rene X
sinnsykt morsomt A
sinnsykt god A

Treff: 75 av 94 = 77, 3%
A: 4 = 5, 3% B: 25 = 33, 3%

X: 46 = 61, 4%

1. 17	sykelig opptatt X
2. 10	sykelig sjalu B
3. 3	sykelig selvopptatt B
4. 3	sykelig overvektig X
5. 2	sykelig overvektige X
6. 2	sykelig tynn X
7. 2	sykelig uansvarlig B
8. 2	sykelig redd B
9. 2	sykelig søte A
10. 2	sykelig dårlige B
11. 1	sykelig aggressiv B
12. 1	sykelig usikker X
13. 1	sykelig bronsegrønnfiolett X
14. 1	sykelig sterk X
15. 1	sykelig grelt B
16. 1	sykelig kaldt X
17. 1	sykelig defekte X
18. 1	sykelig blått X
19. 1	sykelig lysskjær X
20. 1	sykelig selvbevisste X
21. 1	sykelig hvit X
22. 1	sykelig rolig X
23. 1	sykelig sent X
24. 1	sykelig hemmelighetsfulle X
25. 1	sykelig bleke X
26. 1	sykelig stille X
27. 1	sykelig forandret X
28. 1	sykelig stor X
29. 1	sykelig mistenksom X
30. 1	sykelig hensynsfull A
31. 1	sykelig forhøyd A
32. 1	sykelig blållilla X
33. 1	sykelig gult X
34. 1	sykelig anspente B
35. 1	sykelig disiplinerte X
36. 1	sykelig viktig X
37. 1	sykelig kontrollerende B
38. 1	sykelig grå X
39. 1	sykelig overdrevne B
40. 1	sykelig paranoid B

Treff: 37 av 73 = 100%

A: 6 = 16, 2% B: 8 = 21, 6%

X: 23 = 62, 2%

1. 3	avsindig mye X
2. 2	avsindig vondt B
3. 2	avsindig lite X

4. 1	avsindig gjerne B
5. 1	avsindig dyrt X
6. 1	avsindig frodig A
7. 1	avsindig tåpelig B
8. 1	avsindig liten X
9. 1	avsindig fulle X
10. 1	avsindig høye X
11. 1	avsindig vakkert A
12. 1	avsindig perifer X
13. 1	avsindig larmende X
14. 1	avsindig godt A
15. 1	avsindig møkkete B
16. 1	avsindig innbilske B
17. 1	avsindig kjedelig B
18. 1	avsindig lange X
19. 1	avsindig uvant X
20. 1	avsindig dårlige B
21. 1	avsindig fort X
22. 1	avsindig morsomme A
23. 1	avsindig fartsfylte X
24. 1	avsindig lummert X
25. 1	avsindig sultne X
26. 1	avsindig kald X
27. 1	avsindig enkelt X
28. 1	avsindig tørst X
29. 1	avsindig pen A
30. 1	avsindig trøtt X
31. 1	avsindig skummende X
32. 1	avsindig full X
33. 1	avsindig lystig A

Treff: 170 av 299 = 56, 8%

A: 64 = 37, 6% B: 20 = 11, 8%

X: 86 = 50, 6%

1. 31	vanvittig mye X
2. 11	vanvittig mange X
3. 10	vanvittig bra A
4. 6	vanvittig deilig A
5. 6	vanvittig stor X
6. 5	vanvittig kåt X
7. 5	vanvittig godt A
8. 5	vanvittig sexy A
9. 5	vanvittig fort X
10. 5	vanvittig dyrt X
11. 4	vanvittig god A
12. 4	vanvittig viktig X
13. 4	vanvittig spennende A
14. 4	vanvittig gode A
15. 4	vanvittig kjedelig B

16. 3	vanvittig gøy A
17. 3	vanvittig tiltrekkende A
18. 3	vanvittig anstrengende B
19. 3	vanvittig dårlig B
20. 3	vanvittig lang X
21. 3	vanvittig stort X
22. 3	vanvittig morsomt A
23. 3	vanvittig redd B
24. 3	vanvittig fin A
25. 3	vanvittig irriterende B
26. 3	vanvittig effektiv X
27. 2	vanvittig dyktig A
28. 2	vanvittig dyre X
29. 2	vanvittig glad A
30. 2	vanvittig vakkert A
31. 2	vanvittig lange X
32. 2	vanvittig trøtt X
33. 2	vanvittig modig A
34. 2	vanvittig heldig A
35. 2	vanvittig trange X
36. 2	vanvittig store X
37. 2	vanvittig nervøs B
38. 2	vanvittig vakker A
39. 2	vanvittig lei B
40. 2	vanvittig kjekk A

Treff: 81 av 84 = 96, 4%
A: 43 = 53, 1% B: 12 = 14, 8%
X: 26 = 32, 1%

1. 14	hysterisk morsom A
2. 9	hysterisk morsomme A
3. 8	hysterisk morsomt A
4. 7	hysterisk redd B
5. 3	hysterisk opptatt X
6. 2	hysterisk glade A
7. 2	hysterisk festlige A
8. 2	hysterisk pregede X
9. 2	hysterisk vakker A
10. 2	hysterisk bra A
11. 1	hysterisk engstelig B
12. 1	hysterisk stygge B
13. 1	hysterisk kalde X
14. 1	hysterisk gammel X
15. 1	hysterisk liten X
16. 1	hysterisk veivende X
17. 1	hysterisk konfliktfylte X
18. 1	hysterisk tungt X
19. 1	hysterisk hysteriske X
20. 1	hysterisk religiøs X

21. 1	hysterisk skjærende X
22. 1	hysterisk gråtende X
23. 1	hysterisk komisk X
24. 1	hysterisk glad A
25. 1	hysterisk påpasselige X
26. 1	hysterisk offentlig X
27. 1	hysterisk happy A
28. 1	hysterisk rent X
29. 1	hysterisk omtalte X
30. 1	hysterisk brann-vennlig X
31. 1	hysterisk fiklete X
32. 1	
33. 1	hysterisk høflige A
34. 1	hysterisk overdimensjonert X
35. 1	hysterisk nasjonal X
36. 1	hysterisk ivrige A
37. 1	hysterisk plaprende B
38. 1	hysterisk høyrøstet B
39. 1	hysterisk betont X
40. 1	hysterisk oppspilt X
	hysterisk sinte B

Treff: 2561 av 5735 = 44, 6%

A: 989 = 38, 6% 22 B: 194 = 7, 6%

X: 1378 = 53, 8%

1. 394	spesielt viktig X
2. 341	spesielt godt A
3. 141	spesielt opptatt X
4. 117	spesielt interessant A
5. 113	spesielt stor X
6. 111	spesielt vanskelig B
7. 110	spesielt mye X
8. 90	spesielt glad A
9. 88	spesielt god A
10. 83	spesielt interesserte A
11. 75	spesielt gode A
12. 74	spesielt viktige X
13. 60	spesielt store X
14. 50	spesielt sterk X
15. 48	spesielt bra A
16. 43	spesielt ille B
17. 39	spesielt oppmerksom X
18. 39	spesielt mange X
19. 38	spesielt sterkt X
20. 35	spesielt tydelig X
21. 34	spesielt høy X
22. 33	spesielt hardt X
23. 32	spesielt stort X
24. 32	spesielt sårbare X

25. 29	spesielt høyt X
26. 24	spesielt sterke X
27. 22	spesielt dårlig B
28. 22	spesielt gunstig A
29. 22	spesielt nyttig A
30. 21	spesielt utsatte X
31. 21	spesielt interessante A
32. 21	spesielt relevant X
33. 21	spesielt velegnet A
34. 21	spesielt hyggelig A
35. 20	spesielt aktuelt X
36. 20	spesielt flink A
37. 20	spesielt fine A
38. 20	spesielt utvalgte X
39. 19	spesielt høye X
40. 18	spesielt farlig B

Treff: 427 av 850 = 50, 2%
A: 70 = 16, 4% B: 5 = 1, 2%
X: 352 = 82, 4%

1. 44	uvanlig stor X
2. 30	uvanlig store X
3. 24	uvanlig mye X
4. 20	uvanlig stille X
5. 20	uvanlig mange X
6. 20	uvanlig godt A
7. 17	uvanlig lang X
8. 16	uvanlig høy X
9. 15	uvanlig god A
10. 14	uvanlig vakker A
11. 13	uvanlig lite X
12. 13	uvanlig lenge X
13. 13	uvanlig høyt X
14. 12	uvanlig tidlig X
15. 10	uvanlig varm X
16. 10	uvanlig stort X
17. 10	uvanlig sterk X
18. 8	uvanlig langt X
19. 7	uvanlig kaldt X
20. 7	uvanlig raskt X
21. 7	uvanlig hardt X
22. 6	uvanlig varmt X
23. 6	uvanlig lett X
24. 6	uvanlig lange X
25. 6	uvanlig taus X
26. 6	uvanlig intelligent A
27. 6	uvanlig sterkt X
28. 5	uvanlig dårlig B
29. 5	uvanlig glad A

30. 5	uvanlig begavet A
31. 5	uvanlig sterke X
32. 5	uvanlig kraftig X
33. 5	uvanlig fin A
34. 5	uvanlig kjølig X
35. 5	uvanlig bred X
36. 5	uvanlig mildt X
37. 4	uvanlig tett X
38. 4	uvanlig lavt X
39. 4	uvanlig bredt X
40. 4	uvanlig klart X

Treff: 486 av 1156 = 42%

A: 215 = 44, 2% B: 38 = 7, 8%

X: 233 = 48%

1. 56	usedvanlig godt A
2. 47	usedvanlig god A
3. 29	usedvanlig vakker A
4. 24	usedvanlig stor X
5. 23	usedvanlig dårlig B
6. 22	usedvanlig store X
7. 19	usedvanlig mange X
8. 15	usedvanlig dyktig A
9. 14	usedvanlig lang X
10. 14	usedvanlig høy X
11. 12	usedvanlig sterkt X
12. 11	usedvanlig stille X
13. 11	usedvanlig lange X
14. 11	usedvanlig gode A
15. 10	usedvanlig stort X
16. 10	usedvanlig mye X
17. 10	usedvanlig vakre A
18. 9	usedvanlig vanskelig B
19. 9	usedvanlig kald X
20. 9	usedvanlig sterk X
21. 8	usedvanlig viktig X
22. 7	usedvanlig tidlig X
23. 7	usedvanlig vakkert A
24. 7	usedvanlig varm X
25. 7	usedvanlig høyt X
26. 7	usedvanlig rikt X
27. 6	usedvanlig pen A
28. 6	usedvanlig kraftige X
29. 6	usedvanlig lett A
30. 6	usedvanlig talentfull A
31. 6	usedvanlig hyggelig A
32. 6	usedvanlig fin A
33. 6	usedvanlig raskt X
34. 6	usedvanlig dårlige B

35. 5	usedvanlig kraftig X
36. 5	usedvanlig lav X
37. 5	usedvanlig kaldt X
38. 5	usedvanlig interessant A
39. 5	usedvanlig solid X
40. 5	usedvanlig spennende A

Treff: 58 av 84 = 69%

A: 7 = 12, 1% B: 3 = 5, 2%

X: 48 = 82, 7%

1. 5	merkverdig lite X
2. 5	merkverdig rolig X
3. 4	merkverdig fort X
4. 3	merkverdig stille X
5. 3	merkverdig gode A
6. 2	merkverdig store X
7. 2	merkverdig fri X
8. 2	merkverdig lett X
9. 1	merkverdig stivt X
10. 1	merkverdig treffende X
11. 1	merkverdig tydelig X
12. 1	merkverdig skuffet B
13. 1	merkverdig sjokkert X
14. 1	merkverdig glatt X
15. 1	merkverdig nytt X
16. 1	merkverdig sikker X
17. 1	merkverdig behersket X
18. 1	merkverdig gammelt X
19. 1	merkverdig drømmende X
20. 1	merkverdig menneskelig X
21. 1	merkverdig lang X
22. 1	merkverdig korrekte X
23. 1	merkverdig avslappede A
24. 1	merkverdig behagelig A
25. 1	merkverdig klar X
26. 1	merkverdig høy X
27. 1	merkverdig matt X
28. 1	merkverdig statisk X
29. 1	merkverdig trygge X
30. 1	merkverdig fjernt X
31. 1	merkverdig bra A
32. 1	merkverdig detaljert X
33. 1	merkverdig bortglemt X
34. 1	merkverdig utilfredsstillende B
35. 1	merkverdig modent X
36. 1	merkverdig glødende X
37. 1	merkverdig godt A
38. 1	merkverdig edru X
39. 1	merkverdig kaotisk B

40. 1

merkverdig mild X

Treff: 481 av 1364 = 35, 3%

A: 60 = 12, 5% B: 94 = 19, 5%

X: 327 = 68%

1. 38

ekstremt mye X

2. 38

ekstremt viktig X

3. 28

ekstremt vanskelig B

4. 26

ekstremt dårlig B

5. 22

ekstremt premature X

6. 21

ekstremt høy X

7. 20

ekstremt høyt X

8. 17

ekstremt godt A

9. 16

ekstremt gode A

10. 16

ekstremt høye X

11. 15

ekstremt lange X

12. 15

ekstremt store X

13. 11

ekstremt dårlige B

14. 11

ekstremt mange X

15. 11

ekstremt lite X

16. 11

ekstremt lave X

17. 11

ekstremt kort X

18. 10

ekstremt farlig B

19. 9

ekstremt fattige X

20. 8

ekstremt opptatt X

21. 8

ekstremt krevende B

22. 8

ekstremt sterk X

23. 8

ekstremt dyktig A

24. 7

ekstremt langt X

25. 7

ekstremt sårbare X

26. 7

ekstremt god A

27. 7

ekstremt lang X

28. 7

ekstremt bra A

29. 7

ekstremt små X

30. 6

ekstremt raskt X

31. 6

ekstremt sterkt X

32. 6

ekstremt stor X

33. 6

ekstremt sjeldne X

34. 6

ekstremt få X

35. 6

ekstremt smertefullt B

36. 5

ekstremt sårbar X

37. 5

ekstremt glad A

38. 5

ekstremt hurtig X

39. 5

ekstremt tidlig X

40. 5

ekstremt farlige B

Treff: 1145 av 2138 = 53, 5%

A: 19 = 1, 6% B: 37 = 3, 2%

X: 1089 = 95, 2%

1. 381	høyst sannsynlig X
2. 61	høyst levende X
3. 58	høyst ulike X
4. 53	høyst nødvendig X
5. 49	høyst uvanlig X
6. 45	høyst forskjellige X
7. 42	høyst usikkert X
8. 33	høyst forskjellig X
9. 26	høyst private X
10. 24	høyst personlige X
11. 22	høyst uklart X
12. 20	høyst reelle X
13. 19	høyst reell X
14. 18	høyst usannsynlig X
15. 17	høyst personlig X
16. 16	høyst usikker X
17. 16	høyst varierende X
18. 15	høyst tvilsomt X
19. 15	høyst relevant X
20. 13	høyst ufrivillig X
21. 13	høyst aktuelle X
22. 13	høyst uventet X
23. 13	høyst privat X
24. 12	høyst usikre X
25. 11	høyst merkelig X
26. 11	høyst upassende B
27. 11	høyst aktuelt X
28. 11	høyst ulik X
29. 10	høyst forståelig A
30. 10	høyst motvillig B
31. 9	høyst naturlig X
32. 9	høyst interessant A
33. 9	høyst ordinære X
34. 9	høyst diskutabel X
35. 9	høyst nødvendige X
36. 9	høyst besynderlig X
37. 9	høyst ærede X
38. 8	høyst aktuell X
39. 8	høyst urimelig B
40. 8	høyst ubehagelig B

Treff: 129 av 215 = 60%

A: 3 = 2, 3% B: 9 = 7%

X: 117 = 90, 7%

1. 50	hypermoderne X
2. 6	hyper-eksplisitt X
3. 5	hyperkomplekse X
4. 5	hyperreelle X

5. 3	hyperreell X
6. 3	hyperallergisk X
7. 3	hyperrealistiske X
8. 3	hypersosiale X
9. 3	hyperkommersielle X
10. 3	hyperintellektuelle X
11. 2	hyperstresset B
12. 2	hyperfrekk B
13. 2	hyperkommersielt X
14. 2	hyperkonkret X
15. 2	hyperkritisk X
16. 2	hypernervøse B
17. 2	hyperkonsentrert X
18. 2	hypervoldelig B
19. 2	hypersensitive X
20. 2	hypersensibel X
21. 2	hyperseksuelle X
22. 2	hyperrealistisk X
23. 2	hyperintellektuell X
24. 2	hyperfølsom X
25. 2	hyperkomplekst X
26. 1	hyperallergiske X
27. 1	hyperindignerte B
28. 1	hypernostalgiske X
29. 1	hyperfine A
30. 1	hypersympatisk A
31. 1	hyperpersonlig X
32. 1	hypermottagelig X
33. 1	hyper-rike X
34. 1	hyperproduktivt X
35. 1	hyperspennende A
36. 1	hyperprofesjonelle X
37. 1	hyper-eksplisitte X
38. 1	hyperkritiske X
39. 1	hyperfølsomme X
40. 1	hyperdemokratiske X

Treff: 190 av 417 = 45, 6%

A: 56 = 29, 5% B: 0

X: 134 = 70, 5%

1. 9	superrask X
2. 9	superbra A
3. 9	superraske X
4. 9	superflytende X
5. 8	supermoderne X
6. 7	superkritiske X
7. 7	superhemmelige X
8. 7	superkritisk X
9. 7	superintelligent A

10. 6	superhemmelig X
11. 6	supersterk X
12. 6	superisolerte X
13. 6	superfin A
14. 6	superstrålende A
15. 6	supergod A
16. 5	superbillig X
17. 5	superfornøyd A
18. 4	superraskt X
19. 4	superpraktiske X
20. 4	superlette A
21. 4	superviktig X
22. 4	supertunge X
23. 4	superlett A
24. 4	supersterke X
25. 3	supertrange X
26. 3	superflink A
27. 3	supersøte A
28. 3	superpopulær A
29. 3	supereffektive X
30. 3	superrike X
31. 3	superkort X
32. 3	supermotiverte X
33. 3	supermassive X
34. 3	superinfiserte X
35. 3	superrent X
36. 3	superforsiktig X
37. 2	supereffektivt X
38. 2	superfølsomme X
39. 2	superglatt X
40. 2	superberømte X

Treff: 148 av 226 = 65, 5%
A: 10 = 6, 7% B: 1 = 0, 7%
X: 137 = 92, 6%

1. 20	ultrakonservative X
2. 17	ultramoderne X
3. 17	ultraortodokse X
4. 8	ultranært X
5. 8	ultrakonservativ X
6. 6	ultranasjonalistiske X
7. 5	ultrakort X
8. 5	ultrakorte X
9. 4	ultralette A
10. 4	ultranær X
11. 4	ultralett A
12. 3	ultrahurtige X
13. 3	ultra-ortodokse X
14. 3	ultraradikale X

15. 3	ultra-fundamentalistiske X
16. 3	ultraortodoks X
17. 3	ultranasjonalistisk X
18. 2	ultrafeminint X
19. 2	ultrarask X
20. 2	ultradefensivt X
21. 2	ultra-dypt X
22. 2	ultrasmå X
23. 2	ultratynn X
24. 2	ultrakortvirkende X
25. 2	ultratynne X
26. 2	ultrapuritansk X
27. 1	ultraeksklusive X
28. 1	ultranære X
29. 1	ultraseint X
30. 1	ultratyranniske B
31. 1	ultrarelativistiske X
32. 1	ultrahippe A
33. 1	ultratøffe A
34. 1	ultrapresist X
35. 1	ultra-urbane X
36. 1	ultra-alternative X
37. 1	ultrastivt X
38. 1	ultra-konservativ X
39. 1	ultraviktig X
40. 1	ultrasofistikert X

Treff: 28 av 28 = 100%

A: 12 = 42, 8% B: 1 = 3, 6%

X: 15 = 53, 6%

1. 4	guddommelig vakkert A
2. 3	guddommelig vakre A
3. 2	guddommelig inspirert X
4. 2	guddommelig inspirerte X
5. 2	guddommelig godkjente A
6. 1	guddommelig himmelblå X
7. 1	guddommelig kåt X
8. 1	guddommelig rene X
9. 1	guddommelig lystige A
10. 1	guddommelig hensynsløst B
11. 1	guddommelig bestemte X
12. 1	guddommelig nær X
13. 1	guddommelig utpekte X
15. 1	guddommelig hardføre X
16. 1	guddommelig kommunalt X
17. 1	guddommelig bydende X
18. 1	guddommelig styrende X
19. 1	guddommelig godt A
20. 1	guddommelig rett A

21. 1

guddommelig forankrede X

Treff: 16 av 16 = 100%

A: 12 = 75% B: 0

X: 4 = 25%

1. 3

himmelsk god A

2. 1

himmelsk fint A

3. 1

himmelsk gode A

4. 1

himmelsk kvinnelig X

5. 1

himmelsk ansvarløst X

6. 1

himmelsk behagelig A

7. 1

himmelsk myke X

8. 1

himmelsk deilig A

9. 1

himmelsk innbydende A

10. 1

himmelsk varmt X

11. 1

himmelsk vakker A

12. 1

himmelsk godt A

13. 1

himmelsk nydelige A

14. 1

himmelsk langt A

Treff: 25 av 25 = 100%

A: 8 = 32% B: 11 = 44%

X: 6 = 24%

1. 3

djevlesk utspekulerte B

2. 2

djevlesk utspekulert B

3. 2

djevlesk smart A

4. 1

djevlesk beregnende X

5. 1

djevlesk hard X

6. 1

djevlesk slu B

7. 1

djevlesk strålende A

8. 1

djevlesk triumferende X

9. 1

djevlesk velskrevet A

10. 1

djevlesk triste B

11. 1

djevlesk rask X

12. 1

djevlesk god A

13. 1

djevlesk vond B

14. 1

djevlesk genialt A

15. 1

djevlesk sjarmerende A

16. 1

djevlesk håpløs B

17. 1

djevlesk fritt X

18. 1

djevlesk uklokt B

19. 1

djevlesk storslått X

20. 1

djevlesk vakker A

21. 1

djevlesk ond B

Treff: 71 av 121 = 58,7%

A: 27 = 38% B: 9 = 12,7%

X: 35 = 49,3%

1. 7	fordømt god A
2. 6	fordømt mange X
3. 5	fordømt godt A
4. 5	fordømt mye X
5. 3	fordømt vanskelig B
6. 2	fordømt kjedelig B
7. 2	fordømt få X
8. 2	fordømt stor X
9. 2	fordømt ung X
10. 2	fordømt sexy A
11. 2	fordømt logisk X
12. 2	fordømt lenge X
13. 2	fordømt dyktig A
14. 2	fordømt sakte X
15. 2	fordømt lykkelig A
16. 1	fordømt kaldt X
17. 1	fordømt bra A
18. 1	fordømt klokt A
19. 1	fordømt ivrige A
20. 1	fordømt genial A
21. 1	fordømt uforutsigbar X
22. 1	fordømt sikkert X
23. 1	fordømt lystig A
24. 1	fordømt urettferdig B
25. 1	fordømt korrupte B
26. 1	fordømt ergerlig B
27. 1	fordømt ensomt B
28. 1	fordømt svært X
29. 1	fordømt tekkelig X
30. 1	fordømt velpleiet A
31. 1	fordømt velmenende A
32. 1	fordømt ubesudlet X
33. 1	fordømt standhaftig X
34. 1	fordømt lange X
35. 1	fordømt latinsk X
36. 1	fordømt opplagt X
37. 1	fordømt hyggelig A
38. 1	fordømt optimistiske A
39. 1	fordømt sikre X
40. 1	fordømt overbevisende X

Treff: 54 av 81 = 66, 7%

A: 14 = 26% B: 24 = 44, 4%

X: 16 = 29, 6%

1. 3	forbanna vondt B
2. 3	forbanna nyttige A
3. 3	forbanna godt A
4. 2	forbanna sikkert X

5. 2	forbanna tørst X
6. 2	forbanna mørkt X
7. 2	forbanna god A
8. 2	forbanna barnslig B
9. 2	forbanna lei B
10. 2	forbanna ensom B
11. 2	forbanna redd B
12. 1	forbanna morsomt A
13. 1	forbanna farlig B
14. 1	forbanna unødvendig X
15. 1	forbanna tungt X
16. 1	forbanna merkelig X
17. 1	forbanna stolte X
18. 1	forbanna vanskelig B
19. 1	forbanna heldige A
20. 1	forbanna stygge B
21. 1	forbanna dårlig B
22. 1	forbanna dårlige B
23. 1	forbanna kjedelig B
24. 1	forbanna strålende A
25. 1	forbanna viktig X
26. 1	forbanna treige B
27. 1	forbanna idiotisk B
28. 1	forbanna kul A
29. 1	forbanna oppblåst B
30. 1	forbanna tidlig X
31. 1	forbanna fint A
32. 1	forbanna bra A
33. 1	forbanna irriterende B
34. 1	forbanna trøtt X
35. 1	forbanna opptatt X
36. 1	forbanna snobbete B
37. 1	forbanna surt B
38. 1	forbanna gamle X
39. 1	forbanna viktige X
40. 1	forbanna kvalm B

Treff: 60 av 116 = 51, 7%
A: 14 = 23, 3% B: 17 = 28, 3%
X: 29 = 48, 4%

1. 6	forbannet vanskelig B
2. 4	forbannet god A
3. 4	forbannet godt A
4. 3	forbannet mye X
5. 2	forbannet levende X
6. 2	forbannet dårlig B
7. 2	forbannet ergerlig B
8. 2	forbannet lang X

9. 2	forbannet lei B
10. 2	forbannet ærlig X
11. 2	forbannet alvorlig X
12. 1	forbannet lett A
13. 1	forbannet mytiske X
14. 1	forbannet attraktiv A
15. 1	forbannet fiendtlig B
16. 1	forbannet ren X
17. 1	forbannet svak X
18. 1	forbannet heldig A
19. 1	forbannet brukervennlig X
20. 1	forbannet sugen X
21. 1	forbannet varmt X
22. 1	forbannet dyktig A
23. 1	forbannet sta B
24. 1	forbannet utålelige B
25. 1	forbannet profesjonelt X
26. 1	forbannet gjennomskuelig X
27. 1	forbannet grønnhåret X
28. 1	forbannet vondt B
29. 1	forbannet norske X
30. 1	forbannet stille X
31. 1	forbannet gammeldags X
32. 1	forbannet konformt X
33. 1	forbannet merkelig X
34. 1	forbannet hett X
35. 1	forbannet inkonsekvent X
36. 1	forbannet detaljert X
37. 1	forbannet gamle X
38. 1	forbannet fristende A
39. 1	forbannet begeistret A
40. 1	forbannet dum B

Treff: 15 av 15 = 100%
A: 3 = 20% B: 1 = 6, 7%
X: 11 = 73, 3%

1. 2	forbaska tungt X
2. 2	forbaska trøtt X
3. 2	forbaska lite X
4. 1	forbaska gode A
5. 1	forbaska avhengig X
6. 1	forbaska kåt X
7. 1	forbaska vanskelig B
8. 1	forbaska søt A
9. 1	forbaska lang X
10. 1	forbaska nøye X
11. 1	forbaska selvhjulpen X
12. 1	forbaska godt A

Treff: 36 av 36 = 100%
A: 9 = 25% B: 16 = 44, 5%
X: 11 = 30, 5%

1. 3	forbasket ergerlig B
2. 2	forbasket god A
3. 2	forbasket mye X
4. 2	forbasket varmt X
5. 2	forbasket dårlig B
6. 2	forbasket trangt X
7. 1	forbasket overraskende X
8. 1	forbasket lovlydige A
9. 1	forbasket forstyrrende B
10. 1	forbasket lykkelig A
11. 1	forbasket vrient B
12. 1	forbasket mange X
13. 1	forbasket treg B
14. 1	forbasket elegant A
15. 1	forbasket sleip B
16. 1	forbasket frekk B
17. 1	forbasket irreterende [sic.] B
18. 1	forbasket bråkete B
19. 1	forbasket flink A
20. 1	forbasket frustrerende B
21. 1	forbasket hardt X
22. 1	forbasket tiltrekkende A
23. 1	forbasket bortskjemt B
24. 1	forbasket bra A
25. 1	forbasket lite X
26. 1	forbasket hyggelig A
27. 1	forbasket redd B
28. 1	forbasket tungvint B
29. 1	forbasket smalt X

Treff: 19 av 19 = 100%
A: 4 = 21% B: 4 = 21%
X: 11 = 58%

1. 1	satans varmt X
2. 1	satans mørkt X
3. 1	satans snill A
4. 1	satans moderne X
5. 1	satans rødgrønne X
6. 1	satans dårlige B
7. 1	satans skjørt X
8. 1	satans treg B
9. 1	satans vrient B
10. 1	satans moderlig X
11. 1	satans vellykkede A
12. 1	satans dyktige A

13. 1	satans ømt X
14. 1	satans stygge B
15. 1	satans urbane X
16. 1	satans lang X
17. 1	satans beste A
18. 1	satans mye X
19. 1	satans mange X

Treff: 347 av 596 = 58, 2%
A: 136 = 39% B: 100 = 29%
X: 111 = 32%

1. 64	jævlig bra A
2. 33	jævlig mye X
3. 27	jævlig dårlig B
4. 18	jævlig godt A
5. 16	jævlig vondt B
6. 16	jævlig vanskelig B
7. 15	jævlig god A
8. 8	jævlig glad A
9. 8	jævlig hardt X
10. 8	jævlig mange X
11. 7	jævlig kaldt X
12. 7	jævlig varmt X
13. 7	jævlig irriterende B
14. 7	jævlig rart X
15. 6	jævlig flink A
16. 6	jævlig svær X
17. 6	jævlig trist B
18. 6	jævlig sulten X
19. 5	jævlig stygg B
20. 5	jævlig dumt B
21. 5	jævlig kjedelig B
22. 5	jævlig fort X
23. 4	jævlig lenge X
24. 4	jævlig smart A
25. 4	jævlig gode A
26. 4	jævlig stille X
27. 4	jævlig morsomt A
28. 4	jævlig fin A
29. 4	jævlig ekkelt B
30. 4	jævlig høyt X
31. 3	jævlig lett A
32. 3	jævlig forsiktig X
33. 3	jævlig stort X
34. 3	jævlig pen A
35. 3	jævlig redd B
36. 3	jævlig morsom A
37. 3	jævlig kåt X
38. 3	jævlig langt X

39. 3
40. 3

jævlig arrogant B
jævlig ille B

Treff: 219 av 520 = 42%
A: 82 = 37, 4% B: 47 = 21, 5%
X: 90 = 41, 1%

1. 26
2. 21
3. 12
4. 11
5. 11
6. 9
7. 9
8. 7
9. 5
10. 5
11. 5
12. 5
14. 4
15. 4
16. 4
17. 4
18. 4
19. 4
20. 4
21. 4
22. 4
23. 4
24. 4
25. 4
26. 3
27. 3
28. 3
29. 3
30. 3
31. 3
32. 3
33. 3
34. 3
35. 3
36. 3
37. 3
38. 3
39. 3
40. 3

jævla bra A
jævla mye X
jævla perfekt A
jævla godt A
jævla dårlig B
jævla lenge X
jævla mange X
jævla smart A
jævla stygg B
jævla dumt B
jævla fin A
jævla viktig X
jævla dum B
jævla trøtt X
jævla liten X
jævla svær X
jævla vanskelig B
jævla store X
jævla lite X
jævla inkonsekvent X
jævla gode A
jævla god A
jævla enkelt X
jævla flink A
jævla kaldt X
jævla stor X
jævla redd B
jævla hard X
jævla vakkert A
jævla fint A
jævla irriterende B
jævla teite B
jævla farlig B
jævla morsomt A
jævla lang X
jævla ille B
jævla full X
jævla rart X
jævla ekkelt B

Treff: 25 av 25 = 100%
A: 6 = 24% B: 3 = 12%
X: 16 = 64%

1. 2	himla lang X
2. 2	himla godt A
3. 2	himla lenge X
4. 2	himla mye X
5. 2	himla vondt B
6. 1	himla nøye X
7. 1	himla masse X
8. 1	himla sliten X
9. 1	himla enkelt X
10. 1	himla voksen X
11. 1	himla imponerende A
12. 1	himla høye X
13. 1	himla vanskelig B
14. 1	himla god A
15. 1	himla mange X
16. 1	himla avhengig X
17. 1	himla fint A
18. 1	himla bra A
19. 1	himla langt X
20. 1	himla dyrt X

Treff: 36 av 36 = 100%

A: 30 = 83, 3% B: 1 = 2, 7%

X: 5 = 14%

1. 5	sabla godt A
2. 5	sabla god A
3. 4	sabla bra A
4. 2	sabla flink A
5. 2	sabla spennende A
6. 2	sabla flott A
7. 2	sabla fin A
8. 2	sabla praktisk X
9. 1	sabla gildt A
10. 1	sabla greit A
11. 1	sabla lang X
12. 1	sabla moro A
13. 1	sabla skarpe X
14. 1	sabla irriterende B
15. 1	sabla interessant A
16. 1	sabla flinke A
17. 1	sabla mye X
18. 1	sabla gøy A
19. 1	sabla lett A
20. 1	sabla sexy A

Treff: 22 av 22 = 100%

A: 6 = 27, 3% B: 3 = 13, 6%

X: 13 = 59, 1%

1. 2	grisemye X
2. 2	grisefin A
3. 2	griserik X
4. 2	grigestolt X
5. 1	grisebillig X
6. 1	griselekre A
7. 1	grisekaldt X
8. 1	griseheldig A
9. 1	griseheldige A
10. 1	grisedyr X
11. 1	grigestygge B
12. 1	grise-etterlyst X
13. 1	griselekker A
14. 1	grisebratt X
15. 1	grisevondt B
16. 1	grisemett X
17. 1	griseslapp B
18. 1	grisedyre X

Treff: 224 av 224 = 100%
A: 25 = 11, 2% B: 9 = 4%
X: 190 = 84, 8%

1. 48	steinhard X
2. 41	steinharde X
3. 25	steinrike X
4. 25	steinhardt X
5. 15	steinrik X
6. 7	steinbra A
7. 6	steintøffe A
8. 6	steintøff A
9. 6	steindød X
10. 4	steingal B
11. 4	steindødt X
12. 3	steingammel X
13. 3	steindøde X
14. 3	steintøft A
15. 2	steingæren B
16. 2	steingod A
17. 2	steintung X
18. 2	steingale B
19. 2	steinrike X
20. 1	steinblind X
21. 1	steindyrt X
22. 1	steinkåt X
23. 1	steingærne B
24. 1	steinrikt X
25. 1	steinkatolsk X
26. 1	steindyp X

27. 1	steindau X
28. 1	steinrolig X
29. 1	steinrått A
30. 1	steindyr X
31. 1	steingamle X
32. 1	steindøv X
33. 1	steinpassiv X
34. 1	steintunge X
35. 1	steinfort X
36. 1	steinkalde X
37. 1	steinblakk X

Treff: 96 av 107 = 89, 7%

A: 1 = 1% B: 17 = 17, 7%

X: 78 = 81, 3%

1. 14	dønn stille X
2. 12	dønn ærlig X
3. 7	dønn alvorlig X
4. 6	dønn lik X
5. 6	dønn kjedelig B
6. 5	dønn fast X
7. 4	dønn umulig X
8. 3	dønn seriøst X
9. 2	dønn uenig X
10. 2	dønn kjedelige B
11. 2	dønn trist B
12. 2	dønn ensom B
13. 2	dønn seriøs X
14. 2	dønn regelmessig X
15. 2	dønn sliten X
16. 1	dønn ensomme B
17. 1	dønn korrupte B
18. 1	dønn ærlige X
19. 1	dønn låst X
20. 1	dønn ekte X
21. 1	dønn strøken X
22. 1	dønn realistisk X
23. 1	dønn relevant X
24. 1	dønn illegale X
25. 1	dønn tom X
26. 1	dønn upålitelig B
27. 1	dønn troverdig X
28. 1	dønn usjarmerende B
29. 1	dønn illegal X
30. 1	dønn rolig X
31. 1	dønn flatt X
32. 1	dønn rent X
33. 1	dønn svart X
34. 1	dønn flate X

35. 1	dønn naturlig X
36. 1	dønn ferdige X
37. 1	dønn ærlige X
38. 1	dønn stabilt X
39. 1	dønn snille A
40. 1	dønn ulykkelig B

Treff: 90 av 90 = 100%

A: 0 B: 48 = 53, 3%

X: 42 = 46, 7%

1. 19	klin umulig X
2. 16	klin gæren B
3. 9	klin sprø B
4. 9	klin kokos B
5. 7	klin edru X
6. 7	klin gærne B
7. 3	klin sikker X
8. 2	klin gal B
9. 2	klin nytt X
10. 2	klin lik X
11. 2	klin giftig X
12. 1	klin likt X
13. 1	klin sprøe B
14. 1	klin normale X
15. 1	klin doble X
16. 1	klin rebelsk X
17. 1	klin gærent B
18. 1	klin stille X
19. 1	klin sinnssyk B
20. 1	klin nakne X
21. 1	klin hysterisk B
22. 1	klin desperat B
23. 1	klin tomme X

Treff: 147 av 250 = 58, 8%

A: 69 = 47% B: 39 = 26, 5%

X: 39 = 26, 5%

1. 13	innmari mye X
2. 10	innmari bra A
3. 9	innmari godt A
4. 9	innmari vanskelig B
5. 9	innmari god A
6. 7	innmari fint A
7. 6	innmari lei B
8. 5	innmari glad A
9. 5	innmari mange X
10. 4	innmari spent X
11. 4	innmari gode A

12. 4	innmari dårlig B
13. 4	innmari viktig X
14. 4	innmari vondt B
15. 3	innmari søt A
16. 3	innmari dumt B
17. 3	innmari kjekk A
18. 3	innmari ensom B
19. 3	innmari kaldt X
20. 3	innmari lenge X
21. 3	innmari irriterende B
22. 2	innmari kjekt A
23. 2	innmari gøy A
24. 2	innmari flink A
25. 2	innmari artig A
26. 2	innmari morsomt A
27. 2	innmari ålreit A
28. 2	innmari lett A
29. 2	innmari farlig B
30. 2	innmari nysgjerrig X
31. 2	innmari snill A
32. 2	innmari kjipt B
33. 2	innmari trøtt X
34. 2	innmari spennende A
35. 2	innmari aggressiv B
36. 1	innmari spesielt X
37. 1	innmari grei A
38. 1	innmari tidlig X
39. 1	innmari tåpelig B
40. 1	innmari fornuftig X

Treff: 830 = 2969 = 28%

A: 48 = 5, 8% B: 87 = 10, 5%

X: 695 = 83, 7%

1. 145	temmelig sikker X
2. 54	temmelig sikkert X
3. 43	temmelig nøyaktig X
4. 35	temmelig stor X
5. 33	temmelig mye X
6. 30	temmelig fort X
7. 26	temmelig langt X
8. 26	temmelig mange X
9. 26	temmelig lenge X
10. 24	temmelig dårlig B
11. 23	temmelig sikre X
12. 21	temmelig klart X
13. 18	temmelig raskt X
14. 17	temmelig godt A
15. 17	temmelig bra A
16. 16	temmelig lik X

17. 16	temmelig vanskelig B
18. 16	temmelig store X
19. 15	temmelig nær X
20. 14	temmelig forskjellige X
21. 14	temmelig god A
22. 13	temmelig kaldt X
23. 12	temmelig snart X
24. 12	temmelig lang X
25. 11	temmelig kraftig X
26. 11	temmelig stort X
27. 10	temmelig høyt X
28. 10	temmelig mørkt X
28. 10	temmelig sent X
29. 10	temmelig ubehagelig B
30. 10	temmelig høy X
31. 10	temmelig dum B
32. 10	temmelig fritt X
33. 9	temmelig ofte X
34. 9	temmelig ille B
35. 9	temmelig likt X
36. 9	temmelig likegyldig B
37. 9	temmelig lite X
38. 9	temmelig sterkt X
39. 9	temmelig nervøs B
40. 9	temmelig vanlig X

Treff: 5033 av 8237 = 61%
A: 339 = 6, 7% B: 76 = 1, 5%
X: 4618 = 91, 8%

1. 798	altfor mye X
2. 661	altfor mange X
3. 330	altfor lenge X
4. 308	altfor stor X
5. 228	altfor ofte X
6. 223	altfor lite X
7. 213	altfor godt A
8. 204	altfor store X
9. 177	altfor tidlig X
10. 158	altfor langt X
11. 126	altfor lett A
12. 120	altfor fort X
13. 107	altfor liten X
14. 100	altfor lang X
15. 99	altfor høyt X
16. 96	altfor stort X
17. 85	altfor sent X
18. 77	altfor få X
19. 67	altfor ung X
20. 65	altfor kort X

21. 62	altfor opptatt X
22. 57	altfor høy X
23. 49	altfor varmt X
24. 49	altfor høye X
25. 45	altfor dårlig B
26. 43	altfor nær X
27. 43	altfor sterk X
28. 41	altfor dyrt X
29. 41	altfor små X
30. 40	altfor tydelig X
31. 37	altfor enkelt X
32. 36	altfor lange X
33. 34	altfor sterkt X
34. 32	altfor lavt X
35. 32	altfor raskt X
36. 31	altfor hardt X
37. 31	altfor tynn X
38. 31	altfor vanskelig B
39. 29	altfor seint X
40. 28	altfor dyr X

Treff: 3341 av 6674 = 50%

A: 282 = 8, 4% B: 36 = 1, 1%

X: 3023 = 90, 5%

1. 222	relativt stor X
2. 209	relativt lite X
3. 203	relativt liten X
4. 178	relativt store X
5. 166	relativt få X
6. 157	relativt kort X
7. 156	relativt små X
8. 117	relativt høy X
9. 103	relativt høyt X
10. 98	relativt mye X
11. 95	relativt høye X
12. 91	relativt enkelt X
13. 88	relativt godt A
14. 87	relativt raskt X
15. 84	relativt god A
16. 82	relativt ny X
17. 78	relativt omfattende X
18. 77	relativt nytt X
19. 73	relativt stort X
20. 70	relativt lett A
21. 69	relativt lave X
22. 63	relativt mange X
23. 63	relativt lav X
24. 51	relativt korte X
25. 51	relativt lavt X

26. 48	relativt stabil X
27. 48	relativt ofte X
28. 47	relativt lang X
29. 47	relativt stabilt X
30. 46	relativt vanlig X
31. 40	relativt bra A
32. 39	relativt lik X
33. 39	relativt nye X
34. 39	relativt ung X
35. 38	relativt enkel X
36. 37	relativt beskjedne X
37. 37	relativt enkle X
38. 36	relativt dårlig B
39. 35	relativt tidlig X
40. 34	relativt beskjedne X

Treff: 138 av 214 = 64, 5%

A: 11 = 8% B: 19 = 13, 8%

X: 108 = 78, 2%

1. 13	latterlig enkelt X
2. 13	latterlig liten X
3. 12	latterlig billig X
4. 9	latterlig lav X
5. 9	latterlig lite X
6. 8	latterlig lave X
7. 6	latterlig enkle X
8. 5	latterlig lett A
9. 5	latterlig dårlig B
10. 4	latterlig stor X
11. 4	latterlig små X
12. 4	latterlig lavt X
13. 4	latterlig enkel X
14. 3	latterlig vakkert A
15. 3	latterlig høye X
16. 3	latterlig mye X
17. 2	latterlig utilstrekkelig B
18. 2	latterlig tynne X
19. 2	latterlig dumme B
20. 2	latterlig svak X
21. 2	latterlig naivt B
22. 2	latterlig stort X
23. 2	latterlig dumt B
24. 2	latterlig billige X
25. 2	latterlig trange X
26. 1	latterlig forfengelige B
27. 1	latterlig høytidelig X
28. 1	latterlig tydelige X
29. 1	latterlig selvhøytidelig B
30. 1	latterlig tom X

31. 1	latterlig enfoldige B
32. 1	latterlig nærtagende B
33. 1	latterlig imøtekommende A
34. 1	latterlig lykkelig A
35. 1	latterlig uvitende B
36. 1	latterlig positive A
37. 1	latterlig hysterisk B
38. 1	latterlig forlengede X
39. 1	latterlig opphengt X
40. 1	latterlig sårbare X

Treff: 79 av 173 = 45,7%

A: 0 B: 26 = 33%

X: 53 = 67%

1. 7	håpløst umoderne X
2. 6	håpløst gammeldags X
3. 5	håpløst langt X
4. 5	håpløst feil B
5. 4	håpløst naiv B
6. 4	håpløst syke B
7. 3	håpløst syk B
8. 2	håpløst lite X
9. 2	håpløst forelsket X
10. 2	håpløst urealistiske X
11. 2	håpløst korte X
12. 2	håpløst splittet X
13. 2	håpløst foreldet X
14. 2	håpløst dumme B
15. 2	håpløst romantiske X
16. 2	håpløst klønete B
17. 2	håpløst uløst X
18. 2	håpløst fast X
19. 2	håpløst avleggs X
20. 1	håpløst uerfarne X
21. 1	håpløst buldrende X
22. 1	håpløst egosentrisk B
23. 1	håpløst subjektivt X
24. 1	håpløst uløste X
25. 1	håpløst forskjellig X
26. 1	håpløst klumpete X
27. 1	håpløst fortvilet B
28. 1	håpløst utilstrekkelig B
29. 1	håpløst store X
30. 1	håpløst upresist X
31. 1	håpløst inkompetent B
32. 1	håpløst politisk X
33. 1	håpløst motvillig X
34. 1	håpløst ineffektivt X
35. 1	håpløst sårbent X

36. 1	håpløst bortreist X
37. 1	håpløst trege B
38. 1	håpløst fantasiløse X
39. 1	håpløst deprimerte B
40. 1	håpløst banalt X

Treff: 78 av 140 = 56, 4%
A: 3 = 3, 9% B: 20 = 25, 6%
X: 55 = 70, 5%

1. 13	sørgelig lite X
2. 8	sørgelig dårlig B
3. 6	sørgelig feil B
4. 5	sørgelig klar X
5. 2	sørgelig sent X
6. 2	sørgelig mange X
7. 2	sørgelig enkelt X
8. 2	sørgelig aktuell X
9. 2	sørgelig mye X
10. 2	sørgelig mislykket B
11. 2	sørgelig liten X
12. 2	sørgelig vakkert A
13. 2	sørgelig svakt X
14. 2	sørgelig ofte X
15. 1	sørgelig sant X
16. 1	sørgelig rett A
17. 1	sørgelig ødelagte X
18. 1	sørgelig grunn X
19. 1	sørgelig ineffektive X
20. 1	sørgelig trøtt X
21. 1	sørgelig snytt X
22. 1	sørgelig våken X
23. 1	sørgelig verkende X
24. 1	sørgelig dyster X
25. 1	sørgelig endimensjonale X
26. 1	sørgelig blodfattig X
27. 1	sørgelig få X
28. 1	sørgelig akterutseilt X
29. 1	sørgelig bakstreversk B
30. 1	sørgelig ubesluttosom X
31. 1	sørgelig pistrete X
32. 1	sørgelig kjedelige B
33. 1	sørgelig menneskelig X
34. 1	sørgelig utbredt X
35. 1	sørgelig lav X
36. 1	sørgelig galt B
37. 1	sørgelig smakløst B
38. 1	sørgelig avspiste X
39. 1	sørgelig sosial X
40. 1	sørgelig reduserte X

Treff: 31 av 31 = 100%
A: 9 = 29% B: 8 = 25, 8%
X: 14 = 45, 2%

1. 2	grådig nervøs B
2. 2	grådig bra A
3. 2	grådig gøy A
4. 1	grådig frustrerende B
5. 1	grådig fin A
6. 1	grådig fiksert X
7. 1	grådig spennende A
8. 1	grådig speidende X
9. 1	grådig rolig X
10. 1	grådig provoserende B
11. 1	grådig kroppslig X
12. 1	grådig varmt X
13. 1	grådig høyt X
14. 1	grådig mye X
15. 1	grådig flinke A
16. 1	grådig tysk X
17. 1	grådig teit B
18. 1	grådig tunge X
19. 1	grådig fort X
20. 1	grådig langtekkelig B
21. 1	grådig godt A
22. 1	grådig forstørret X
23. 1	grådig langt X
24. 1	grådig pent A
25. 1	grådig synsk X
26. 1	grådig overdrevet X
27. 1	grådig dumt B
28. 1	grådig slitsomt B

Treff: 34 av 34 = 100%
A: 0 B: 28 = 82, 3%%
X: 6 = 17, 7%

1. 11	gørrkjedelige B
2. 11	gørrkjedelig B
3. 4	gørrlei B
4. 1	gørrskitten X
5. 1	gørrblaut X
6. 1	gørrskitne X
7. 1	gørrskremte B
8. 1	gørrlang X
9. 1	gørrtilsmurte X
10. 1	gørrfrustrerende B
11. 1	gørrkaldt X

Treff: 270 av 355 = 76%
A: 81 = 30% B: 171 = 63, 3%
X: 18 = 6, 7%

1. 75	drittlei B
2. 35	dritbra A
3. 15	dritredd B
4. 14	dritsur B
5. 11	dritforbanna B
6. 9	dritdårlig B
7. 8	dritfett A
8. 8	dritnervøs B
9. 7	dritkult A
10. 6	dritkjedelig B
11. 6	dritkul A
12. 5	drittsur B
13. 4	dritgøy A
14. 4	dritfin A
15. 4	dritvarmt X
16. 3	dritstygg B
17. 3	dritkaldt X
18. 3	dritdyrt X
19. 3	dritgod A
20. 3	dritvondt B
21. 3	dritredd B
22. 3	dritfint A
23. 3	dritredde B
24. 3	dritsexy A
25. 2	dritlekker A
26. 2	dritekkelt B
27. 2	drittrøtt X
28. 2	drittnervøs B
29. 2	dritlei B
30. 2	dritstilig A
31. 2	dritstygge B
32. 2	dritbillig X
33. 2	dritpen A
34. 2	dritflink A
35. 2	drithøyt X
36. 2	dritkjipt B
37. 2	drittkjedelig B
38. 2	dritlengje X
39. 2	dritfarlig B
40. 2	drittleie B